วารสาร

สังคมพัฒนศาสตร์

Journal of Social Science Development

P-ISSN: 2774-0412 ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2561)

E-ISSN: Vol.1 No.2 (July - December 2018)

☯ วัตถุประสงค์

วารสารสังคมพัฒนศาสตร์ เป็นวารสารวิชาการของวัดสนธิ์ (นาสน) ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการค้นคว้าและนำเสนอองค์ความรู้ทางด้านวิชาการ โดยการเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์และนักศึกษา ในมิติเพื่อสนับสนุนการศึกษา การสอน การวิจัยในมหาวิทยาลัยสงฆ์รวมถึงคณะสงฆ์ไทย และสถาบันภายนอก รวมทั้งนักวิชาการและผู้สนใจ โดยเน้นสาขาวิชาเกี่ยวกับ การพัฒนาชุมชม การพัฒนาสังคม ศิลปะทั่วไปและมนุษยศาสตร์ ศาสนศึกษา ธุรกิจทั่วไป การจัดการและการบัญชี สังคมศาสตร์ทั่วไป การศึกษา รวมถึงสหวิทยาการด้านสังคมศาสตร์และและศาสตร์แห่งการพัฒนา โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลหรือองค์กร ทั้งภายในและภายนอกวัด เปิดรับบทความเฉพาะภาษาไทย ประเภทบทความวิจัย และบทความวิชาการ

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารสังคมพัฒนศาสตร์จะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer - reviewed) ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

วารสารสังคมพัฒนศาสตร์ มีกำหนดออกเผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ (ราย 6 เดือน)*
ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม

☯ เจ้าของ

วัดสนธิ์(นาสน)
89 หมู่ 5 ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
โทร.075-340-043 โทรสาร. 075-340-042 E-mail: suriya.sur@mcu.ac.th

☯ ที่ปรึกษา

พระพรหมบัณฑิต,ศ., ดร.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระเทพวัชรบัณฑิต,ศ., ดร.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระเทพปัญญาสุธี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตนครศรีธรรมราช

☯ บรรณาธิการบริหาร

พระณัฐพงษ์ ญาณเมธี
วัดสนธิ์(นาสน), มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

☯ หัวหน้ากองบรรณาธิการ

พระณัฐพงษ์ สิริสุวณฺโณ
วัดสนธิ์(นาสน), มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

☯ กองบรรณาธิการ

พระครูอรุณสุตาลังการ,รศ., ดร.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
พระครูสิริธรรมาภิรัต,ผศ., ดร.
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
พระสาโรจน์ ธมฺมสโร,ดร.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ศาสตราจารย์ ดร.ครองชัย หัตถา
นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ อินทองปาน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุญโท
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
รองศาสตราจารย์ ฟื้น ดอกบัว
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา แก้วหล้า
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนิศร ยืนยง
มหาวิทยาลัยปทุมธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศิลป์ บุญทอง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
ดร.ประนอม การชะนันท์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ดร.มุกดาวรรณ พลเดช
วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้
ดร.อุทัย เอกสะพัง
มหาวิทยาลัยทักษิณ
ดร.สุชาติพงษ์ ทรงทอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
พ.ต.อ.พิพากษ์ เกียรติกมเลศ
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

☯ ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

พระมหาอนุชิต อนนฺตเมธี (ปราบพาล)
วัดหน้าพระบรมธาตุ
พระไกรศร ปิยสีโล (ต้นทัพไทย)
วัดสนธิ์(นาสน)
พระดิศรณ์ ธีรปญฺโญ (สิงห์เพียง)
วัดสนธิ์(นาสน)
พระเดโช ปุญฺญวโร (บุญโยดม)
วัดศาลามีชัย
พระบุริศร์ เตชพโล (ศรีสุข)
วัดศาลามีชัย
พระเกียรติศักดิ์ กิตฺติสกฺโก (ขำเกลี้ยง)
วัดศาลามีชัย
นายธีรวัฒน์ ทองบุญชู
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
นายศักดิ์ดา หารเทศ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
นายอภินันท์ คำหารพล
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
นางสาวปุญญาดา จงละเอียด
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
นางสาวทิพย์วรรณ จันทรา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

☯ ฝ่ายกฎหมาย

นางสาวจรวยพร เหมรังษี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

☯ ออกแบบปก

นายวินัย ธีระพิบูลย์วัฒนา

☯ จัดรูปเล่ม

พระบุญญฤทธิ์ ภททฺจารี (ชูราศี)

วัดสนธิ์(นาสน)

☯ โรงพิมพ์

หจก.กรีนโซน อินเตอร์ 2001

155/2 ถนนปากนคร ตำบลท่าซัก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

Tel. 075-466-031 Fax. 075-446-676

บทบรรณาธิการ

วารสารฉบับนี้เป็น**ฉบับที่ 2** ประจำปีพุทธศักราช 2561 เล่มนี้เป็น**ปีที่ 1** ของการปรับปรุงรูปแบบ และประเด็นหลัก เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI รองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index -TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัย นักศึกษา คณาจารย์ ครูอาจารย์ ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการ**วารสารสังคมพัฒนศาสตร์** ขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดีตลอดมา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์ จักมีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

พระณัฐพงษ์ ญาณเมธี

บรรณาธิการ

สารบัญ

บรรณาธิการ **(ก)**

บทบรรณาธิการ **(ฉ)**

องค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช **1**

KNOWLEDGE OF OCTOPUS FISHERY BY NOBLE VOLUTE SHELL. A CASE STUDY BAN THA SOONG BON COMMUNITY MOO. 4 THA SALA SUB-DISTRICT THA SALA DISTRICT NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

เบญจวรรณ มัยด้อหล้า, เขมณัฏฐ์ อินทรสุวรรณ, จิตติมา ดำรงวัฒนะ และอุดมศักดิ์ เดโชชัย

อัตลักษณ์ของนักศึกษามุสลิมข้ามเพศ กรณีศึกษา นักศึกษาปริญญาตรี ระดับชั้นปีที่ 1 - 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช **22**

THE IDENTITY OF TRANSGENDER MUSLIM STUDENTS A CASE STUDIES OF THE STUDENTS IN THE 1ST - 4TH YEAR OF NAKHON SI THAMMARAT RAJABHAT UNIVERSITY

อรสา สำแดงสาร, เขมณัฏฐ์ อินทรสุวรรณ, เชษฐา มุหะหมัด และอรรครา ธรรมมาธิกุล

โรงขวด: คุณภาพชีวิตของพนักงานกรณีศึกษา ร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช **33**

ROHNG KUAT: QUALITY OF LIFE OF EMPLOYEES A CASE STUDY OF NAPA PLASTIC SHOP VILLAGE NO. 5, CHAI MONTRI SUB-DISTRICT, MUEANG DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

นันท์นภัส ราชรักษ์, จิตติมา ดำรงวัฒนะ, เดโช แขน้ำแก้ว และอุดมศักดิ์ เดโชชัย

แนวทางการเสริมสร้างความรู้และควบคุมคอร์รัปชั่นภาคประชาชน จังหวัดเพชรบุรี 48

KNOWLEDGE ENHANCEMENT AND CONTROL OF CORRUPTION BY MONKS IN PHETCHABURI PROVINCE

อนุชา พละกุล

แพะเขาใหญ่: แนวทางส่งเสริมการเลี้ยงแพะในชุมชน กรณีศึกษาชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช 57

KHAOYAI GOAT: GUIDELINES FOR PROMOTING GOAT RAISING IN THE COMMUNITY: A CASE STUDY GOAT FARMER RAISING KHAO-NOY SUB-DISTRICT, SICHON DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

วิพัฒน์ แซ่เฮง, จิตติมา ดำรงวัฒนะ, เดโช แขน้ำแก้ว และอุดมศักดิ์ เดโชชัย

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน 74

องค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

KNOWLEDGE OF OCTOPUS FISHERY BY NOBLE VOLUTE SHELL. A CASE STUDY BAN THA SOONG BON COMMUNITY MOO. 4 THA SALA SUB-DISTRICT THA SALA DISTRICT NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

เบญจวรรณ มัยด้อหล้า
เขมณัฏฐ์ อินทรสุวรรณ
จิตติมา ดำรงวัฒนะ
อุดมศักดิ์ เดโชชัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ความรู้การจับปลาหมึกด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ และแนวทางการสืบทอดองค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ศึกษาในพื้นที่ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 35 คน โดยมีวิธีการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive sampling) การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามประเด็นคำถามที่กำหนด โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) ร่วมกับแบบสังเกตการณ์ (Observation) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ พบว่า ชาวประมงพื้นบ้านส่วนใหญ่จับปลาหมึกโดยใช้ “ลอบหมึกสาย” ซึ่งมีขั้นตอนในการทำลอบดักหมึก เริ่มตั้งแต่การเตรียมเปลือกหอยสังข์ เชือก สว่านไฟฟ้า เครื่องเจียรไฟฟ้า เป็นต้น โดยนำเปลือกหอยสังข์ที่ได้มาตัดส่วนหัวออก กรีดข้าง ๆ แล้วเจาะรูร้อยเชือก ซึ่งเตรียมไว้แล้ว ต่อจากนั้นจึงนำลอบดังกล่าวไปหย่อนลงทะเลตามจุดที่มีธงเป็นสัญลักษณ์ ทิ้งไว้ 1 คืนต่อการจับหมึก 1 ครั้ง 2) แนวทางการสืบทอดองค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ พบว่า 2.1) ควรส่งเสริมให้ใช้เปลือกหอยสังข์ขนาดใหญ่

2.2) ใส่วัตถุอื่น ๆ ทดแทนเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ 2.3) ส่งเสริมให้มีการงดจับหมึกช่วงฤดูวางไข่ 2.4) มีการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ
คำสำคัญ: องค์ความรู้, การจับปลาหมึกสาย, เปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์

Abstract

The objectives of this research article were to study Knowledge of Octopus Fishery by Noble Volute Shell and the inheritance guidelines A Case Study Ban Tha Soong Bon Community Moo. 4 Tha Sala Sub-District Tha Sala District Nakhon Si Thammarat Province. By using qualitative research methods results. This study was conducted in Ban Tha Soong Bon Community Moo. 4 Tha Sala Sub-District Tha Sala District Nakhon Si Thammarat Province. The respondents consisted of 35 respondents by purposive sampling. According to the given questions, using an interview form and an Observation. To collect data and use it for descriptive analysis. The research found that 1) Knowledge of Octopus Fishery by Noble Volute Shell. It was found that most folk fishermen caught the octopus using an "octopus catcher", which had a procedure to make ink traps. Start from preparation of conch shells, ropes, electric drills, electric grinding machines, etc. The conch shell has been removed from the head. Slit next to it and drill a rope hole. Which is prepared. It then takes such a sneak to the sea at a symbolic flag point, leaving it 1 night for the catch of the squid once. 2) The inheritance guidelines of Octopus Fishery by Noble Volute Shell. Found that; 2.1) should encourage the use of large Noble Volute Shell. 2.2) put other objects Replacement Noble Volute Shell. 2.3) encourage the suspension of squid caught during the spawning season. 2.4) is promoted by the state government.
Keywords: Knowledge, Octopus Fishery, Noble Volute Shell

บทนำ

ชุมชนบ้านท่าสูงบนเดิม มีสภาพพื้นที่มีคลองไหลผ่าน มีผู้อาศัยอยู่ ไม่กี่ครัวเรือนต่อมาได้ มีผู้อพยพมาอยู่อาศัยเพิ่มขึ้นจึงได้มีการจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน และเริ่มมีการทำประมงพื้นบ้านในชุมชนบ้านท่าสูงเกิดขึ้นมาเป็นระยะ ดำรงชีพด้วยการทำประมงพื้นบ้านเป็นหลัก ส่วนการค้าขายได้เกิดขึ้นภายหลังจากชุมชนได้ก่อตั้งขึ้นมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ในอดีตชาวบ้านในชุมชนมีการทำประมงด้วยวิธีการวางอวน โดยใช้เรือประมงที่ต่อขึ้นภายในชุมชน และส่วนใหญ่

จะเป็นเครื่องมือที่ชาวบ้านคิดค้นประดิษฐ์ขึ้นมาเองอย่างง่าย ๆ มีรูปแบบ ไม่ซับซ้อน และจะใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือที่หาได้ไม่ยากในชุมชน นอกจากนี้การทำประมงพื้นบ้านของคนในชุมชนบ้านท่าสูงบนส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญกับการทำประมงพื้นบ้าน และยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นอุตสาหกรรมการประมงจึงให้การทำประมงพื้นบ้านยังเป็นอาชีพที่สำคัญของคนในชุมชนบ้านท่าสูงบน ต่อมาชาวประมงพื้นบ้านในชุมชนบ้านท่าสูงบนได้เริ่มมีการพัฒนา ชาวบ้านสามารถหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำประมงพื้นบ้านจากในตลาด และชุมชนได้มีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนเทคนิควิธีที่เกี่ยวกับการทำประมงพื้นบ้าน และเครื่องมือพื้นบ้าน รูปแบบต่าง ๆ และได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในขณะเดียวกันได้มีการนำเรือหัวโทงมาใช้ในการทำประมงพื้นบ้าน จึงทำให้คนในชุมชนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพประมงพื้นบ้านเป็นอาชีพหลักและอาชีพประมงพื้นบ้านมีสำคัญกับคนในชุมชนบ้านท่าสูงบนมากที่สุด และยังสร้างรายได้ให้แต่ละครัวเรือน (ธีรยุทธ ศรีคุ้ม และหัสพงศ์ สมชนะกิจ, 2554)

การทำประมงของไทยได้มีการพัฒนามายาวนาน ชาวประมงได้ทำการประมงหลากหลายชนิด และใช้เครื่องมือประมงหลายประเภททำการประมง เช่น แห่ อวนลอย เบ็ดราว ช้อนปีก โพงพาง อวนลาก อวนรุน คราดหอย ฯลฯ (ส่วนบริหารจัดการประมงทะเล,2558) ซึ่งเครื่องมือประเภทต่าง ๆ ได้มีการพัฒนาให้สามารถจับสัตว์น้ำได้มากขึ้น เป็นลำดับ เช่นเดียวกับชุมชนบ้านท่าสูงชนที่มีการใช้เครื่องมือประมงทะเลชนิดที่ทันสมัยและกำลังได้รับความนิยมมีการใช้งานแพร่หลาย แต่เนื่องจากปัจจุบันได้มียกเลิกเครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมาย และห้ามเรือออกหาสัตว์น้ำบริเวณใกล้ฝั่ง ซึ่งชุมชนบ้านท่าสูงบน ก็ได้รับผลกระทบต่อเรื่องนี้ด้วย ชุมชนบ้านท่าสูงบนจึงหันมาทำเป็นลอบจับปลาหมึกด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์แทน นอกจากจะไม่ผิดกฎหมายแล้วยังเป็นสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนอีกด้วย (ไพฑูรย์ ทองสม, 2556)

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจ ศึกษาองค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ พื้นที่ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งจะเป็นประโยชน์นำไปสืบทอดองค์ความรู้ดังกล่าว เผยแพร่ ให้แก่สังคม โดยศึกษาถึงภูมิปัญญาของคนในชุมชน เป็นประโยชน์นำไปสืบทอดองค์ความรู้ดังกล่าว ทำการศึกษาสืบทอดองค์ความรู้ในการใช้อุปกรณ์ตามธรรมชาติ นำมาเป็นเครื่องมือในการดักจับปลาหมึกด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ ซึ่งทั้งนี้ในปัจจุบันเริ่มจะสูญหาย จึงจำเป็นที่จะต้องมีการอนุรักษ์องค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ให้คนรุ่นหลังได้รู้จักต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ความรู้ในการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เพื่อศึกษาแนวทางการสืบทอดองค์ความรู้ในการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ กลุ่มชาวประมงรายย่อยที่อาศัยอยู่ในชุมชนท่าสูงบน และยังคงสืบทอดองค์ความรู้ในการจับหมึกด้วยเปลือกหอยสังข์ จำนวน 10 ครัวเรือน ประกอบไปด้วยสมาชิกครัวเรือนที่ให้ข้อมูล จำนวน 30 คน ได้แก่ ครอบครัวนายเชาว์ โต๊ะหาด ครอบครัวนายซูกิบหลี หมิดแสล้ ครอบครัวนายปัญญา ไชยโสภา ครอบครัวนายฟัยรุซ เบญจศักดิ์ ครอบครัวนายยะโกบ สุขสำราน ครอบครัวนายยูโสบ ชั่งมะแอ ครอบครัวนายยูโสบ เบญจศักดิ์ ครอบครัวนายรอหมัด ปานสนั่น ครอบครัวนายวิโรจน์ โต๊ะหมาด และครอบครัวนายอดิศักดิ์ เบญจศักดิ์

1.2 ผู้ให้ข้อมูลรอง คือ กลุ่มผู้ส่งเสริมสนับสนุนการสืบทอดองค์ความรู้ในการจับหมึกด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ ของกลุ่มชาวประมงรายย่อยที่อาศัยอยู่ในชุมชนท่าสูงบน จำนวน 5 คน ได้แก่ นายด่อรอหมาน โต๊ะเตบ (ผู้นำชุมชน) นายทรงชัย เส้งโสต (เจ้าหน้าที่ประมง) นายธรรศ จุ่ยมณี (นักพัฒนาชุมชน) นายชัยชาณ สกุลชิด (ผู้อำนวยการโรงเรียน) และนายอาบู ใบด้อหล้า (แพปลาผู้รับซื้อ)

2. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบสัมภาษณ์ (Interview) ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีประเด็นคำถามที่กำหนด ตามขอบเขตเนื้อหาการศึกษา และการสัมภาษณ์มีลักษณะการพูดคุยแบบธรรมชาติ และเป็นกันเอง ตามเวลาความเหมาะสม และโอกาสโดยให้ผู้ตอบเล่าเรื่องต่าง ๆ ของตนเองตามประเด็นที่วางไว้ตามแบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 องค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ส่วนที่ 3 แนวทางการสืบทอดองค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

2.2 แบบสังเกตการณ์ (Observation) ได้ใช้การสังเกต แบบมีส่วนร่วมในบริบทโดยรวมของชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัด

นครศรีธรรมราช โดยทำการสังเกตจากสภาพทั่วไป และเรียนรู้องค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งจะรวบรวมข้อมูลในการบันทึกตามประเด็นที่กำหนดไว้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 สำรวจพื้นที่ในชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.2 สร้างความสัมพันธ์ และการปรับตัวให้เข้ากับประชาชนในชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.3 การเก็บข้อมูลรายละเอียดแบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลส่วนรายละเอียดแต่ละประเด็นโดยพบปะพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมาย

3.4 การหาข้อมูลเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้รวบรวมวิเคราะห์ และสรุปผลแล้ว พบว่าหากขาดรายละเอียดข้อมูลส่วนใดก็ได้ไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมตลอดของการทำวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หาข้อเท็จจริงกับข้อมูลที่ได้มา โดยนำข้อมูลที่เป็นความจริงนั้นมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. องค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.1 ความรู้การเลือกเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ พบว่า ในการเลือกขนาดของเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ มีความสำคัญยิ่ง เพราะจะสามารถกำหนดได้ว่า ขนาดของหมึกสายที่จับได้นั้นจะมีขนาดขึ้นอยู่กับขนาดของเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ ขนาดของหอยสังข์จุกพราหมณ์ที่นิยมใช้ในการทำลอบหมึกสาย ชาวประมงจะใช้เปลือกหอยขนาดกลาง มีความยาว 10 ความกว้าง 2 เซนติเมตรขึ้นไป

2.2 ความรู้การตัดแต่งเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ พบว่า นำมาเปลือกหอยมาตัดปลายขอบด้านหัว ด้านท้าย และขอบเปลือกด้านท้องให้เรียบ เจาะรูด้านท้ายสำหรับร้อยกับเชือก เพื่อป้องกันการแตกหรือบิ่นของขอบเปลือกหอยที่กระทบกัน ขณะวางหรือกู้เก็บขึ้นในเวลาทำการประมง ด้านท้ายของเปลือกหอยจะตัดออก เพื่อต้องการให้อากาศเข้าไปในเปลือกหอยทำให้น้ำที่อยู่ภายในเปลือกหอยไหลออกมาได้ง่าย เมื่อดึงเปลือกหอย ขึ้นมาบนเรือเวลาที่กู้สัตว์น้ำ

2.3 วิธีการร้อยเชือกของเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ พบว่า เมื่อตัวหัวท้ายของเปลือกหอย และเจาะรูของเปลือกหอยแล้ว นำมาร้อยเชือก โดยความสูงของเชือก 1 คืบ

ระหว่าง 2 วา การร้อยเชือก ระยะห่างของเปลือกหอยในแต่ละพื้นที่จะต่างกัน ถ้าในแหล่งประมงมีหมึกสายชุกชุม ชาวประมงจะใช้ระยะห่างของเปลือกหอยให้สั้นลง เพื่อให้มีโอกาสจับหมึกสายได้มากขึ้น

2.4 วิธีการวางลอบหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กระบวนการหรือขั้นตอนการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์ มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมอุปกรณ์ เมื่อเตรียมอุปกรณ์เสร็จแล้ว นำใส่ไว้ในเรือซึ่งเป็นเรือขนาดกลาง โดยชาวประมงจะใส่เครื่องมือไว้ในตะกร้าหรือห่อไว้ในอวนมุ่งพลาสติก โดยปกติ 1 ตะกร้าหรือ 1 ห่อจะมีจำนวน 1 สาย มีเปลือกหอยประมาณ 200 - 400 ตัว/สาย

ขั้นตอนที่ 2 การออกเรือ เรือที่ใช้จะเป็นเรือขนาดกลาง โดยชาวประมงจะขับเรือออกไปยังแหล่งที่หมาย ประมาณ 1 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 3 การวางลอบ เมื่อถึงที่หมายชาวประมงจะนำปลายสายเชือกคร่าวของเครื่องมือประมงหมึกสายมามัดติดกับหินถ่วงและปลายสายเชือกทุ่นธง ความยาวของสายทุ่นธงขึ้นอยู่กับระดับน้ำในแหล่งทำการประมง ปลายของสายทุ่นธงจะมัดติดกับทุ่นธงเพื่อบอกตำแหน่งของเครื่องมือประมงหมึกสาย และสีของธง แสดงความเป็นเจ้าของเครื่องมือประมงหมึกสายชุดนั้น ๆ หลังจากปล่อยทุ่นธงและหินถ่วงลงน้ำแล้ว ชาวประมงจะเริ่มปล่อยเปลือกหอยทีละตัว ด้วยการวิ่งเรือช้า ๆ ปล่อยให้เรือค่อย ๆ ดึงสายเชือกคร่าวออกไป

ขั้นตอนที่ 4 การกู้ลอบหมึกสาย ในการวางลอบหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ในทะเลจะวางทิ้งไว้ 1 คืน วันรุ่งขึ้นเวลาไปกู้ลอบหมึกสาย โดยนำลังน้ำแข็งใส่น้ำและน้ำแข็งประมาณ 5 - 6 ก้อน

ขั้นตอนที่ 5 การนำปลาหมึกออกจากเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ โดยใช้น้ำเกลือผสมกับน้ำ 1 ลิตร จำนวน 1 ขวด ฉีดเข้าไปในเปลือกหอยสังข์แล้วปลาหมึกสายจะออกมา

ขั้นตอนที่ 6 การวางลอบหมึกสายต่อ เมื่อเก็บเครื่องมือประมงหมึกสายเสร็จแล้วก็จะเริ่มวางเครื่องมือประมงหมึกสายใหม่อีกครั้งจนหมด หลังจากนั้นก็จะขับเรือเข้าฝั่งเพื่อนำปลาหมึกสายไปขายยังแพปลา

รูปที่ 2 แสดงเปลือกหอยสังข์

รูปที่ 3 แสดงการตัดเปลือกหอยสังข์

รูปที่ 4 แสดงการเจาะรูเปลือกหอยสังข์

รูปที่ 5 แสดงการผูกปลือกหอยสังข์กับเชือก

รูปที่ 6 แสดงลอบหอยวายที่เสร็จแล้ว

รูปที่ 7 แสดงการนำลอบหอยไปวางในทะเล

2. แนวทางการสืบทอดองค์ความรู้จับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลาอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1 การพัฒนา พบว่า การพัฒนาเกี่ยวกับการจับหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ โดยการนำความรู้เกี่ยวกับการทำลอบหมึกหอยสังข์ จากการทำด้วยเปลือกหอยสังข์จากธรรมชาติ ให้ชาวประมงเปลี่ยนโดยใช้เปลือกเหมือนให้เป็นแบบพลาสติก เพื่อเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติไม่หอยสังข์ลดน้อยลง

2.2 การถ่ายทอด พบว่า มีการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ แก่ลูกหลานชาวประมง นักเรียน และผู้ที่สนใจ เพื่อเป็นการสร้างอาชีพให้แก่คนในชุมชนอีกทางหนึ่ง

2.3 ส่งเสริมกิจกรรม พบว่า มีการส่งเสริมกิจกรรมในชุมชน โดยการร่วมกับชุมชนอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้เกี่ยวกับการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์ ส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับการประมงอื่น ๆ แก่ชาวประมงนอกเหนือจากการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์ และให้ความรู้ในการทำประมงที่ไม่ผิดกฎหมาย เนื่องจากการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์ ชาวประมงจะมีการวางลอบหมึกกันเป็นจำนวนมาก ดังนั้นต้องมีการจำกัดปริมาณ

อภิปรายผล

1. องค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช การทำ “ลอบหอยวาย”ของชุมชนบานท่าสูงบนนั้นมีมาตั้งนานแล้ว เนื่องจากชุมชนบ้านท่าสูงบนเป็นหมู่บ้านประมงชายฝั่งที่ล้อมรอบด้วยทะเลและลำคลองเป็นชุมชนที่ทำมาหากินด้วยวิถีประมงพื้นบ้าน โดยใช้เครื่องมือที่อาศัยภูมิปัญญา ไม่มีเรือยนต์ ไม่มีเครื่องมือที่ทันสมัย เวลาชาวบ้านจะจับปลาชาวบ้านก็ใช้เรือออกไปจับสัตว์น้ำนอกทะเลแต่ไม่ไกลมากนัก สมัยก่อนเขารู้จักช่างสังเกตว่าปลาหมึกสายจะชอบซ่อนตัวตาม โขนหิน ตามขวด ตามเปลือกหอย ชาวบ้านจึงใช้หลักการธรรมชาติที่เห็นมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการจับปลาหมึกสาย โดยเขาจะเอาเปลือกหอยสังข์ที่มีอยู่ในชุมชนของตนเองมาทำเป็นตัวล่อเพื่อให้ปลาหมึกสายเข้ามาหลบซ่อนตัวโดยเขาจะเอาเปลือกหอยสังข์มาผูกติดกับเชือก แล้วจะเอาไปวางทิ้งไว้ในทะเล 1 คืน โดยทำทุ่นธงเป็นสัญลักษณ์ไว้ ตอนเช้าก็จะนั่งเรือไปดึงเชือกที่มีเปลือกหอยสังข์ผูกติดอยู่ขึ้นมา แล้วปลาหมึกสายก็จะติดขึ้นมาด้วยโดยที่ปลาหมึกสายจะอยู่ในเปลือกหอยสังข์ การทำ “ลอบหอยวาย” ก็ได้สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน (จุฑารัตน์ ธาราทิศ และคณะ, 2562)

เช่นเดียวกันพื้นที่จังหวัดภาคใต้มีชุมชนประมงกระจาย อยู่ในเกือบทุกจังหวัด นับเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีการทำประมงชายฝั่งอย่างกว้างขวาง ส่วนใหญ่เป็นการทำประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและประมงชายฝั่งหรือประมงพื้นบ้าน ซึ่งเป็นการทำประมงที่ทำมาหากิน แถบชายฝั่งแบบวันเดียวและต้องตามฤดูกาล โดยผสมผสานภูมิปัญญาที่สั่งสม และตกทอดจากบรรพบุรุษ สัตว์น้ำที่ได้จากเครื่องมือพื้นบ้านจากภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น ได้แก่ กุ้ง หอย ปู และปลา รวมถึงหมึกสาย ซึ่งการทำประมงหมึกสายโดยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์พบมากในอ่าวไทย เครื่องมือประมงชนิดนี้ประกอบด้วย ตัวเปลือกหอยจุกพราหมณ์หรือเปลือกหอยสังข์ ร้อยเรียงกันด้วยเชือกนำไปวางในทะเลจากนั้นหมึกสายจะเข้าไปอยู่ในหอยสังข์ (นคเรศ ยะสุข, 2556)

สำหรับวัสดุ อุปกรณ์ในการทำลอบหมึกสาย ประกอบด้วย เปลือกหอยสังข์ที่จะนำมาทำมี 2 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง แต่คนส่วนมากที่นำมาใช้ คือ ขนาดกลาง นำมาเจียรหัวท้ายเพื่อป้องกันการแตกหรือบิ่นของขอบเปลือกหอยที่กระทบกัน ขณะวางหรือกู้เก็บขึ้นในเวลาทำการประมง ด้านท้ายของเปลือกหอยจะตัดออก เพื่อต้องการให้อากาศเข้าไปในเปลือกหอยทำให้น้ำที่อยู่ภายในเปลือกหอยไหลออกมาได้ง่าย เมื่อดึงเปลือกหอย ขึ้นมาบนเรือเวลาที่กู้สัตว์น้ำ ซึ่งจะทำให้หมึกสายที่ซ่อนอยู่ภายในเปลือกหอยคลานออกมาให้ชาวประมงจับโดยง่าย ขนาดของเปลือกหอยที่นำมาใช้ในการทำประมงมีความยาวของเปลือกหอยเฉลี่ย 10.21 ซม. และความกว้างช่องเปิดของเปลือกหอยเฉลี่ย 2.36 ซม. เชือกโปลีเอทธีลีน (PE) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4 - 5 มม. เครื่องเจียรไฟฟ้า หรือลูกหมู สำหรับตัดหัว ท้ายของเปลือกหอยสังข์ เครื่องเจาะ สำหรับเจาะรูหอยสังข์

เมื่อมีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์เรียบร้อยแล้ว จึงนำมาทำเป็นลอบหมึกสาย โดยมีขั้นตอนดังนี้ นำเปลือกหอยสังข์ที่ได้มา ตัดส่วนหัวออกเพื่อให้น้ำในเปลือกหอยสังข์ออกเวลายกขึ้นมาจากทะเล นำเปลือกหอยสังข์มากรีดข้าง ๆ เพราะเปลือกหอยสังข์ปากจะบางป้องกันการกระแทกเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย หลังจากนั้นก็นำเปลือกหอยสังข์ที่ตัดส่วนหัวและกรีดข้างแล้วก็นำมาเจาะรู หลังจากนั้นก็นำเปลือกหอยสังข์มาผูกติดกับเชือกสูงประมาณ 1 คืบ ต่อเปลือกหอยสังข์ 1 ตัว ความยาวของเชือกที่ผูกติดกับเปลือกหอยสังข์ให้ห่างกันประมาณ 2 วา ต่อเปลือกหอยสังข์ 1 ตัว เชือกที่จะไปวางในทะเลขึ้นอยู่กับเปลือกหอยสังข์ เช่น เปลือกหอยสังข์ 100 ตัว ต่อเชือก 200 วา

วิธีการวางลอบหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กระบวนการหรือขั้นตอนการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์ มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เตรียมอุปกรณ์ เมื่อเตรียมอุปกรณ์เสร็จแล้ว นำใส่ไว้ในเรือ ซึ่งเป็นเรือขนาดกลาง โดยชาวประมงจะใส่เครื่องมือไว้ในตะกร้าหรือห่อไว้ในอวนมุ่งพลาสติก โดยปกติ 1 ตะกร้าหรือ 1 ห่อจะมีจำนวน 1 สาย มีเปลือกหอยประมาณ 200 - 400 ตัว/สาย ขั้นตอนที่ 2 การออกเรือ เรือที่ใช้จะเป็นเรือขนาดกลาง โดยชาวประมงจะขับเรือออกไปยังแหล่งที่หมาย ประมาณ 1 ชั่วโมง ขั้นตอนที่ 3 การวางลอบ เมื่อถึงที่หมายชาวประมงจะนำปลายสายเชือกคร่าวของเครื่องมือประมงหมึกสายมามัดติดกับหินถ่วงและปลายสายเชือกทุ่นธง ความยาวของสายทุ่นธงขึ้นอยู่กับระดับน้ำในแหล่งทำการประมง ปลายของสายทุ่นธงจะมัดติดกับทุ่นธงเพื่อบอกตำแหน่งของเครื่องมือประมงหมึกสายและสีของธง แสดงความเป็นเจ้าของเครื่องมือประมงหมึกสายชุดนั้น ๆ หลังจากปล่อยทุ่นธงและหินถ่วงลงน้ำแล้ว ชาวประมงจะเริ่มปล่อยเปลือกหอยทีละตัว ด้วยการวิ่งเรือช้า ๆ ปล่อยให้เรือค่อย ๆ ดึงสายเชือกคร่าวออกไป ขั้นตอนที่ 4 การกู้ลอบหมึกสาย ในการวางลอบหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ในทะเลจะวางทิ้งไว้ 1 คืน วันรุ่งขึ้นเวลาไปกู้ลอบหมึกสาย โดยนำลังน้ำแข็งใส่น้ำและน้ำแข็งประมาณ 5 - 6 ก้อน ขั้นตอนที่ 5 การนำปลาหมึกออกจากเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ โดยใช้น้ำเกลือผสมกับน้ำ 1 ลิตร จำนวน 1 ขวด ฉีดเข้าไปในเปลือกหอยสังข์แล้วปลาหมึกสายจะออกมา ขั้นตอนที่ 6 การวางลอบหมึกสายต่อ เมื่อเก็บเครื่องมือประมงหมึกสายเสร็จแล้ว ก็จะเริ่มวางเครื่องมือประมงหมึกสายใหม่อีกครั้งจนหมด หลังจากนั้นก็จะขับเรือเข้าฝั่งเพื่อนำปลาหมึกสายไปขายยังแพปลา

การทำประมงหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ มีวิถีการทำประมงโดยมีเหตุผลการเลือกทำประมงหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ เพราะคิดว่ารายได้ดี การลงทุนแบบเจ้าของคนเดียวโดยกู้ยืมเงินมาลงทุน ในการออกเรือจะไปตามความสะดวกจะไม่มีการจับจองพื้นที่ในการทำประมง ประสบการณ์การทำประมงอยู่ระหว่าง 1 - 5 ปี สำหรับเรือที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นเรือขนาดกลาง ช่วงฤดูในการทำประมงหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์นั้นจะวางเป็นช่วงฤดูกลาง เพราะปลาหมึกสายจะไม่มีตลอดทั้งปี ปลาหมึกสาย

จะมีมากในช่วงเดือนเมษายนจนถึงเดือนสิงหาคม หลังจากนั้นปลาหมึกสายก็ค่อย ๆ น้อยลงแล้วก็หมดไปเอง

2. แนวทางการสืบทอดองค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลาอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช การพัฒนา พบว่า การพัฒนาเกี่ยวกับการจับหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์โดยการนำความรู้เกี่ยวกับการทำลอบหมึกหอยสังข์ จากการทำด้วยเปลือกหอยสังข์จากธรรมชาติ ให้ชาวประมงเปลี่ยนโดยใช้เปลือกเหมือนให้เป็นแบบพลาสติก เพื่อเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติไม่หอยสังข์ลดน้อยลง การถ่ายทอด พบว่า มีการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์ แก่ลูกหลานชาวประมง นักเรียน และผู้ที่สนใจ เพื่อเป็นการสร้างอาชีพให้แก่คนในชุมชนอีกทางหนึ่ง ส่งเสริมกิจกรรม พบว่า มีการส่งเสริมกิจกรรมในชุมชน โดยการร่วมกับชุมชนอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้เกี่ยวกับการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์ ส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับการประมงอื่น ๆ แก่ชาวประมงนอกเหนือจากการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ และให้ความรู้ในการทำประมงที่ไม่ผิดกฎหมาย เนื่องจากการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์ ชาวประมงจะมีการวางลอบหมึกกันเป็นจำนวนมาก ดังนั้นต้องมีการจำกัดปริมาณ

เนื่องจากการประมงการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์นั้น เป็นวิธีการที่ง่ายและเครื่องมือที่ใช้ก็มีต้นทุนต่ำ ปัจจุบันเครื่องมือชนิดนี้ถือเป็นเครื่องมือที่มีผู้ประกอบการทั้งขนาดเล็กและใหญ่ใช้เป็นจำนวนมาก และผู้ทำการประมงที่ใช้เครื่องมือจะต้องจดทะเบียนและขออนุญาตใช้เครื่องมือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ก่อนทำการประมง จากการทำประมงการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์ พบว่า หากชาวประมงใช้ขนาดของหอยสังข์ที่มีขนาดเล็กก็จะทำให้ได้หมึกวายตัวเล็ก ดังนั้นควรที่จะใช้หอยสังข์ขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ เพื่อจะได้ไม่ต้องจับหมึกวายตัวเล็ก ๆ ติดมา นอกจากในการทำประมงการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์นั้น สามารถที่กระทำได้เกือบตลอดทั้งปี ทำให้ปริมาณของหมึกสายลดลงได้ในเวลาอันรวดเร็ว จึงควรที่งดการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์ ในช่วงที่หมึกสายวางไข่ เพื่อให้สามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืนต่อไป

เนื่องจากวัสดุที่ใช้ในการทำลอบสำหรับจับหมึกสายนั้น คือ หอยสังข์ ซึ่งเป็นหอยที่มีอยู่ในทะเล เมื่อมีการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์ ทำให้จำเป็นต้องใช้เปลือกหอยสังข์ในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้น ในการใช้อุปกรณ์จับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์ชาวประมงต้องใช้ด้วยความระมัดระวังไม่ให้หอยสังข์แตกเสียหาย เพราะหากว่าหอยสังข์แตกแล้วหมึกวายจะไม่เข้ามาในหอยสังข์ หากว่าเปลือกหอยสังข์แตกแล้ว ควรทำการซ่อมแซมโดยการเปลี่ยนหอยสังข์ใหม่ เนื่องจากเปลือกหอยสังข์ เป็นหอยที่มีอยู่ในท้องทะเล หากนำมาใช้สำหรับทำอุปกรณ์ประมง จะทำให้หอยสังข์สูญพันธุ์ได้ และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ

ปัจจุบันเปลือกหอยสังข์มีราคาสูงขึ้น และหายากขึ้นด้วย ดังนั้นจึงควรหาสิ่งอื่นมาทดแทนเปลือกหอยสังข์ เช่น หอยสังข์ที่เป็นพลาสติก เพราะว่าจะใช้ได้ทน และนานกว่าหอยสังข์ หรือจะใช้ขวดแก้ว แต่ว่าขวดแก้วจะแตกได้ง่ายจึงไม่เป็นที่นิยม (ไพฑูรย์ ทองสม, 2556)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การจับปลาหมึกด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ และแนวทางการสืบทอดองค์ความรู้การจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ควรมีเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยส่งเสริมในการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช และปรับให้มีการสร้างเครือข่ายในการรับซื้อสินค้าของประชาชน ฉะนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการจัดเครือข่ายรับซื้อสินค้าจากประชาชนโดยเข้ามามีส่วนร่วมในการกระจายสินค้าภายในชุมชนเพื่อส่งสินค้าออกไปสู่ท้องตลาด และส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดเทคนิคการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ให้แก่คนในชุมชน และสนับสนุนให้เยาวชนในหมู่บ้านสนใจในการประกอบอาชีพการทำประมง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน ควรมีการอบรมให้ความรู้ และการถ่ายทอดเทคนิควิธีการการทำประมงให้แก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรศึกษาเกี่ยวกับใช้สิ่งทดแทนเปลือกหอยสังข์จุกพรามหณ์ ในการจับหมึกวาย กรณีศึกษาชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 2) ควรศึกษาวิถีชีวิตของชาวประมงในการจับปลาหมึกสายด้วยเปลือกหอยสังข์จุกพราหมณ์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านท่าสูงบน หมู่ 4 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

จุฑารัตน์ ธาราทิศ และคณะ. (2562). การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชาวประมงหมึกสายด้วยเปลือกหอยจุกพราหมณ์ อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต, 7(2), 123-133.

ธีรยุทธ ศรีคุ้ม และหัสพงศ์ สมชนะกิจ. (2554). การประมงหมึกสายโดยเปลือกหอยจกพราหมณ์ในอ่าวไทย. ใน เอกสารวิชาการฉบับที่ 14/2554. สำนักวิจัยและพัฒนาประมงทะเล กรมประมง.

นคเรศ ยะสุข. (2556). การทำประมงลอบหมึกสาย(กุ้งกิ๊ง) และผลการจับบริเวณชายฝั่งแหลมผักเบี้ย จังหวัดเพชรบุรี. ใน ในเอกสารการประชุมวิชาการ ครั้งที่ 54. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .

ไพฑูรย์ ทองสม. (2556). แนวทางการอนุรักษ์ สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาชุมชน. สงขลา: วิทยาลัยภูมิปัญญาชุมชน.

ส่วนบริหารจัดการประมงทะเล. (2558). ลอบหมึกสาย (กุ้งกิ้ง). เรียกใช้เมื่อ 17 ตุลาคม 2560 จาก https://www.fisheries.go.th/management/marine-admin/kungking58MAR.html

อัตลักษณ์ของนักศึกษามุสลิมข้ามเพศ กรณีศึกษา นักศึกษาปริญญาตรี ระดับชั้นปีที่ 1 - 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

THE IDENTITY OF TRANSGENDER MUSLIM STUDENTS A CASE STUDIES OF THE STUDENTS IN THE 1ST - 4TH YEAR OF NAKHON SI THAMMARAT RAJABHAT UNIVERSITY

อรสา สำแดงสาร
เขมณัฏฐ์ อินทรสุวรรณ
เชษฐา มุหะหมัด
อรรครา ธรรมมาธิกุล
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของนักศึกษามุสลิมข้ามเพศ กรณีศึกษา นักศึกษาปริญญาตรีระดับชั้นปีที่ 1 - 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เลขที่ 1 ตำบล ท่างิ้ว อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ซึ่งการสัมภาษณ์โดยมีการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า อัตลักษณ์ของนักศึกษามุสลิมข้ามเพศ ประกอบด้วย 1) ด้านการแสดงออกทางด้านจิตใจและอารมณ์ คือ มักจะเป็นคนที่มีจิตใจกว้าง ชอบเอ็นดู ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นคนที่ร่าเริง ส่วนทางด้านอารมณ์ คือ รู้สึกอะไรก็จะแสดงออกมาอย่างนั้น 2) ด้านการแสดงออกทางกาย พบว่า มีการแสดงออกที่แตกต่างจากผู้อื่นอย่างชัดเจน นั่นก็คือ ภาษามือ และท่าทางการเดิน 3) ด้านการการสร้างสัมพันธภาพเพื่อทำความรู้จักกับผู้อื่น พบว่า มีการเข้าหาผู้อื่น ทักทายผู้อื่นผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ 4) ด้านวิธีการสร้างพื้นที่ทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ครอบครัวและสังคมพบว่า กลุ่มเพื่อนและสังคมมีการสร้างตัวตนให้กับตัวเองผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้จัดขึ้นในมหาวิทยาลัย กลุ่มครอบครัวมีการวางตัวที่เหมาะสม 5) ด้านการปรับตัวตัวเพื่อสร้างการยอมรับทางสังคมในฐานะที่นับถือศาสนาอิสลาม พบว่า ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ดึงศักยภาพที่มีออกมาให้ผู้อื่นได้เห็น จากผลของการวิจัย พบว่า ปัญหาของคนข้ามเพศ คือ การที่คนบางคนหรือบางกลุ่มยังไม่เปิดกว้างพอที่จะยอมรับในเรื่องของเพศที่สาม ที่เป็นมุสลิมนับถือศาสนาอิสลามและการปรับตัวเพื่อที่จะอยู่

ร่วมกันกับ ผู้ที่ไม่ยอมรับได้ เพื่อที่จะต้องสร้างตัวตน ให้ตัวเองเป็นที่ยอมรับ และสามารถใช้ชีวิตร่วมกับกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข
คำสำคัญ: อัตลักษณ์, คนข้ามเพศ, มุสลิม

Abstract

The objectives of this research article were to study the Identity of transgender Muslim students. Case studies of the students in the 1st - 4th year of Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, No. 1, Tha Ngio Sub-district, Mueang Nakhon Si Thammarat District Nakhon Si Thammarat Province Using research tools such as in-depth interviews And non-participatory observation Which interview With descriptive content analysis The results of the research showed that Identity of a transgender Muslim student It consists of 1) psychological and emotional expressions, that is, they tend to be broad-minded, loving to help others. A cheerful person The moving part is what feels will be expressed like that 2) The physical expression showed that there were expressions that were different from others, that is, sign language and walking posture 3) in the building of relationships to get to know others, found that they were approached. Others Greet others through various activities 4) Methods for creating social spaces with a group of friends Family and society found Friends and community build themselves up to themselves through various activities held on campus. The family group (5) of the adaptation to create social acceptance as an Islamist was found not to cause trouble to others. Bring out your potential for others to see. According to the research, the results of this study highlight the problem of transgender people. Or some groups are not open enough to accept third sex. Who are Muslims, who practice Islam and adjust themselves to coexistence with the unacceptable. In order to establish one's Identity, Let yourself be accepted and able to live with others happily.
Keywords: Identity, Transgender, Muslim

บทนำ

อัตลักษณ์ทางเพศที่เกิดจากอิทธิพลด้านวัฒนธรรมและอุดมคติทางเพศสังคมแต่ละสังคมมีอัตลักษณ์ของความเป็นเพศหญิงเพศชายที่แตกต่างกันได้แสดงออกถึงคุณลักษณะของ

ความเป็นเพศที่แตกต่างกัน เช่น เพศชายเป็นเพศที่อิสระมีความเด็ดขาดในการตัดสินใจและหนักแน่นชอบแสดงอำนาจในขณะที่เพศหญิงเป็นเพศที่ถูกมองว่ามีลักษณะที่ถูกถนอมรักษา มีความเอื้อเฟื้อโอบอ้อมอารีและเข้าอกเข้าใจผู้อื่น (พิทักษ์ ศิริวงศ์, 2543) ซึ่งกลุ่มคนที่มีความแตกต่างหลากหลายทางเพศจนทำให้เกิดกลุ่มอัตลักษณ์ทางเพศอย่าง เช่น กลุ่มเกย์ กลุ่มเลสเบี้ยน และกลุ่มทอมดี้ ต่างก็ดำเนินชีวิตอยู่ในครรลองที่เป็นมาตรฐานเฉพาะกลุ่ม อาจเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับหรือถูกปฏิเสธจากสังคมส่วนใหญ่ กลุ่มที่มีความหลากหลายเหล่านี้ต่างเป็นที่รู้จักเข้าใจ และได้รับการยอมรับในระดับที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากถูกกำหนดด้วยคุณค่าในระเบียบมาตรฐานทางจริยธรรมการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน “ความเป็นอื่น” ในสังคมเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา (บังอร เทพเทียน, 2551)

ในสังคมไทยกลุ่มรักร่วมเพศยังไม่ได้รับการยอมรับทางกฎหมาย ถือว่าพฤติกรรมรักร่วมเพศเป็นพฤติกรรมที่มีความเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานทางสังคม ทำให้ถูกประนาณว่าเป็นคนที่มีความวิปริตทางเพศ มีการตั้งข้อรังเกียจเดียดฉันท์ ถูกกีดกันในสาขาอาชีพ (จิรภัทร วงศ์อ้าย, 2550) กล่าวถึงปัญหาพฤติกรรมทางเพศจึงเป็นปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีเพศหญิงและเพศชาย พฤติกรรมทางเพศแบบหนึ่งอาจเป็นสิ่งที่ถูกต้องยอมรับได้ในสังคมหนึ่งแต่อาจไม่ได้รับการยอมรับในอีกสังคมหนึ่ง ถือว่าพฤติกรรมทางเพศดังกล่าว เป็นเรื่องผิดประเพณีวัฒนธรรมในสังคมนั้นที่ยึดถือปฏิบัติมานานหลายชั่วอายุคน (เพิ่มศักดิ์ สรรลยางกูร, 2554) อย่างไรก็ตาม ประวัติเรื่องของเพศ (Sex) ในอดีตนั้นถือว่าเป็นเรื่องส่วนตัวของมนุษย์ปลอดจากความเป็นการเมือง อีกทั้งเรื่องของเพศยังถูกมองว่าเป็นเรื่องของธรรมชาติที่เป็นความต้องการพื้นฐานของความเป็นมนุษย์เรื่องของเพศที่ถูกต้องดีงามและมักถูกจัดวางให้สอดคล้องกับความเป็นธรรมชาติที่มนุษย์ในสังคมสามารถ สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน ในสังคมส่วนใหญ่แล้วบุคคลแยกประเภทของความสัมพันธ์ทางเพศโดยใช้ธรรมชาติเป็นเกณฑ์ มีความเชื่อว่าเพศนั้นไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ นั่นคือเรื่องของเพศเป็นมิติของระบบความคิด ความเชื่อการแสดงออก ที่ยอมรับได้เพียงแค่บทบาทของการมีความสัมพันธ์แบบรักต่างเพศ และเพศสัมพันธ์นั้นมีไว้เพื่อสืบทอดเผ่าพันธุ์ (สุไลพร ชลวิไล, 2550) ดังนั้น ความสัมพันธ์ทางเพศแบบอื่นที่มองดูผิดธรรมชาติ จึงมักถูกตีตราว่าเป็นเรื่องของความผิดมีความวิปริตเบี่ยงเบน ทั้งนี้เป็นเพราะระบบความคิดเรื่องเพศนั้นยังตก อยู่ภายใต้การครอบงำบนอุดมการณ์ของการแบ่งแยกระบบเพศตามธรรมชาติที่ก่อให้เกิดการสร้างคำใหม่ และให้ความหมายใหม่ในสังคมไทยนั้นตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน ยังปรากฏภาพให้เห็นว่าคนข้ามเพศนั้นยังจัดเป็นกลุ่มคนชายขอบทางสังคมอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดความหมาย การตอกย้ำความรู้เรื่อง ระบบเพศผ่านสถาบันต่าง ๆ ทางสังคม การสร้างความเป็นอื่นให้คนข้ามเพศผ่านปฏิบัติการทางภาษาทั้งที่กระทำอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการก็ตาม สาเหตุทั้งหมดนั้นล้วนแต่เป็นการเบียดขับให้คนข้ามเพศ ต้องรู้สึกว่าตนเองนั้นเป็นส่วนด้อยของสังคม ไม่สามารถที่จะรับสิทธิที่เท่าเทียมได้ คนข้ามเพศถูกปฏิบัติให้เป็น สีสันของสังคม ถูกตีตรา

ว่าเป็นตลกน่าขบขัน ถูกล้อเลียน บางครั้งสังคมก็ดูเหมือนให้การยอมรับ แต่ในบ่อยครั้งก็ดูเหมือนรังเกียจและกีดกัน ถึงแม้ว่าในปัจจุบันสังคมจะพยายามสร้างภาพให้ดูเหมือนว่าคนข้ามเพศนั้นมีสิทธิและความเสมอภาคไม่ต่างจากคนทั่วไป แต่ภายใต้มายาคติทางสังคมดังกล่าวนั้นสังคมยังคงสร้างภาพลักษณ์ให้คนข้ามเพศมีความหมายและคุณค่าในเชิงลบตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้หลายครั้งที่คนข้ามเพศพยายาม แสดงออกซึ่งตัวตนเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม คนข้ามเพศหลายคนพยายามสร้างจุดเด่น แต่ทั้งนี้การยอมรับได้ของสังคมไทยก็ตั้งอยู่บนความจำกัดของระดับการยอมรับได้ตามศักยภาพความสามารถ อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ของคนข้ามเพศที่แตกต่างกัน การทำความเข้าใจถึงความหมายและคุณค่าของคนข้ามเพศนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาวการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างตัวตนของคนข้ามเพศที่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะคนข้ามเพศมีความซับซ้อนของตัวตนที่หลากหลาย ดังนั้น การสร้างความหมาย การสร้างตัวตนของคนข้ามเพศนั้นจึงมีความแตกต่างกันตามแต่ละช่วงเวลาและพื้นที่ คนข้ามเพศจึงมีการจัดวางตำแหน่งที่ทางของตัวตนผ่านกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ที่ทำให้รับรู้ได้ว่าตนเองเป็นใคร มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างไรและยิ่งไปกว่านั้น บางครั้งคนข้ามเพศยังต้องมีการใช้อัตลักษณ์ร่วม (Collective Identity) เพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการอ้างอิงความเป็นตัวตนและการรวมกลุ่มเพื่อสร้างพื้นที่ให้กับตนเองเมื่อเป็นเช่นนี้พื้นที่ของคนของคนข้ามเพศจึงไม่ใช่สิ่งที่เกิดจากการกระทำของคนข้ามเพศเท่านั้น แต่เป็นการเกิดขึ้นจากการหล่อหลอมทางสังคมควบคู่กัน พื้นที่ทางสังคมของคนข้ามเพศนั้นเป็นพื้นที่ซึ่งเป็นเครือข่ายของความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่เหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ทั้งที่เป็นกลุ่มของสถาบันทางสังคมย่อย เช่น ครอบครัว สถานศึกษา จนไปถึงกลุ่มของอำนาจรัฐ ไม่เว้นแม้แต่ในกลุ่มของความสัมพันธ์กับคนรักเพศเดียวกัน การที่คนข้ามเพศถูกกระบวนการทางสังคมกระทำให้เป็นชายขอบ การถูกเบียดขับถูกทำให้ด้อยอำนาจในการต่อรอง เป็นกลุ่มที่อยู่ในลำดับชั้นต่ำสุดในความสัมพันธ์เชิงอำนาจของกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน และถูกทำให้เป็นคนที่ไร้พื้นที่ ทำให้คนข้ามเพศต้องเผชิญกับภาวะความเป็นคนชายขอบในมิติต่าง ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตาม คนข้ามเพศนั้นได้พยายามดิ้นรนต่อรองต่อสภาวะชายขอบและการถูกเบียดขับที่ตนเองเผชิญ เพื่อสร้างพื้นที่ทางสังคมให้กับตนเอง แต่การถูกเบียดขับทั้งจากกลุ่มคนส่วนใหญ่ในสังคมและในกลุ่มคนรักเพศเดียวกันในบางครั้งส่งผลให้คนข้ามเพศด้อยอำนาจในการต่อรองและมีสถานภาพที่ไม่มั่นคง ทำให้การสร้างพื้นที่ทางสังคมของคนข้ามเพศไม่ชัดเจน ดังจะเห็นได้จากการเคลื่อนไหวของคนข้ามเพศไม่ได้ปรากฏผ่านศักยภาพของคนข้ามเพศโดยตรงที่พยายามต่อต้านและตอบโต้กับอำนาจในสังคม แต่ได้ปรากฏผ่านการช่วยเหลือและได้รับความร่วมมือของกลุ่มคนรักเพศเดียวกันประเภทอื่นที่พยายามดึงเอาประเด็นสำคัญ ๆ ของคนข้ามเพศมาสร้างใช้ผ่านปฏิบัติการทางภาษา การพยายามนิยามความหมายและการนำเสนออัตลักษณ์ของคนข้ามเพศในการต่อรอง และการสร้างพื้นที่ทางสังคม โดยนำเสนออัตลักษณ์ที่แตกต่างกันในการต่อรองในแต่ละเวลาและพื้นที่

กับความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่แตกต่างกัน นอกจากนี้กลุ่มของวัฒนธรรมย่อยของคนข้ามเพศมักจะถูกก่อกำเนิดขึ้นการจากรวมกลุ่ม ซึ่งการรวมกลุ่มของ คนข้ามเพศนั้นเป็นการหล่อหลอมตัวตนและร่วมแสดงอัตลักษณ์ ซึ่งตัวตนและอัตลักษณ์ของคนข้ามเพศ บางอย่างได้ถูกสร้างความหมาย และหยิบยื่นให้โดยสังคม อีกทั้งตัวตนของคนข้ามเพศถูกมองแบบเหมารวม และมีบทบาทการแสดงออกตามแบบที่สังคมส่วนใหญ่คุ้นเคย แต่ทว่าตัวตนและอัตลักษณ์ในบางแบบของคนข้ามเพศกลับถูกปกปิดไว้ แต่ทั้งนี้ความเป็นตัวตนและอัตลักษณ์ของคนข้ามเพศกลับมีลักษณะที่มีความลื่นไหลซับซ้อน จนไม่สามารถที่จะมองอย่างตายตัวได้ ทั้งนี้พื้นที่ทางร่างกายก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีสำคัญที่คนข้ามเพศมี การปรับแต่งให้สอดรับกับสถานการณ์และความสัมพันธ์อยู่เสมอ ยังใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการสะท้อนความเป็น ตัวตนของตนเองพื้นที่ของการรวมตัวของคนข้ามเพศ ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ทางภูมิศาสตร์อย่างสถาบันเสริมความงาม หรือพื้นที่บนโลกไซเบอร์ก็เป็นอีกหนึ่งที่เปิดโอกาสให้คนข้ามเพศได้ค้นพบตัวตนและอัตลักษณ์ของตนเองนอกจากนั้นยังเป็นการให้โอกาสคนข้ามเพศได้มีโอกาสเข้าถึงสถานภาพ (สุไลพร ชลวิไล, 2550)

ด้วยเหตุนี้ การวางตัวหรือการสร้างการยอมรับทางสังคม จึงถือได้ว่ามีความสำคัญในฐานะตัวของนักศึกษาที่มีบทบาทในมหาวิทยาลัย การที่บุคคลมีการแสดงออกและความรู้สึกไม่ตรงกับเพศสภาพของตน ย่อมต้องสร้างการยอมรับทางสังคม โดยอาศัยการสร้างตัวตน ประกอบกับการปรับตัวเพื่อให้เป็นที่ยอมรับทางสังคม ดังนั้นจากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเกิดคำถามว่าในปัจจุบันกลุ่มคนข้ามเพศได้สร้างความหมายและแสดงตัวตนอย่างไรในขณะที่สังคมสร้างความเป็นอื่น กลุ่มคนข้ามเพศปฏิสัมพันธ์กับสังคมได้อย่างไรและเปิดมุมมองให้กับสังคมได้เรียนรู้และเข้าใจการสร้างตัวตน และในส่วนของคนกลุ่มคนข้ามเพศมีแนวคิดในการปรับตัวอย่างไรที่จะทำให้ตัวเองนั้นสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้ในสังคม โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการศึกษาโดยใช้การศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาที่มีบทบาท มีศักยภาพความเป็นผู้นำในมหาวิทยาลัย ผ่านเรื่องเล่าเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมา การให้คุณค่าการให้ความหมายที่มีส่วนสำคัญในการปรับตัวเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม และมีตัวตนในสังคมเพื่อที่จะสามารถดำเนินชีวิตภายใต้สังคมที่มีความหลากหลายทางเพศได้อย่างปกติสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของนักศึกษามุสลิมข้ามเพศ กรณีศึกษา นักศึกษาปริญญาตรีระดับชั้นปีที่ 1 - 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องอัตลักษณ์ของนักศึกษามุสลิมข้ามเพศ กรณีศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดย

การศึกษาข้อมูล จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม โดยวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านพื้นที่โดยเจาะจงเลือกพื้นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เลขที่ 1 ตำบล ท่างิ้ว อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มเป้าหมาย ประชากร (Population) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย นักศึกษาปริญญาตรีระดับชั้นปีที่ 1 - 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กลุ่มเป้าหมาย โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) รวมทั้งหมด 10 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยพิจารณาจากนักศึกษามุสลิม ข้ามเพศ ปริญญาตรี ระดับชั้นปีที่ 1 - 4 ที่นับถือศาสนาอิสลามที่เป็นแกนนำและมีบทบาทศักยภาพ ความเป็นผู้นำในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่แสดงพฤติกรรมการแสดงออกอย่างชัดเจน

ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา คือ การศึกษาอัตลักษณ์ของนักศึกษามุสลิมข้ามเพศ กรณีศึกษา นักศึกษาปริญญาตรีระดับชั้นปีที่ 1 - 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม - เดือนตุลาคม พ.ศ. 2563

ผลการวิจัย

1. ความเป็นมาและสาเหตุของคนข้ามเพศ พบว่า จุดเปลี่ยนในการเริ่มรู้ว่าตัวเองเป็นคนข้ามเพศ สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการที่ตอนเด็ก ๆ นั้น อยู่กับเพื่อน ผู้หญิง เล่นกับเพื่อนผู้หญิงมากเกินไป พฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้หญิงจึงซึมซับเข้าไปมากขึ้น จึงทำให้กลายเป็นตัวของเขาเองนั้น กลายเป็นต้องเลียนแบบพฤติกรรมหรือการแสดงออกต่าง ๆ เหมือนผู้หญิง และส่วนใหญ่จะรู้ตัว ตอนอายุประมาณ 8 - 10 ขวบ

2. อัตลักษณ์ของนักศึกษามุสลิมข้ามเพศ พบว่า อัตลักษณ์ของนักศึกษามุสลิมข้ามเพศด้านการแสดงออกทางด้านจิตใจและอารมณ์ การแสดงออกทางด้านจิตใจ และอารมณ์ของคนข้ามเพศนั้น คือ ส่วนใหญ่จะเป็นคนที่มีจิตใจกว้าง ชอบเอ็นดู ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นคนที่ร่าเริง ส่วนทางด้านอารมณ์ คือ รู้สึกอะไรก็จะแสดงออกมาอย่างนั้น และพฤติกรรมด้านการแสดงออกทางอารมณ์ก็เป็นเป็นพฤติกรรมที่ได้รับการซึมซับมากผู้หญิงในตอนวัยเด็ก มีการแสดงออกทางอารมณ์อย่างชัดเจน ไม่ปิดบังอารมณ์ตัวเอง แต่การแสดออกกับกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และสังคม ก็จะมีการแสดงออกที่แตกต่างกันออกไปตามบริบทต่าง ๆ ด้านการแสดงออกทางกายที่แตกต่างจากผู้อื่น นักศึกษามุสลิมข้ามเพศมีการแสดงออกทางกายที่

แตกต่างจากเพศสภาพเดิมของตน เนื่องด้วยในตอนวัยเด็กได้รับพฤติกรรมการแสดงออกทางกายของผู้หญิงซึมซับเข้าไป จนทำให้ตนนั้นนำพฤติกรรมผู้หญิงมาเลียนแบบเกิดขึ้น ซึ่งการแสดงออกทางกาย จะสังเกตและมองเห็นได้ชัด นั่นก็คือ ภาษามือ และท่าทางการเดินนั่นเอง, ด้านการการสร้างสัมพันธภาพเพื่อทำความรู้จักกับผู้อื่น กลุ่มคนข้ามเพศมีการสร้างสัมพันธภาพเพื่อทำความรู้จักกับผู้อื่นผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในหาวิทยาลัย เพราะในยุคปัจจุบันมีการเปิดกว้างและมีการยอมรับกันมากขึ้นในเรื่องของเพศที่สามหรือคนข้ามเพศ จึงไม่เป็นการที่ยากมากนักที่จะทำความรู้จักและสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น และส่วนหนึ่งคือกลุ่มคนข้ามเพศที่มีบทบาทในมหาวิทยาลัยนั้นได้ทำความรู้จักและแนะนำตัวเองให้ผู้อื่นรู้จักผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ นี่จึงเป็นเหตุผลที่ได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้นและที่สำคัญคือ ทุกคนไม่แบ่งแยก ทุกคนให้ความเท่าเทียมกัน และทุกคนต่าง ให้เกียรติกันและกัน ด้านวิธีการสร้างพื้นที่ทางสังคม กลุ่มคนข้ามเพศมีวิธีการสร้างพื้นที่ทางสังคม กับกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และ สังคม ด้วยการสร้างตัวตนให้กับตัวเองผ่านทางกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้จัดขึ้นในมหาวิทยาลัย แสดงศักยภาพของตัวเองออกมา ทำตัวให้มีประโยชน์ที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เพียงแค่นี้ ก็มีตัวตน และมีพื้นที่ให้กับตัวเองแล้วไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเพื่อน กลุ่มครอบครัว และกลุ่มสังคม ด้านการับตัวตัวเพื่อสร้างการยอมรับทางสังคมในฐานะที่นับถือศาสนาอิสลาม ในฐานะที่นับถือศาสนาอิสลาม คนข้ามเพศที่มีบทบาทในมหาวิทยาลัยมีการปรับตัวเพื่อสร้างการยอมรับทางสังคมโดยการไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ดึงศักยภาพของตัวเองที่มีออกมาให้ผู้อื่นได้เห็น รู้จักการให้เกียรติผู้อื่น ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เคารพผู้อื่น และที่สำคัญคือ มีมารยาท รู้จักกาลเทศะ รู้ว่าอะไรควร อะไรไม่ควร

อภิปรายผล

1. ความเป็นมาและสาเหตุของคนข้ามเพศ พบว่า จุดเปลี่ยนในการเริ่มรู้ว่าตัวเองเป็นคนข้ามเพศ สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการที่ตอนเด็ก ๆ นั้น อยู่กับเพื่อน ผู้หญิง เล่นกับเพื่อนผู้หญิงมากเกินไป พฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้หญิงจึงซึมซับเข้าไปมากขึ้น จึงทำให้กลายเป็นตัวของเขาเองนั้น กลายเป็นต้องเลียนแบบพฤติกรรมหรือการแสดงออกต่าง ๆ เหมือนผู้หญิง และส่วนใหญ่จะรู้ตัว ตอนอายุประมาณ 8 - 10 ขวบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุชรินทร์ นาคสิงห์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ที่พบว่า “เกย์: กระบวนการ พัฒนาเอกลักษณ์และวิถีชีวิตทางเพศ” พบว่ากระบวนพัฒนาเอกลักษณ์เกย์จะต้องผ่าน 3 ขั้นตอน ที่ต่อเนื่อง คือ ขั้นที่ 1 เกิดความรู้สึกแตกต่างจากผู้อื่น จุดเริ่มต้นของกระบวนการ พัฒนาเอกลักษณ์เกย์เริ่มมาจากการแสดงพฤติกรรมข้ามเพศ (Cross Gender Behavior) ของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างจากเด็กผู้ชายคนอื่น ๆ ในวัยเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของการละเล่น การไม่ชอบคลุกคลีหรืออยู่รวมกลุ่มเด็กผู้ชาย แต่ชอบที่จะเล่นและอยู่รวมกลุ่มกับเด็กผู้หญิง ตลอดจนกิริยามารยาทที่เรียบร้อย

กระตุ้งกระติ้ง มีลักษณะคล้ายเด็กผู้หญิง ซึ่งลักษณะทางเพศที่ปรากฏนี้ทำให้ผู้ชมทางสังคมใช้สิทธานุมัติ (Negative Sanction) ต่อผู้แสดงพฤติกรรมดังกล่าวด้วยการประทับตราผู้มีพฤติกรรมเหล่านั้นว่า “กะเทย” และ “ตุ๊ด” เนื่องจากเล็งเห็นว่าพฤติกรรมดังกล่าวไม่เหมือนหรือแตกต่างจากเด็กผู้ชายคนอื่น ๆ ขั้นที่ 2 สงสัยหรือคิดว่าตนเองอาจจะเป็นผู้รักเพศเดียวกัน ความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างผู้รักเพศเดียวกัน เริ่มเห็นได้อย่างชัดเจนจากการแสดงพฤติกรรมข้ามเพศ ซึ่งพฤติกรรมการแสดงออกดังกล่าว สอดคล้องกับตราประทับของสังคมที่มีต่อกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้กลุ่มตัวอย่างหลายคน เริ่มสงสัยว่าตนเองอาจจะมีเอกลักษณ์ดังกล่าว ขณะที่บางคนในช่วงหนึ่งยอมรับในตราประทับนั้น เนื่องจากในขณะนั้นยังไม่มีคำอื่นใดที่เหมาะสมไปกว่านี้ ซึ่งในช่วงนี้เองที่แนวโน้มนำทางเพศได้พัฒนาขึ้น ทำให้พวกเขาตระหนักถึงเอกลักษณ์ทางเพศของเขาได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นความดึงดูดใจต่อเพศเดียวกัน หรือการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศเดียวกันอันเป็นเครื่องยืนยันถึงแนวโน้มนำทางเพศที่มีต่อเพศเดียวกันดังกล่าว กระบวนการขัดเกลาทางสังคมทำให้รู้ว่าการมีเอกลักษณ์ของผู้รักเพศเดียวกันนั้นขัดต่อความคาดหวังทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีเอกลักษณ์กะเทย ที่สามารถสังเกตได้จากลักษณะปรากฏทางกายที่แตกต่างจากผู้อื่นอย่างเห็นได้ชัด ทำให้กลุ่มตัวอย่างหลายคนคิดถึงปฏิกิริยาทางสังคมทั้งจากผู้ใกล้ชิดไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้อง ตลอดจนในสังคมระดับกว้างออกไปอย่างที่ทำงาน ทำให้พวกเขารู้สึกไม่สบายใจกับการมีเอกลักษณ์ดังกล่าว ประกอบกับในขณะนั้นพวกเขาได้เรียนรู้คำนิยามที่แสดงถึงการเป็นบุคคลผู้รักเพศ เดียวกันมากขึ้น ทั้งจากที่โรงเรียนและสื่อต่าง ๆ ทำให้พวกเขาพบว่ายังมีคำอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับเอกลักษณ์เขามากกว่าคำว่ากะเทย ซึ่งคำนั้นก็คือ “เกย์” ขั้นที่ 3 ยอมรับเอกลักษณ์เกย์ เมื่อพวกเขายอมรับเอกลักษณ์เกย์ ให้กับเอกลักษณ์แห่งตนแล้ว พวกเขาก็มีแนวโน้มที่จะแสดงออกหรือทำการเปิดเผยตัวต่อผู้อื่นให้รับรู้ถึงสิ่งที่ เขาเป็น แต่การเปิดเผยตัวนี้ไม่ได้เกิดขึ้นกับทุกคน เนื่องจากบางคนยังกลัวปฏิกิริยาทางสังคมโดยเฉพาะจาก ครอบครัวและผู้ใกล้ชิดที่มีความคาดหวังในตัวกลุ่มตัวอย่างสูง ขณะที่บางคนไม่สามารถเก็บงำความรู้สึก ความเก็บกดตลอดจนความอัดอั้นที่มีอยู่ได้ พวกเขาก็มีแนวโน้มที่จะเปิดเผยตัว โดยกลุ่มตัวอย่างอาจเลือกที่จะเปิดเผยตัวตนในสถานที่เฉพาะสำหรับชาวเกย์ก่อน เนื่องจากเป็นสถานที่เฉพาะที่มีแต่ผู้รักเพศเดียวกัน ขณะที่บางคนอาจจะบอกกับเพื่อนสนิทซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นเพื่อนผู้หญิง และสุดท้าย การเปิดเผยตัวกับครอบครัวจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นยากที่สุด กลุ่มตัวอย่างหลายคนปฏิเสธที่จะเปิดเผยตัวกับครอบครัว เนื่องจากกลัวว่าพวกเขาจะเสียใจ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างบางคนเมื่อทำการเปิดเผยตัวกับที่บ้านแล้ว แต่ทางบ้านรับไม่ได้เป็นเหตุให้ต้องแยกกันอยู่หรือไม่ติดต่อกันอีกเลย ซึ่งผู้รักเพศเดียวกันแต่ละคนจะต้องพิจารณาผลดีผลเสียให้รอบคอบก่อนที่จะมีการเปิดเผยตัวออกไป สำหรับมุมมองความรักของกลุ่มตัวอย่างนั้นพบว่าไม่แตกต่างจากมุมมองความรักของผู้รักต่างเพศเลย เนื่องจากผู้รักเพศเดียวกันทุกคนต้องการที่จะมีคู่ชีวิตหรือใช้ชีวิต

ร่วมกับคนที่เขารักแต่ด้วยเหตุผลหลายประการไม่ว่าจะเป็นความเหงาประสบการณ์ที่เลวร้าย การถูกหลอก การนอกใจ ฯลฯ ทำให้ผู้รักเพศเดียวกันหลายคนหันเหเข้าสู่วิถีชีวิตทางเพศ ซึ่งการใช้ชีวิตในลักษณะ ดังกล่าว เป็นการแสวงหาบุคคลเพื่อปลดปล่อยความต้องการทางเพศ โดยปราศจากข้อผูกมัดหรือความผูกพันทางใจ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ก็มีแนวโน้มที่จะไม่เลือกผู้ที่พบในสถานที่ดังกล่าวมาเป็นคู่ชีวิตด้วย ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ติดต่อกันทางอินเตอร์เน็ต ห้องน้ำสาธารณะ สถานบริการอบไอน้ำหรือซาวน่า และสวนสาธารณะ เนื่องจากความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นก่อตัวมาจากความใคร่มากกว่าความรักและความเข้าใจ ทำให้พวกเขาไม่สามารถอยู่ด้วยกันได้นาน และเมื่อชีวิตของพวกเขาเป็นอิสระปราศจากการควบคุม พวกเขาก็มีแนวโน้มที่จะเข้าไปใช้ชีวิตทางเพศในลักษณะดังกล่าวอีกครั้ง จนวิถีชีวิตทางเพศได้หลอมรวมกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตประจำวัน (บุชรินทร์ นาคสิงห์, 2547)

2. อัตลักษณ์ของนักศึกษามุสลิมข้ามเพศ พบว่า อัตลักษณ์ของนักศึกษามุสลิมข้ามเพศด้านการแสดงออกทางด้านจิตใจและอารมณ์ การแสดงออกทางด้านจิตใจ และอารมณ์ของคนข้ามเพศนั้น คือ ส่วนใหญ่จะเป็นคนที่มีจิตใจกว้าง ชอบเอ็นดู ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นคนที่ร่าเริง ส่วนทางด้านอารมณ์ คือ รู้สึกอะไรก็จะแสดงออกมาอย่างนั้น และพฤติกรรมด้านการแสดงออกทางอารมณ์ก็เป็นเป็นพฤติกรรมที่ได้รับการซึมซับมากผู้หญิงในตอนวัยเด็กมีการแสดงออกทางอารมณ์อย่างชัดเจน ไม่ปิดบังอารมณ์ตัวเอง แต่การแสดออกกับกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และสังคม ก็จะมีการแสดงออกที่แตกต่างกันออกไปตามบริบทต่าง ๆ ด้านการแสดงออกทางกายที่แตกต่างจากผู้อื่น นักศึกษามุสลิมข้ามเพศมีการแสดงออกทางกายที่แตกต่างจากเพศสภาพเดิมของตน เนื่องด้วยในตอนวัยเด็กได้รับพฤติกรรมการแสดงออกทางกายของผู้หญิงซึมซับเข้าไป จนทำให้ตนนั้นนำพฤติกรรมผู้หญิงมาเลียนแบบเกิดขึ้น ซึ่งการแสดงออกทางกาย จะสังเกตและมองเห็นได้ชัด นั่นก็คือ ภาษามือ และท่าทางการเดินนั่นเอง ด้านการการสร้างสัมพันธภาพเพื่อทำความรู้จักกับผู้อื่น กลุ่มคนข้ามเพศมีการสร้างสัมพันธภาพเพื่อทำความรู้จักกับผู้อื่นผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในหาวิทยาลัย เพราะในยุคปัจจุบันมีการเปิดกว้างและมีการยอมรับกันมากขึ้นในเรื่องของเพศที่สามหรือคนข้ามเพศ จึงไม่เป็นการที่ยากมากนักที่จะทำความรู้จักและสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น และส่วนหนึ่งคือกลุ่มคนข้ามเพศที่มีบทบาทในมหาวิทยาลัยนั้นได้ทำความรู้จักและแนะนำตัวเองให้ผู้อื่นรู้จักผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ นี่จึงเป็นเหตุผลที่ได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้นและที่สำคัญคือ ทุกคนไม่แบ่งแยก ทุกคนให้ความเท่าเทียมกัน และทุกคนต่าง ให้เกียรติกันและกัน ด้านวิธีการสร้างพื้นที่ทางสังคม กลุ่มคนข้ามเพศมีวิธีการสร้างพื้นที่ทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และสังคมด้วยการสร้างตัวตนให้กับตัวเองผ่านทางกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้จัดขึ้นในมหาวิทยาลัย แสดง ศักยภาพของตัวเองออกมา ทำตัวให้มีประโยชน์ที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เพียงแค่นี้ ก็มีตัวตน และมีพื้นที่ให้กับตัวเองแล้วไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเพื่อน กลุ่ม ครอบครัว และกลุ่มสังคม

ด้านการับตัวตัวเพื่อสร้างการยอมรับทางสังคมในฐานะที่นับถือศาสนาอิสลาม ในฐานะที่นับถือศาสนาอิสลาม คนข้ามเพศที่มีบทบาทในมหาวิทยาลัยมีการปรับตัวเพื่อสร้างการยอมรับทางสังคมโดยการไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ดึงศักยภาพของตัวเองที่มีออกมาให้ผู้อื่นได้เห็น รู้จักการให้เกียรติผู้อื่น ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เคารพผู้อื่น และที่สำคัญคือ มีมารยาท รู้จักกาลเทศะ รู้ว่าอะไรควร อะไรไม่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รวมพล สายอรุณ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์เกย์ในสายตานักศึกษา” พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มองว่า ภาพลักษณ์ภายนอกของเกย์เป็นเหมือนผู้ชายทั่วไป มีพฤติกรรมทั้งแบบมีเพศสัมพันธ์กับชายหญิง และแบบมีเพศสัมพันธ์กับหญิงและแบบมีเพศสัมพันธ์กับชายบ้าง ไปจนถึงการมีเพศสัมพันธ์กับชายเท่านั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีภาพลักษณ์เกย์เชิงนามธรรมว่า เกย์เป็นผู้ที่มีอารมณ์แปรปรวนมากกว่าคนปกติ ภาพลักษณ์ว่าเกย์วิตถารมากกว่าคนปกติ และมีอารมณ์รุนแรงมากกว่าปกติ (รวมพล สายอรุณ, 2541) เปรมปรีดา ปราโมช ณ อยุธยา Gender ความหลากหลายทางเพศ หนังสือกึ่งเอกสารวิชาการ ผสมผสานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ สังคมวิทยา รวมถึงมนุษย์วิทยา เพื่อบอกเล่าเรื่องราว ประสบการณ์และแลกเปลี่ยนความรู้ และเพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีทางเพศของคนในสังคม ซึ่งความไม่เข้าใจจะก่อให้เกิดการเดียดฉันท์กันในสังคม การดูถูกเหยียดหยามการทำร้ายร่างกาย คนที่แตกต่างจากเรา รวมถึงเรื่องอื่น ๆ เช่นการกีดกันทางอาชีพ และการเข้าถึงการบริการของรัฐเป็นต้น ซึ่งข้อมูลและเรื่องราวต่าง ๆ จะบอกเล่าสิ่งที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัวจากนักวิจัยและนักเขียน (เปรมปรีดา ปราโมช ณ อยุธยา, 2551)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าคนข้ามเพศบางคนยังต้องพยายามสร้างพื้นที่ให้กับตัวเองเพื่อที่เขาจะได้มีตัวตนในสังคม ฉะนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น เพื่อน ๆ ครอบครัว คณะครูอาจารย์ ควรที่จะเปิดกว้างในเรื่องของคนข้ามเพศหรือเพศที่สาม เพราะมนุษย์ทุกคนมีสิทธิในความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน มีสิทธิที่จะแสดงออกเท่าเทียมกับเพศอื่น ๆ เพราะทุกคนมีศักยภาพในความเป็นผู้นำที่แตกต่างกันออกไป มีความเก่งในแบบของตัวเอง เพราะกลุ่มคนข้ามเพศนั้น จะมีการกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำ กล้าที่จะคิดสร้างสรรค์และแตกต่างจากผู้อื่น และกลุ่มคนเหล่านี้จะเป็นนำมาซึ่งประโยชน์ด้วยศักยภาพต่าง ๆ ที่พวกเขามี และการส่งเสริมการยอมรับอัตลักษณ์และความหลากหลายทางเพศโดยผ่านทางกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามุสลิมข้ามเพศของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้แสดงออกซึ่งตัวตนและศักยภาพของตัวเองอย่าชัดเจนโดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรม ต่าง ๆ ได้ ตลอดจนการเป็นผู้นำได้ไม่ว่าจะมีเพศสภาวะแบบใดก็ตามและสร้างพื้นที่ที่ปลอดภัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชให้กับกลุ่มคนข้ามเพศเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขและเกิดการยอมรับในสังคมมากยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมี

การศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในประเด็นการสร้างการยอมรับของนักศึกษามุสลิมข้ามเพศในรูปแบบการใช้ชีวิตเพื่อสร้างความเข้าใจและนำไปสู่การยอมรับในสังคมและใช้ชีวิตได้ อย่างมีความสุข

เอกสารอ้างอิง

จิรภัทร วงศ์อ้าย. (2550). กระบวนการพัฒนาเอกลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บังอร เทพเทียน. (2551). การสังเคราะห์งานวิจัยด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา (ระหว่าง ปี พ.ศ. 2537 - 3546) โดยวิธีวิเคราะห์อภิมาณ (Meta - Analysis). รายงานการวิจัย: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์.

บุชรินทร์ นาคสิงห์. (2547). เกย์ : กระบวนการ พัฒนาเอกลักษณ์และวิถีชีวิตทางเพศ. เรียกใช้เมื่อ 15 กันยายน 2560 จาก https://socanth.tu.ac.th/wp-content/uploads/2012/02/thai1.pdf

เปรมปรีดา ปราโมช ณ อยุธยา. (2551). กะเทยเย้ยเวที / เปรมปรีดา ปราโมช ณ อยุธยา. กรุงเทพมหานคร: มติชน.

พิทักษ์ ศิริวงศ์. (2543). การสร้างการปรับเปลี่ยนความเป็นเพศและจินตนาการทางเพศในกลุ่มวัยรุ่นชาย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

เพิ่มศักดิ์ สรรลยางกูร. (2554). ครอบครัวศึกษาและความปลอดภัยในชีวิตฉบับปรับปรุง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วังอักษร.

รวมพล สายอรุณ. (2541). ภาพลักษณ์เกย์ในสายตานักศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุไลพร ชลวิไล. (2550). เพศไม่นิ่ง : ตัวตน เพศภาวะ เพศวิถี ในมิติสุขภาพ . นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.

โรงขวด: คุณภาพชีวิตของพนักงานกรณีศึกษา ร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ROHNG KUAT: QUALITY OF LIFE OF EMPLOYEES A CASE STUDY OF NAPA PLASTIC SHOP VILLAGE NO. 5, CHAI MONTRI SUB-DISTRICT, MUEANG DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

นันท์นภัส ราชรักษ์
จิตติมา ดำรงวัฒนะ
เดโช แขน้ำแก้ว
อุดมศักดิ์ เดโชชัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการ ปัญหา และแนวทางการผลิตขวดน้ำดื่ม เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา ร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัย พบว่า 1) วิธีการผลิตขวดน้ำดื่มจากพลาสติก อุปกรณ์ในการผลิตขวดพลาสติก ได้แก่ แม่พิมพ์เป่าพลาสติก ใช้ลมเป่าอัดเพื่อทำให้ขวดขึ้นเป็นรูปทรง นำพลาสติกใส่ในเครื่องฉีดเพื่อทำให้เม็ดพลาสติกละลายด้วยความร้อน เครื่องจัดเรียงขวดเพื่อจัดเรียงขวดให้สวยงาม เครื่องล้างขวดเพื่อความสะอาด และขั้นตอนการผลิตขวดพลาสติก ได้แก่ การฉีดขึ้นรูปให้มีรูปทรงตามที่ต้องการ การอัดขึ้นรูปเพื่อให้ขวดเป็นรูปทรง การอัดรีดใช้ความร้อนเพื่อขวดมีความแข็งแรง การเป่าขึ้นรูปขวด และการทำฉลากสินค้าเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเลือกซื้อของผู้บริโภค 2) ปัญหาวิธีการผลิตขวดน้ำดื่มจากพลาสติก พบว่า ด้านคุณภาพของบรรจุภัณฑ์พลาสติกยังไม่ได้คุณภาพตามความต้องการของลูกค้า ด้านการผลิต โรงงานพลาสติกส่วนใหญ่ไม่ตรงกับความมต้องการของผู้บริโภค และไม่มีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี และด้านการตลาดเรื่องสินค้าลอกเลียนแบบ และการตัดตอนราคาสินค้า 3) แนวทางส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงาน 3.1) การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย คือการทำให้พื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความสะอาด ปลอดภัยจากสิ่งต่าง ๆ และการแนะนำพนักงานให้เลี่ยงสิ่งที่จะเกิดความรุนแรงจากการทำงาน 3.2) การพัฒนาความสามารถของบุคคล การที่เสริมสร้างให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน เพื่อที่จะมีประสิทธิภาพในการพัฒนาตนมาก

ยิ่งขึ้น 3.3) ความก้าวหน้า และความมั่นคงในงาน การที่รู้สึกได้รับความคุ้มครองจากองค์กร และได้รับโอกาสในการพัฒนาการทำงาน และการได้รับการยอมรับจากสังคม
คำสำคัญ: โรงขวด, คุณภาพชีวิต, ร้านนาป่าพลาสติก

Abstract

The objectives of this research article were to study the methods, problems, and guidelines for the production of drinking water bottles to promote careers in the community. A case study of Napa Plastic Shop, Village No. 5, Chai Montri Sub-District, was used qualitative research. The results showed that 1) bottle production methods drinking water from plastic Equipment for the production of plastic bottles, including blow molding. Use compressed air to shape the bottle. Put the plastic in the injection machine to melt the plastic pellets by heat. Bottle sorter to arrange bottles beautifully. Bottle washer for cleanliness and the process of producing plastic bottles are injection molding to have the desired shape. Extrusion to shape the bottle Extrusion uses heat to give the bottle strength. Bottle blow molding and product labeling create an incentive for consumers to choose. 2) Problems with the method of producing drinking water bottles from plastics. It was found that the quality of plastic packaging was not of quality as required by customers. Large does not meet the needs of consumers and lack of technological readiness and the marketing of counterfeit products and cutting the price of products. 3) Approaches to promoting the quality of life of employees 3.1) Creating a safe working environment. is to keep the working area clean safe from things and advise employees to avoid violence at work. 3.2) Development of people's abilities to empower people to have operational knowledge understanding in order to be more effective in their development. 3.3) Progress and job stability. feeling protected by the organization and getting the opportunity to develop work and be accepted by society.
Keywords: Rohng Kuat, Quality of Life, Napa Plastic Shop

บทนำ

ปัจจุบันพลาสติกเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์เรามาก ทั้งเป็นของเล่น อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องประดับ รวมถึงภาชนะบรรจุสินค้าต่าง ๆ มากมาย พลาสติกที่นำมาใช้เหล่านี้มีหลายชนิด ซึ่งมีคุณสมบัติแตกต่างกันไปในบรรดาของที่ทำด้วยพลาสติกดังกล่าว ซึ่งพลาสติกเพื่อการบรรจุหีบห่อ นับว่าได้รับความสนใจเป็นพิเศษ ทั้งในเชิงการค้าการตลาด และอุตสาหกรรม มีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นสูงมาก เช่นเดียวกับพลาสติกที่ใช้ทำขวดน้ำดื่ม หรือที่เราเรียกกันโดยทั่วไปว่า ขวดเพท (PET) เป็นโพลิเอสเทอร์ ซึ่งมีประวัติการพัฒนาที่ยาวนานกว่า 70 ปี ในช่วงแรก PET ถูกนำมาผลิต และใช้งานในรูปของเส้นใยก่อน โดยในปี ค.ศ. 1941 มีบริษัทเล็ก ๆ ในประเทศอังกฤษได้ผลิตเส้นใยโพลิเอสเทอร์ขึ้น ใช้ชื่อทางการค้าว่า เทรีลีน และถูกพัฒนาต่อโดยบริษัทดูปองค์ ประเทศสหรัฐอเมริกาในชื่อเส้นใยแดครอน เสื้อผ้าที่ผลิตจากเส้นใย PET มีสมบัติที่ดี คือ ไม่ยับง่ายทำให้ไม่ต้องรีดมากนัก ไม่หด และแห้งเร็ว ต่อมาบริษัทดูปองค์จึงได้พัฒนาเทคนิคการผลิตฟิล์มพลาสติกที่มีความแข็งแรงสูงจาก PET ขึ้นโดยใช้ชื่อว่าไมลาร์ในปี ค.ศ. 1952 เพื่อนำมาใช้แทนฟิล์มเซลโลเฟนสำหรับห่ออาหาร ทำลูกโป่ง แผ่นฟิล์ม X-ray และเทปสำหรับบันทึกเสียงเพลงในปี ค.ศ. 1967 จากนั้น PET จึงถูกนำมาผลิตเป็นขวดพลาสติกที่ทนแรงกระแทก ไม่เปราะแตกง่าย และใสสามารถมองเห็นสิ่งที่บรรจุอยู่ภายใน จึงนิยมใช้บรรจุน้ำดื่ม น้ำมันพืช และเครื่องสำอาง เนื่องจาก PET มีสมบัติป้องกันการแพร่ผ่านของก๊าซได้ดีกว่าพลาสติกทั่วไป จึงได้รับความนิยมนำมาผลิตเป็นขวดสำหรับบรรจุน้ำอัดลมด้วย (วุฒิพงษ์ รังสีสันติวานนท์, 2550)

ขวดพลาสติกเป็นวัสดุที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีราคาถูกน้ำหนักเบา ผลิตได้จำนวนมาก และมีปริมาณการใช้เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และในชีวิตประจำวันของเรานั้นเกี่ยวข้องกับพลาสติกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันของเรานั้นมีความจำเป็นต้องบริโภคน้ำ เพราะน้ำเป็นองค์ประกอบหลักของร่างกายกว่า 80% ซึ่งเป็นสาเหตุของการใช้ขวดพลาสติกเป็นจำนวนมาก ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์พลาสติกจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน ดังนั้นร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงได้เห็นความสำคัญของการผลิตขวดน้ำดื่ม คุณภาพชีวิตของพนักงาน และมีแนวคิดริเริ่มที่จะเปิดร้านผลิตขวดน้ำดื่มเพื่อให้คนในชุมชนมีรายได้เลี้ยงตนเอง และครอบครัว และมีการขายให้แก่ลูกค้าโดยตรง และมีการขายในปริมาณมาก ๆ พร้อมทั้งมีการส่งออก (ชัชวาลย์ สุรัสวดี, 2539)

ดังนั้น จึงเป็นเหตุผลให้ผู้วิจัยได้สนใจศึกษาเรื่อง โรงขวด: คุณภาพชีวิตของพนักงาน กรณีศึกษา ร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพราะเห็นถึงความสำคัญในการผลิตขวดน้ำดื่มพลาสติกเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ตนเอง และครอบครัวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการผลิตขวดน้ำดื่มจากพลาสติก กรณีศึกษา ร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เพื่อศึกษาปัญหาการผลิตขวดน้ำดื่มจากพลาสติก กรณีศึกษา ร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. เพื่อพัฒนาแนวทางส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงาน กรณีศึกษา ร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

กลุ่มที่ 1 พนักงานร้านนาป่าพลาสติก กรณีศึกษา ร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรีอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 16 คน ได้แก่ นายสันติ มิ่งขวัญ, นางสาวธัญยพร ชลเนตร, นายจักรพันธ์ อนันทการ, นางสาวทิพย์เกสร กาละ, นางนฤพร สกุลนิมิตร, นางศันสนีย์ สุวรรณ, นางสาวอริสา สีสร, นายสิทธิศักดิ์ คงสวัสดิ์, นายนคร นิยมราช, นายอนันต์ ไชยมุด, นางสุกัญญา ชูโชติ, นายอธิป เพชรมณี, นางเสาวนีย์ จันทร์สำเร็จ, นางอาจินต์ ชูช่วย, นางสาวสุธินี เนินหนู และนายกำธร สุวรรณ

กลุ่มที่ 2 ผู้ที่ส่งเสริม และสนับสนุนการผลิตขวดน้ำดื่มจากพลาสติกในโรงงานร้านาป่าพลาสติกกรณีศึกษา ร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 6 คน ได้แก่ นายยงยุทธ นาทะชัย (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล), นายณรงค์ ช่วยกูล (นักพัฒนาชุมชน), นายอาจินต์ จันทร์ประทุม (ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 5), นายวินัย พรหมจันทร์ (อุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช), นายสมพร มานะพงศ์ (ตัวแทนผู้จำหน่าย) และนายจารึก ยกถาวร (วิศวะกรด้านพลาสติก)

2. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

2.1 เครื่องบันทึกภาพ เป็นการใช้กล้องถ่ายรูปเพื่อถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐานในการวิจัย เพราะขณะสัมภาษณ์อาจจะต้องใช้กล้องถ่ายรูปในการเก็บภาพเพื่อนำมาใช้ในการวิจัย

2.2 บันทึกการสังเกต เป็นแบบที่ใช้ในการสังเกตในขณะที่สัมภาษณ์ หรือเพื่อสังเกตการณ์ตอบคำถามของผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าตอบตรงประเด็นและตามข้อมูลจริงเท็จ เป็นการสังเกตกำหนดแนวทางโดยการใช้สายตา

2.3 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบที่ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามไว้เพื่อต้องการเก็บบันทึกข้อมูลในการวิจัยพร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุด และตรงประเด็นมากที่สุด

2.4 เครื่องบันทึกเสียง เป็นการบันทึกเสียงตอนสัมภาษณ์ เนื่องจากบางครั้งการจดบันทึกระหว่างสัมภาษณ์ไม่ทัน ก็ยังมีเครื่องบันทึกเสียงเป็นเครื่องสำรองข้อมูลได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 สำรวจพื้นที่ในชุมชนเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นก่อน หลังจากนั้นจึงไปสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของการทำขวดพลาสติก

3.2 สร้างความสัมพันธ์ และแนะนำตัวเบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การปรับตัวให้เข้ากับวิธีการผลิตขวดพลาสติก พร้อมทั้งสอบถามข้อมูลเบื้องต้น ทั้งวิธีการทำขวดพลาสติก ปัญหาการทำขวดพลาสติก และแนวทางส่งเสริมการทำขวดพลาสติก

3.3 ประสานงานโดยใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลรายละเอียดแบบเจาะลึกโดยนัดวัน เวลา และสถานที่ จากนั้นผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล และรายละเอียดแต่ละประเด็นโดยพบปะพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมาย พร้อมถ่ายภาพประกอบ

3.4 รวบรวมวิเคราะห์ และสรุปผล หากปรากฏว่าขาดรายละเอียดข้อมูลส่วนใดก็ไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หาข้อเท็จจริงกับข้อมูลที่ได้มา โดยนำข้อมูลที่เป็นความจริงนั้นมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. วิธีการผลิตขวดน้ำดื่มเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา ร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.1 อุปกรณ์ในการผลิตขวดพลาสติก 1) แม่พิมพ์เป่าพลาสติก พบว่า เป็นการใช้ลมเป่าอัดเพื่อทำให้ขวดขึ้นเป็นรูปร่าง และการเป่าทำให้ขวดพลาสติกมีรูปทรง รูปร่างที่สวยงาม มีความแข็งแรงทนทาน มีความหนา และได้มาตรฐานตามที่ต้องการ 2) เครื่องฉีดพลาสติก พบว่า การนำเม็ดพลาสติกใส่ในเครื่องฉีด แล้วทำให้เม็ดพลาสติกละลายด้วยความร้อน หลังจากที่ได้เม็ดพลาสติกที่ละลายแล้ว นำเม็ดพลาสติกนั้นไปใส่ในแม่พิมพ์ขวดที่รูปร่างต่าง ๆ ตามที่เราต้องการ 3) เครื่องคัดเรียงขวดพลาสติก พบว่า การจัดเรียงขวด เพื่อให้ได้ความสวยงาม และความเรียบร้อย และคัดขวดที่ได้มาตรฐาน และขวดที่มีความสมบูรณ์ เพื่อส่งออก และเพื่อความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน 4) เครื่องล้างขวดพลาสติก พบว่า เป็นเครื่องที่สำคัญอย่างมาก เพราะจะทำให้ขวดพลาสติกมีความสะอาด ปราศจากสิ่งสกปรก และฝุ่นต่าง ๆ ที่มองไม่เห็นติดมากับขวด การล้างขวดพลาสติกให้สะอาดจะทำให้ปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้บริโภค

1.2 ขั้นตอนการผลิตขวดพลาสติก 1) การฉีดขึ้นรูป พบว่า การฉีดให้พลาสติกเข้าแม่พิมพ์เป็นการทำให้เม็ดพลาสติกละลาย เพื่อใช้เม็ดพลาสติกนั้นในการทำขวดพลาสติกต่อไป

และเป็นการฉีดให้พลาสติกขึ้นรูป และมีรูปทรงตามที่ต้องการ 2) การอัดขึ้นรูป พบว่า การอัดขึ้นรูปพลาสติกจะต้องใช้ความร้อน เพื่อช่วยในการหลอมละลายเม็ดพลาสติก และถูกอัดผ่านช่องแม่พิมพ์เพื่อสร้างให้ขวดพลาสติกเป็นรูปทรง มีความคงทน ทนทาน มีความสวย และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น 3) การอัดรีด พบว่า การอัดรีดจะทำให้เม็ดพลาสติกมีการหลอมละลาย เพื่อให้เม็ดพลาสติกเข้าแม่พิมพ์ทำขวด และมีความยืดหยุ่น โดยการใช้ความร้อน เพื่อส่งเข้าแม่พิมพ์ และให้การทำขวดมีความแข็งแรง คงทน น่าใช้งาน 4) การเป่าขึ้นรูป พบว่า การเป่าขึ้นรูปเป็นการใช้เทคนิคการใช้ความร้อนเพื่อการเป่าขึ้นรูปขวดพลาสติก และเป็นการหลอมละลายเม็ดพลาสติกเพื่อทำให้เม็ดพลาสติกขึ้นรูป และเป็นการแปรรูปพลาสติกทำให้พลาสติกมีความคงทน น่าใช้งาน 5) การทำฉลากขวด พบว่า การทำฉลากสินค้าต้องให้เป็นที่น่าจดจำให้กับผู้คนทั่วไป และเป็นดึงดูดผู้บริโภคได้มากขึ้น และการออกแบบฉลากสินค้านั้นต้องออกแบบมาเพื่อให้ใช้งานได้ง่ายและสะดวกต่อผู้บริโภค ต้องดีไซด์ให้ฉลากสินค้ามีความน่าสนใจ

2. ปัญหาการผลิตขวดน้ำดื่มเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา ร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1 ปัญหาด้านคุณภาพ พบว่า ปัญหาด้านคุณภาพของบรรจุภัณฑ์พลาสติกยังไม่ได้คุณภาพตามความต้องการของลูกค้า และปัจจุบันตลาดการค้ามีการแข่งขันสูงทำให้มีการเปรียบเทียบในด้านคุณภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ผลิตบางรายไม่คำนึงถึงสินค้า ทำให้การผลิตสินค้าไม่ได้คุณภาพ

2.2 ปัญหาด้านการผลิต พบว่า โรงงานพลาสติกส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก และไม่มีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี และมีการใช้เทคโนโลยีที่ล่าสมัย และเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตส่วนใหญ่ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำไม่ได้มาตรฐานอีกด้วย

2.3 ปัญหาด้านการตลาด พบว่า มีการประสบปัญหาเรื่องสินค้าลอกเลียนแบบและมีของปลอมแปลงที่ไม่มีคุณภาพ และยังมีการแข่งขันในด้านการส่งออก มีการตัดราคากันและยังไม่มีการส่งเสริมในด้านการตลาด ราคา วัตถุดิบ และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์พลาสติกแก่ผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 2 ปัญหาด้านคุณภาพ

ภาพที่ 3 ปัญหาด้านการผลิต

ภาพที่ 4 ปัญหาด้านการตลาด

3. แนวทางส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานกรณีศึกษาร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.1 แนวทางส่งเสริมการสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย พบว่า การทำให้พื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความสะอาด ปลอดภัยจากสิ่งต่าง ๆ และการแนะนำพนักงานให้เลี่ยงสิ่งที่น่าจะเกิดความรุนแรงจากการทำงาน และหาวิธีการป้องกัน และต้องหาอุปกรณ์ป้องกันตัว

3.2 แนวทางส่งเสริมการพัฒนาความสามารถของบุคคล พบว่า การที่เสริมสร้างให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน เพื่อที่จะมีประสิทธิภาพในการพัฒนาตนมากยิ่งขึ้น และจะต้องมีการเพิ่มทักษะ ความรู้ ความชำนาญ ทัศนคติ ตลอดจนการมีความคิดใหม่ในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น

3.3 แนวทางส่งเสริมความก้าวหน้า และความมั่นคงในงาน พบว่า การที่รู้สึกได้รับความคุ้มครองจากองค์กร และได้รับโอกาสในการพัฒนาการทำงาน และมีความเชื่อมั่นมีหลักประกันว่าจะได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม และมีความก้าวหน้าในการทำงาน และการได้รับการยอมรับจากสังคม

อภิปรายผล

1. วิธีการผลิตขวดน้ำดื่มเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา ร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.1 อุปกรณ์ในการผลิตขวดพลาสติก

1.1.1 แม่พิมพ์เป่าพลาสติก พบว่า แม่พิมพ์เป่าพลาสติก เป็นการใช้ลมเป่าอัดเพื่อทำให้ขวดขึ้นเป็นรูปร่าง และการเป่าทำให้ขวดพลาสติกมีรูปทรง รูปร่างที่สวยงาม มีความแข็งแรงทนทาน มีความหนา และได้มาตรฐานตามที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อริสา ชัยกิตติรัตนา และจุฬาลักษณ์ ค้าไม้ เรื่อง การสร้างแบบจำลองไฟไนต์เอลิเมนต์ของ

PAE ด้วยพฤติกรรมแบบไฮเปอร์อิลาสติกสำหรับการจำลองกระบวนการฉีดเป่าแบบดึงยืด ได้กล่าวว่า แม่พิมพ์เป่า (Blow Moulding) เป็นแม่พิมพ์ที่ใช้ในการผลิต โดยการที่ทำให้ภาชนะกลวงหรือวงกลม โดยการทำให้พลาสติกเป็นสายท่อ หรือหลอดแก้ว ต้องใช้ลมเป่าให้เกิดรูปร่างตามแม่พิมพ์ และจึงทำการปลดชิ้นงาน (อริสา ชัยกิตติรัตนา และจุฬาลักษณ์ ค้าไม้, 2546)

1.1.2 เครื่องฉีดพลาสติก พบว่า เครื่องฉีดพลาสติก คือ การนำเม็ดพลาสติกใส่ในเครื่องฉีด แล้วทำให้เม็ดพลาสติกละลายด้วยความร้อน หลังจากที่ได้เม็ดพลาสติกที่ละลายแล้ว นำเม็ดพลาสติกนั้นไปใส่ในแม่พิมพ์ขวดที่รูปร่างต่าง ๆ ตามที่เราต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปราโมทย์ เลิศโกวิทย์ เรื่อง วิธีการลดปริมาณผลิตภัณฑ์บกพร่องในการหล่อขึ้นรูปของมิเตอร์น้ำ GMK 15 ได้กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วเครื่องฉีดพลาสติก จะมีส่วนประกอบสำคัญ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน คือ ส่วนชุดฉีด (Injection Unit) ส่วนชุดปิด - เปิดแม่พิมพ์ (Clamping Unit) และส่วนสุดท้าย คือ ส่วนฐานของเครื่องฉีด (Base) (ปราโมทย์ เลิศโกวิทย์, 2547)

1.1.3 เครื่องคัดเรียงขวดพลาสติก พบว่า เครื่องคัดเรียงขวดพลาสติก คือ จัดเรียงขวด เพื่อให้ได้ความสวยงาม และความเรียบร้อย และคัดขวดที่ได้มาตรฐาน และขวดที่มีความสมบูรณ์ เพื่อส่งออก และเพื่อความปลอดภัยต่อผู้ใช้งานซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ภัคจิรา พึ่งสุข เรื่อง การลดสัดส่วนของเสียในกระบวนการฉีดพลาสติก โดยประยุกต์ใช้การออกแบบการทดลอง กรณีศึกษาโรงงานผลิตเครื่องซักผ้า ได้กล่าวว่า เครื่องคัดขวด เรียงขวดลงบนสายพานแบบอัตโนมัติ ทำงานร่วมกับสายพานลำเลียงขวดอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ได้ดีกับขวด PET, PE, PP, PVC ที่มีรูปทรงดีแข็งแรงเท่านั้น (ไม่เหมาะสมสำหรับขวดแก้ว) ผลิตด้วย Stainless Steel อย่างดีประกอบด้วยสามส่วนสำคัญ คือ 1) เครื่องลำเลียงขวด 2) สายพานจัดระยะห่างของขวดขณะที่ขวดอยู่ในแนวนอน 3) ชุดสายพานพลิกขวดจากแนวนอนให้ตั้งขึ้นและพาขวดออกไปยังสายพานแว็คคั่ม (ภัคจิรา พึ่งสุข, 2545)

1.1.4 เครื่องล้างขวดพลาสติก พบว่า เครื่องล้างขวดพลาสติกเป็นเครื่องที่สำคัญอย่างมาก เพราะจะทำให้ขวดพลาสติกมีความสะอาด ปราศจากสิ่งสกปรก และฝุ่นต่าง ๆ ที่มองไม่เห็นติดมากับขวด การล้างขวดพลาสติกให้สะอาดจะทำให้ปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วรรณา นพอาภรณ์ เรื่อง เครื่องล้างขวดพลาสติก ได้กล่าวว่า เครื่องล้างขวด ใช้สำหรับล้าง ใช้สำหรับล้างทำความสะอาดภายในขวดซึ่งบางครั้งอาจมีเศษผงฝุ่น หรือสิ่งต่าง ๆ ที่ติดมาจากกระบวนการผลิตขวด น้ำที่นำมาใช้ในการล้างทำความสะอาด เป็นน้ำที่ใช้สำหรับบรรจุเพื่อจำหน่าย จึงสามารถล้างทำความสะอาดได้เสร็จในขั้นตอนสั้น ๆ ทำให้ประหยัดเวลาในการผลิต ไม่ทำให้ภาชนะบรรจุเสียหาย และที่สำคัญทำให้ภาชนะที่นำไปบรรจุน้ำนั้นสะอาดปราศจากสิ่งปนเปื้อนต่าง ๆ ได้ (วรรณา นพอาภรณ์, 2550)

1.2 ขั้นตอนการผลิตขวดพลาสติก

1.2.1 การฉีดขึ้นรูป พบว่า การฉีดให้พลาสติกเข้าแม่พิมพ์เป็นการทำให้เม็ดพลาสติกละลาย เพื่อใช้เม็ดพลาสติกนั้นในการทำขวดพลาสติกต่อไป และเป็นการฉีดให้พลาสติกขึ้นรูป และมีรูปทรงตามที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชยันต์ เลาสุทแสน เรื่อง การออกแบบการทดลองเพื่อปรับปรุงคุณภาพในกระบวนการฉีดพลาสติก ได้กล่าวว่า ก่อนทีจะเริ่มทำการฉีดพลาสติกนั้นต้องทราบถึงหลักการในการทำงานของเครื่องฉีดพลาสติกก่อน เพื่อความรวดเร็ว และถูกต้องในการฉีดพลาสติก ดังแสดงในหัวข้อต่อไปนี้ 1.1) กรวยป้อนเม็ดพลาสติก (Feed Hopper) 1.2) เกลียวหนอน (Reciprocating Screw) 1.3) ตัววัดอุณหภูมิ (Thermocouple) 1.4) กระบอกสูบ (Barrel) 1.5) แถบให้ความร้อน (Heater Bands) 1.6) วาล์วกันกลับ (Non Return Valve) (ชยันต์ เลาสุทแสน, 2548)

1.2.2 การอัดขึ้นรูป พบว่า การอัดขึ้นรูปพลาสติกจะต้องใช้ความร้อนเพื่อช่วยในการหลอมละลายเม็ดพลาสติก และถูกอัดผ่านช่องแม่พิมพ์เพื่อสร้างให้ขวดพลาสติกเป็นรูปทรง มีความคงทน ทนทาน มีความสวย และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุภาสินี ลิมปานุภาพ ชีท เรื่อง คอมโพสิต ได้กล่าวว่า ส่วนประกอบของเครื่อง คือ แผ่นเหล็กอัด (Platens) จำนวนสองชุด ซึ่งแผ่นหนึ่งสามารถเคลื่อนที่ขึ้นลงได้ อีกแผ่นหนึ่งจะถูกยึดติดกับที่ส่วนประกอบอื่น ๆ คือ อุปกรณ์ให้ความร้อน ระบบไฮดรอลิก และอาจมีอุปกรณ์หล่อเย็นโดยลักษณะเครื่องอัดขึ้นรูปพลาสติก (สุภาสินี ลิมปานุภาพ, 2551)

1.2.3 การอัดรีด พบว่า การอัดรีดจะทำให้เม็ดพลาสติกมีการหลอมละลาย เพื่อให้เม็ดพลาสติกเข้าแม่พิมพ์ทำขวด และมีความยืดหยุ่น โดยการใช้ความร้อนเพื่อส่งเข้าแม่พิมพ์ และให้การทำขวดมีความแข็งแรง คงทน น่าใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จีรนันท์ ไวยศรีแสง เรื่อง การอัดรีดขึ้นรูป ได้กล่าวว่า การอัดรีด (Extrusion) เป็นการหลอมเม็ดพลาสติกผ่านดาย แล้วขึ้นรูปเป็นรูปทรงตามต้องการ ส่วนประกอบของเครื่องอัดรีด ได้แก่ ส่วนป้อน กระบอกอัดรีด และหัวดาย ซึ่งการอัดรีดมี 2 แบบ คือ 1) การอัดรีดฟิล์มแล้วเป่า (Blow Film) นิยมใช้ในการผลิตฟิล์ม ทำถุงพลาสติกซึ่งเม็ดพลาสติกที่ใช้ เช่น LDPE, HDPE และกรรมวิธีการผลิตอัดพลาสติกเหลวผ่านดายรูปวงแหวน ฟิล์มจะมีลักษณะเป็นท่อ ท่อจะขยายโดยเป่าอากาศเข้าไปภายใน สามารถควบคุมความหนา และเส้นผ่านศูนย์กลางของฟิล์มได้ ส่วนปลายของลูกโป่งถูกเป่าด้วยลมเย็น และถูกรีดด้วยลูกกลิ้งเพื่อพันเข้าเป็นม้วน 2) การอัดรีดฟิล์มแล้วหล่อ (Cast Film) ข้อดี คือ ได้ฟิล์มพลาสติกที่ใสกว่าวิธีเป่า ความหนาสม่ำเสมอกว่า แต่หน้ากว้างของฟิล์มไม่มากนัก ใช้ผลิตถุงหรือซองพลาสติกแผนหนา นิยมไปใช้ทำชิ้นงานขึ้นรูปด้วยความร้อนต่อ ซึ่งเม็ดพลาสติกที่ใช้ เช่น PS, PP และ HDPE เป็นต้น (จีรนันท์ ไวยศรีแสง, 2552)

1.2.4 การเป่าขึ้นรูป พบว่า การเป่าขึ้นรูปเป็นการใช้เทคนิคการใช้ความร้อนเพื่อการเป่าขึ้นรูปขวดพลาสติก และเป็นการหลอมละลายเม็ดพลาสติก เพื่อทำให้เม็ดพลาสติกขึ้นรูป และเป็นการแปรรูปพลาสติกทำให้พลาสติกมีความคงทน น่าใช้งานซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วันวิสา ด่วนตระกูลศิลป์ เรื่อง การลดความสูญเสียจากกระบวนการฉีดพลาสติก ได้กล่าวว่า การเป่าขึ้นรูป (Blow Molding) กระบวนการเป่าที่ใช้ในอุตสาหกรรมมี 2 วิธี คือ 1) แบบฉีดแล้วเป่าขึ้นรูป (Injection Blow Molding) เป็นวิธีแปรรูปพลาสติกที่ใช้พลาสติกที่ใช้เทคนิคการฉีดและการเป่าร่วมกัน เป็นวิธีที่ใหม่ที่สุดของเทคโนโลยีการเป่าพลาสติกเครื่องฉีดเป่าประกอบด้วยชุดฉีด และหลอมพลาสติก และชุดขึ้นรูป ชุดหลอมพลาสติกเหมือนเทคนิคการฉีด (Injection Molding) 2) แบบอัดรีดแล้วเป่าขึ้นรูป (Extrusion Blow Molding) เป็นเทคนิคที่ทำการอัดรีดพลาสติกหลอม เป็นท่อกลวง (Parison) แล้วเป่าด้วยลมให้ท่อเกิดการพองตัวภายในเบ้า ซึ่งนับเป็นวิธีการเป่าโดยตรง (Direct Method) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ผลิตภัณฑ์จากการเป่ามากที่สุด (วันวิสา ด่วนตระกูลศิลป์, 2552)

1.2.5 การทำฉลากขวด พบว่า การทำฉลากสินค้าต้องให้เป็นที่น่าจดจำให้กับผู้คนทั่วไป และเป็นดึงดูดผู้บริโภคได้มากขึ้น และการออกแบบฉลากสินค้านั้นต้องออกแบบมาเพื่อให้ใช้งานได้ง่าย และสะดวกต่อผู้บริโภค ต้องดีไซด์ให้ฉลากสินค้ามีความน่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุภกร บัวสาย เรื่อง การออกแบบฉลากน้ำดื่ม ได้กล่าวว่า ฉลากน้ำดื่ม แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ฉลากแบบทึบ คือ ฉลากที่ไม่สามารถมองทะลุได้ ในขั้นตอนการพิมพ์ อาจเรียกว่า มีการรองพื้นฉลากด้วยสีขาวทั้งแผ่น ซึ่งการรองพื้นสีขาวนี้นอกจากจะสร้างคุณลักษณะฉลากให้ทึบแสงแล้ว ยังช่วยให้สีอื่น ๆ บนฉลากสว่าง และชัดเจนขึ้นด้วย 2) ฉลากแบบใส คือ ฉลากที่สามารถมองทะลุได้ มีลักษณะโปร่งแสง ในขั้นตอนการพิมพ์ อาจเรียกว่า ไม่มีการรองพื้นฉลากด้วยสีขาวทั้งแผ่น การพิมพ์ฉลากในลักษณะนี้ สีที่ได้จะอ่อนกว่าฉลากแบบทึบ และสีต่าง ๆ มักกลืนกัน ไม่โดดเด่นเท่าที่ควร จึงมักมีการรองพื้นด้วยสีขาวเป็นบางจุดของฉลาก เพื่อเน้นสาระสำคัญบางอย่าง เช่น รองสีขาวบริเวณโลโก้ เป็นต้น (สุภกร บัวสาย, 2542)

2. ปัญหาการผลิตขวดน้ำดื่มเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา ร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1 ปัญหาด้านคุณภาพ พบว่า ปัญหาด้านคุณภาพของบรรจุภัณฑ์พลาสติกยังไม่ได้คุณภาพตามความต้องการของลูกค้า และปัจจุบันตลาดการค้ามีการแข่งขันสูงทำให้มีการเปรียบเทียบในด้านคุณภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ผลิตบางรายไม่คำนึงถึงสินค้า ทำให้การผลิตสินค้าไม่ได้คุณภาพซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กิติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ เรื่อง การแก้ไขปัญหาธุรกิจด้วยวิธีทางสถิติ ได้กล่าวว่า โรงงานบรรจุภัณฑ์พลาสติกไทยส่วนใหญ่มีการควบคุมคุณภาพใน ระหว่างการผลิต และการควบคุมคุณภาพตามระบบคุณภาพสากล ISO 9000

นอกจากนี้ยังมีการควบคุมคุณภาพในห้องปฏิบัติการ ซึ่งมีการทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพ ทางเชิงกล ทางเคมี ความคงทนต่อผลิตภัณฑ์ที่บรรจุ และการทดสอบด้านความปลอดภัย โดยมีการทดสอบคุณสมบัติเชิงกลมากที่สุด วิธีการทดสอบของโรงงานที่มีห้องปฏิบัติการจะใช้วิธีการทดสอบตามมาตรฐานของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และมาตรฐานผลิตภัณฑ์พลาสติกที่บริษัทกำหนด ส่วนโรงงานที่ไม่มีห้องปฏิบัติการ ใช้วิธีอ้างอิงคุณภาพจากใบรับรองการทดสอบวัตถุดิบ และใช้ประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่หรือเจ้าของกิจการโดยใช้เครื่องมือทดสอบที่มีอยู่ การที่ศักยภาพด้านคุณภาพของบรรจุภัณฑ์พลาสติกมีคุณลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ศักยภาพด้านคุณภาพส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์สูง มีส่วนน้อยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ทั้งนี้เพราะลูกค้าของโรงงานส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์มากขึ้น (กิติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ, 2550)

2.2 ปัญหาด้านการผลิต พบว่า โรงงานพลาสติกส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก และไม่มีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี และมีการใช้เทคโนโลยีที่ล่าสมัย และเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตส่วนใหญ่ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำไม่ได้มาตรฐานอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วีรพจน์ ลือประสิทธิ์ เรื่อง ได้กล่าวว่า โรงงานส่วนใหญ่มีกำลังผลิตต่ำกว่า 1,000 - 10,000 ตันต่อปี กรรมวิธี การผลิตส่วนใหญ่เป็นแบบการอัดรีดโดยวิธีเป่าและการฉีดขึ้นรูป เครื่องจักรที่ใช้เป็นเครื่องจักรที่ผลิตภายในประเทศ ซึ่งเทคโนโลยีที่ใช้ยังไม่ทันสมัย การกำหนด/ออกแบบรูปแบบคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์เป็นการกำหนด/ออกแบบร่วมกันระหว่างบริษัท/โรงงาน และลูกค้าสำหรับวัตถุดิบที่ใช้ ส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบภายในประเทศ การผลิตมีลักษณะดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าศักยภาพการผลิตบรรจุภัณฑ์พลาสติกไทยโดยส่วนใหญ่ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำมีส่วนน้อยอยู่ในเกณฑ์สูง ที่เป็นเช่นนั้นเพราะโรงงานบรรจุภัณฑ์พลาสติกไทยส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก มีข้อจำกัดทางด้านการลงทุน และเทคโนโลยี (วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล, 2543)

2.3 ปัญหาด้านการตลาด พบว่า มีการประสบปัญหาเรื่องสินค้าลอกเลียนแบบ และมีของปลอมแปลงที่ไม่มีคุณภาพ และยังมีการแข่งขันในด้านการส่งออกมีการตัดราคากัน และยังไม่มีการส่งเสริมในด้านการตลาด ราคา วัตถุดิบ และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์พลาสติก แก่ผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของโดย วีระ ธาราพิศาลสิทธิ์ เรื่อง แนวโน้มทางการตลาดของผลิตภัณฑ์พลาสติก ได้กล่าวว่า ในช่วงปีที่ผ่านมากลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติกของไทยมีกระแสการแข่งขันที่สูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบทั้งตลาดในประเทศ และตลาดต่างประเทศ โดยตลาดในประเทศประสบปัญหาการลอกเลียนแบบผลิตภัณฑ์ ทำให้ผู้ผลิตที่ต้องการพัฒนาคุณภาพหรือรูปแบบของสินค้าไม่กล้า หรือไม่มีแรงจูงใจในการพัฒนาสินค้า เนื่องจากเมื่อผลิตออกมาก็จะถูกลอกเลียนแบบสินค้า และผู้ลอกเลียนมักจะจำหน่ายสินค้าในราคาที่ต่ำกว่าเพราะไม่มีต้นทุนในการวิจัย และพัฒนาอีกทั้งยังประสบ

ปัญหาการแข่งขันจากต่างประเทศ เช่น จีน และเวียดนาม ซึ่งจำหน่ายสินค้าราคาต่ำกว่า เนื่องจากเป็นสินค้าคุณภาพต่ำ และมีค่าจ้างแรงงานถูกกว่า (วีระ ธาราพิศาลสิทธิ์, 2533)

3. แนวทางส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานกรณีศึกษาร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.1 การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย พบว่า การทำให้พื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความสะอาด ปลอดภัยจากสิ่งต่าง ๆ และการแนะนำพนักงานให้เลี่ยงสิ่งที่น่าจะเกิดความรุนแรงจากการทำงาน และหาวิธีการป้องกัน และต้องหาอุปกรณ์ป้องกันตัว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชินรัตน์ สมสืบ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท ได้กล่าวว่า การทำกิจกรรมร่วมกัน คือ การเห็นพ้องกันในเรื่องของความ ต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลง จะต้องมีมากจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติ เหตุผลแรกของการที่มีคนมารวมกันได้ควรจะต้องมีการตระหนักว่าการกระทำทั้งหมด ที่ทำโดยกลุ่มผู้นำชุมชน หรือกระทำผ่านองค์กร (Organization) ดังนั้นผู้นำชุมชน องค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนา ซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนา เช่น การมีส่วนร่วม หลักการพัฒนาชุมชน กระบวนการพัฒนาชุมชน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่ต้องใช้ในงานพัฒนาชุมชน และคนก็มีส่วนสำคัญที่สุด เพราะคนเป็นศูนย์กลางหลักในการพัฒนาที่จะทำให้ชุมชนมีการพัฒนาไปในทางที่ดี การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการพัฒนาชนบท ไม่มีประเทศไหนที่พัฒนาโดยปราศจากการร่วมมือของประชาชน (ชินรัตน์ สมสืบ, 2539)

3.2 การพัฒนาความสามารถของบุคคล พบว่า การที่เสริมสร้างให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน เพื่อที่จะมีประสิทธิภาพในการพัฒนาตนมากยิ่งขึ้น และจะต้องมีการเพิ่มทักษะ ความรู้ ความชำนาญ ทัศนคติ ตลอดจนการมีความคิดใหม่ในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พวงเพชร สุรัตนกวีกุล เรื่อง การส่งเสริมการประกอบอาชีพ ได้กล่าวว่า การประกอบอาชีพเป็นที่มาของรายได้ เพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ในอดีตสิ่งของต่าง ๆ เหล่านี้เป็นหน้าที่ของพ่อแม่เป็นผู้จัดหาให้แก่สมาชิก ด้วยการผลิตขึ้นใช้เองในครอบครัว โดยไม่จำเป็นต้องใช้เงินซื้อหา ปัจจุบันการดำรงชีวิตในสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ประชาชนมีการศึกษามากขึ้น ความรู้ที่ได้รับจะเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ เพื่อให้มีรายได้มาซึ่งปัจจัยสี่ และสิ่งของอื่น ๆ ในการดำรงชีวิต และสร้างมาตรฐานที่ดีให้แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคม อาชีพมีอยู่มากมาย ควรพิจารณาเลือกประกอบอาชีพที่มีความถนัดและความสนใจ สุจริต มีความมั่นคงในชีวิตและมีรายได้เพียงพอความจำเป็นของการประกอบอาชีพมีดังนี้ 1) เพื่อตนเอง 2) เพื่อครอบครัว 3) เพื่อชุมชน เป็นต้น ทำให้ทุกคนในชาติต้องประกอบอาชีพเพื่อให้มีรายได้เลี้ยงตนเอง และครอบครัว ซึ่งจะนำพาความสุขมาสู่ชุมชนหรือสังคมโดยรวม และ

ก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศชาติในด้านการสร้างความเจริญ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การแก้ไขปัญหาทางสังคม และการพัฒนาประเทศให้ก้าวไกล (พวงเพชร สุรัตนกวีกุล, 2545)

3.3 ความก้าวหน้า และความมั่นคงในงาน พบว่า การที่รู้สึกได้รับความคุ้มครองจากองค์กร และได้รับโอกาสในการพัฒนาการทำงาน และมีความเชื่อมั่นมีหลักประกันว่าจะได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม และมีความก้าวหน้าในการทำงาน และการได้รับการยอมรับจากสังคมซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริพร สัจจานันท์ เรื่องแนวคิดเศรษฐกิจชุมชน ได้กล่าวว่า เศรษฐกิจชุมชน คือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการผลิต การบริโภคการจำหน่ายจ่ายแจกที่คนในท้องถิ่นชุมชนได้มีส่วนร่วมคิดร่วมทำร่วมรับประโยชน์ของประชาชน และร่วมกันเป็นเจ้าของ เศรษฐกิจชุมชนมีรากฐานมาจากศักยภาพของชุมชน ภูมิปัญญาของชุมชน หรือทุนในชุมชน อาทิวัฒนธรรม ประเพณี สภาพภูมิประเทศ ความหลากหลายทางทรัพยากรที่มีอยู่เศรษฐกิจชุมชนมีลักษณะสำคัญคือ ครอบครัวเป็นหน่วยการผลิต แรงงานของสมาชิกในครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการอยู่รอดของครอบครัวต่อความพอเพียง และต่อความสามารถในการพึ่งตนเอง ตามแนวคิดเศรษฐกิจชุมชน ชุมชนเป็นตัวของตัวเอง มีพลวัต และสามารถที่จะอยู่รอดด้วยตัวเองได้ พัฒนาเคียงคู่ไปกับพัฒนาการของระบบทุนนิยม (ศิริพร สัจจานันท์, 2556)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

วิธีการ ปัญหา และแนวทางการผลิตขวดน้ำดื่มเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษาร้านนาป่าพลาสติก หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช อุปกรณ์ในการผลิตขวดพลาสติก ขั้นตอนการผลิตขวดพลาสติก ล้วนจำเป็นจะต้องมีกระบวนการเพื่อการใช้งานที่คงทน แข็งแรง ได้มาตรฐาน น่าใช้งาน สะดวก ดึงดูดผู้บริโภค ส่วนปัญหาวิธีการผลิตขวดน้ำดื่มจากพลาสติก จากการพบว่ามีปัญหาดังนี้ ด้านคุณภาพของบรรจุภัณฑ์พลาสติก ด้านการผลิต ด้านเทคโนโลยี และด้านการตลาด และควรมีแนวทางส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงาน คือ 1) การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย 2) การพัฒนาความสามารถของบุคคล 3) ความก้าวหน้า และความมั่นคงในงาน ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรศึกษาเรื่อง วิธีการผลิตขวดน้ำดื่มเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) ควรศึกษาเรื่องปัญหาวิธีการผลิตขวดน้ำดื่มเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 3) ควรศึกษาเรื่อง แนวทางส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงาน จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

กิติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ. (2550). การแก้ไขปัญหาธุรกิจด้วยวิธีทางสถิติ. กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

จีรนันท์ ไวยศรีแสง. (2552). การอัดรีดขึ้นรูป. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ชยันต์ เลาสุทแสน. (2548). การออกแบบการทดลองเพื่อปรับปรุงคุณภาพในกระบวนการฉีดพลาสติก กรณีศึกษาโรงงานฉีดพลาสติก. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชัชวาลย์ สุรัสวดี. (2539). พลาสติกเพื่อการบรรจุภัณฑ์. วารสารพลาสติก, 13(1), 27-39.

ชินรัตน์ สมสืบ. (2539). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ปราโมทย์ เลิศโกวิทย์. (2547). วิธีการลดปริมาณผลิตภัณฑ์บกพร่องในกระการหล่อขึ้นรูปของมิเตอร์น้ำ GMK 15. ใน วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมระบบการผลิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

พวงเพชร สุรัตนกวีกุล. (2545). การส่งเสริมการประกอบอาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภัคจิรา พึ่งสุข. (2545). การลดสัดส่วนของเสียในกระบวนการฉีดพลาสติก โดยประยุกต์ใช้การออกแบบการทดลอง กรณีศึกษาโรงงานผลิตเครื่องซักผ้า. วารสารการประชุมวิชาการข่ายงานวิศวกรรมอุตสาหการ, 10(1), 589-602.

วรรณา นพอาภรณ์. (2550). ทำไมเราต้องทำความสะอาดภาชนะบรรจุน้ำ. เรียกใช้เมื่อ 12 ตุลาคม 2560 จาก http://www.nakhonnayok.go.th/home/webboard/index.php?topic=26143.0

วันวิสา ด่วนตระกูลศิลป์. (2552). การลดความสูญเสีย จากกระบวนการฉีดพลาสติก. กรณีศึกษาโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล. (2543). TQM Living Handbook: An Executive Sunumary. กรุงเทพมหานคร: บีพีอาร์แอนด์ทีคิวเอ็มคอนซัล.

วีระ ธาราพิศาลสิทธิ์. (2533). แนวโน้มทางการตลาดของผลิตภัณฑ์พลาสติก. วารสารพลาสติก, 48-53.

วุฒิพงษ์ รังสีสันติวานนท์. (2550). เทคโนโลยีการฉีดขึ้นรูปพลาสติกสำหรับชิ้นงานหนา 668.4 ว867ท. ปทุมธานี: ศูนย์เทคโนโลยีโลหะ และวัสดุแห่งชาติ.

ศิริพร สัจจานันท์. (2556). แนวคิดเศรษฐกิจชุมชน. เรียกใช้เมื่อ 17 ตุลาคม 2560 จาก https://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Alternative/01-01-01.html

สุภกร บัวสาย. (2542). การออกแบบฉลากน้ำดื่ม. เรียกใช้เมื่อ 12 ตุลาคม 2560 จาก http://www.waterhousebrand.com/น้ำดื่มDIY/label.html

สุภาสินี ลิมปานุภาพ. (2551). คอมโพสิต. ใน เอกสารการเรียนการสอนวิชา Material Science. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อริสา ชัยกิตติรัตนา และจุฬาลักษณ์ ค้าไม้. (2546). การสร้างแบบจำลองไฟไนต์เอลิเมนต์ของ PET ด้วยพฤติกรรมแบบไฮเปอร์อิลาสติกสำหรับการจำลองกระบวนการฉีดเป่าแบบดึงยืด. ใน การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 17. สมาคมวิศวกรเครื่องกลไทย.

แนวทางการเสริมสร้างความรู้และควบคุมคอร์รัปชั่นภาคประชาชน จังหวัดเพชรบุรี

KNOWLEDGE ENHANCEMENT AND CONTROL OF CORRUPTION BY MONKS IN PHETCHABURI PROVINCE

อนุชา พละกุล
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี

บทคัดย่อ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ให้ภาคประชาชนต้องมีสำนึกความเป็นพลเมืองดี มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐ แบบชุมชนเครือข่ายต่อต้านการทุจริตตามเจตนารมณ์ของท้องถิ่น สามารถถูกตรวจสอบจากทั้งบุคคลภายนอกและจากประชาชนในท้องถิ่น จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการทุจริต เช่นจัดการประกวด แข่งขัน และอื่น ๆ เพื่อประกาศยกย่องบุคคลดีเด่นตัวอย่าง จากภาคประชาชนในชุมชน การเสริมสร้างความร่วมมือภาคประชาชน ต้องมีส่วนร่วมกับชุมชนและภาครัฐ สามารถเข้าถึงข้อมูลของท้องถิ่น เพื่อรักษาผลประโยชน์ของท้องถิ่น ดำเนินการด้วยระบบกลุ่มเครือข่ายภาคประชาชนที่ ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ ในท้องถิ่น ซึ่งได้รับการยอมรับจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการทำงานร่วมกัน แนวทางการเสริมสร้างความรู้และควบคุมคอร์รัปชั่นภาคประชาชน ต้องสนใจศึกษาปัญหาของชุมชนในพื้นที่ เพื่อการมีส่วนร่วมกันกับภาครัฐ ศึกษากฎหมายและระเบียบปฏิบัติขององค์การปกครองท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่รัฐ กำหนดวิธีการประสานความร่วมมือจากตัวแทนภาคประชาชนทุกระดับของท้องถิ่น โดยจัดตั้งเป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อป้องกันและควบคุมการทุจริต เพื่อดำเนินงานตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ และจัดให้มีระบบกลไกการตรวจสอบภายในจากภาคประชาชน กำหนดกิจกรรมการประชุม การสัมมนา การออกตรวจเยี่ยม การรณรงค์ การส่งเสริม และการเชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง โดยปฏิบัติงานร่วมกันกับเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งนี้ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

คำสำคัญ: การเสริมสร้างความรู้, การควบคุมคอร์รัปชั่น, ภาคประชาชน

Abstract

Factors that relate to the public sector must have a sense of good citizenship. Take part in the audit Operations of government officials Anti-

corruption network community model According to the will of the local Can be examined by both outsiders and local residents Organize an anti-corruption campaign Such as organizing contests, contests, and others to announce the recognition of an outstanding person from the public sector in the community. Strengthening people's cooperation Must be involved with the community and the government Able to access local information to protect the interests of the local Operated with the public sector network system that His high qualifications in various local areas Which has been accepted by government officials to work together. Guidelines for enhancing knowledge and controlling corruption in the public sector Must be interested in studying the problems of the community in the area for participation in the public sector Studying the laws and regulations of the local government organization. And government officials Establish methods for coordinating cooperation from representatives of the public sector at all levels of the local area. By establishing an ad hoc committee to prevent and control corruption to carry out the work according to the goals and objectives And provide a system of internal audit mechanisms from the public sector Establishing ongoing activities for meetings, seminars, visits, campaigns, promotion, and inviting people to participate. By working together with government officials to protect the interests of local people.

Keywords: Knowledge Enhancement, Corruption Control, People Sector

บทนำ

ปัญหาการทุจริตคอรัปชั่นของภาครัฐ ซึ่งจะอยู่ในรูปแบบทุจริตเชิงนโยบายอันเป็นการแสวงหาผลประโยชน์หรือเอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้องโดยอาศัยช่องว่างของกฎหมาย นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่องและโดยจะพบเห็นจากข่าวที่ปรากฏในสื่อต่าง ๆ อาทิ ปัญหาการโกงเงินสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อย และปัญหาเงินทอนวัด เป็นต้น (ไทยรัฐ, 2560) ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นจากนักการเมืองและข้าราชการที่ขาดความซื่อสัตย์ ในการบริหารราชการที่ดี ไม่มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน และขาดหลักในการดำเนินชีวิตที่ดี ดังนั้น จึงมีการบังคับใช้กฎหมายของฝ่ายตรวจสอบ อาทิ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และหน่วยงานที่ต้องทำหน้าที่ปราบปรามการทุจริตควรต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังโดยไม่มีการละเว้น หรือเลือกที่ปฏิบัติซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติ (ปิยะธิดา อภัยภักดิ์, 2561) การทุจริต

คอร์รัปชั่นของประเทศไทยเป็นปัญหาสังคมที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน และจากการศึกษาการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นขององค์กรสร้างความโปร่งใสนานาชาติได้สะท้อนให้เห็นว่าการคอร์รัปชั่นของประเทศไทยยังคงอยู่ในระดับสูง คือ ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก (ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) ซึ่งรัฐบาลควรมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ควรมีการบังคับใช้กฎหมายแทนการใช้อำนาจดุลพินิจ มีมาตรการทางด้านกฎหมายในการปราบปรามโดยตรง และมาตรการในการป้องกันทุจริตคอร์รัปชั่นโดยการให้ทุกภาคส่วนร่วมกันศึกษาเรียนรู้และความเข้าใจและช่วยกันเผยแพร่ เพื่อให้รู้เท่าทันนักการเมืองในปัจจุบันได้โดยให้สื่อมวลชน องค์กรอิสระ และองค์กรตรวจสอบภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชั่นจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะป้องกันการคอร์รัปชั่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (นภธร ศิวารัตน์ และภักดี โพธิ์สิงห์, 2561)

ดังนั้น การจะพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบองค์การบริหารส่วนตำบลในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จและยั่งยืนจะต้องอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน/NGO สื่อมวลชน และภาคประชาชน ในการสร้างเครือข่ายในการตรวจสอบองค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์กรของรัฐทุกระดับและทุกประเภท

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอรัปชั่นภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี

2. เพื่อวิเคราะห์การเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอรัปชั่นภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี

3. เพื่อศึกษาการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอรัปชั่นภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงประยุกต์ (Applied Research) เน้นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร การจัดกระบวนการวิจัยด้วยการพรรณนาและการบูรณาการข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. การศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Study) รวมรวมข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย ตำราทางวิชาการ วารสารและหนังสืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอรัปชั่นภาคประชาชน

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) เพื่อให้ทราบถึงแนวคิด หลักการ รูปแบบความสัมพันธ์และกระบวนการสร้างความรู้และควบคุมการทุจริต ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยทั้งหมด แล้วนำข้อมูลมาสังเคราะห์ผล และสรุปผลการศึกษาต่อไป

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) แนวคิดเรื่องหลักธรรมาภิบาล และเอกสารเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้และควบคุมคอรัปชั่นภาคประชาชน

4. ขอบเขตด้านพื้นที่ จังหวัดเพชรบุรี

5. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

5.1 นายกอบชัย บุญอรณะ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี

5.2 นายธนภัทร ณ ระนอง นายอำเภอเมืองเพชรบุรี

5.3 พันเอก สนอง ธัญญานนท์ รองหัวหน้าชุดประสานกองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อยจังหวัดเพชรบุรี

5.4 นายพุทธา ศรีคำภา ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ประจำจังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชั่นภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี

ปัจจัยสำคัญคือประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการทุจริต สามารถแสดงบทบาทด้วยการแจ้งความดำเนินคดี แสดงตนเป็นพยานในคดีทุจริต รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐในประเด็นที่สงสัยว่ากระทำการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ตำแหน่ง และหน้าที่ จากนั้นจึงเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมในสำนึกความเป็นพลเมืองดีระหว่างองค์กรปกครองส่วนถิ่นอื่น ในฐานะผู้แทนความถูกต้อง ภายใต้กระบวนการทำงานที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถร้องเรียนตามศูนย์ราชการต่าง ๆ เพื่อชี้มูลความผิดของบุคคลหรือองค์กรตามลักษณะความผิดนั้น หากภาคประชาชนมีพลังต่อร้องมาก ย่อมมีโอกาสเรียกร้องตรวจสอบกระการทำของเจ้าที่รัฐได้อย่างมีพลัง เช่น สร้างเครือข่ายกับพระสงฆ์ สื่อมวลชน และช่องทางอื่น ๆ ที่เปิดโอกาส บุคคลและองค์กรเหล่านี้ต้องมีวุฒิภาวะน่าเชื่อถือเชิงประจักษ์ เช่น อายุ เพศ ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการแสดงบทบาทส่งเสริมหลักนิติธรรม - นิติรัฐ ต่อทั้งบุคคลและองค์กรภาครัฐทุกระดับ ให้ปราศจากการทุจริตทุกรูปแบบ โดยใช้พื้นฐานระดับหมู่บ้านหรือชุมชนเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริต ในลักษณะการแลกเปลี่ยนข้อมูล และวิธีการดำเนินการ ตามข้อมูลข่าวสารการทุจริตที่เป็นจริงรอบด้าน นัยหนึ่ง “เครือข่ายภาคประชาชน” ย่อมแสดงบทบาทสนับสนุน

ตามเจตนารมณ์การบริหารท้องถิ่นโปร่งใสปลอดคอรัปชั่นทุกรูปแบบ ตามข้อมูลที่ภาครัฐเปิดเผยทั่วไปต่อประชาชนหากต้องการตรวจสอบเจ้าหน้าที่รัฐ ในฐานะการตรวจสอบจากบุคคลภายนอกองค์กร และจากล่างขึ้นบน โดยต้องยกย่องผู้ทำความดีอย่างถูกต้องต่อชุมชนในฐานะบุคคลตัวอย่าง ซึ่งมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมการทุจริตโดยภาคประชาชนที่เป็นรูปธรรม

2. ผลการศึกษาการวิเคราะห์หลักการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชั่นภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี

ภาคประชาชนต้องเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงโดยการแชร์จากประชาสังคมของชุมชน ที่เกิดจากการพบปะพูดคุยระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแสวงหาความถูกต้องในการต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ผู้ใช้อำนาจรัฐที่ประพฤติมิชอบ อาทิ ซักถาม ตรวจสอบพฤติกรรมในประเด็นปัญหาที่ประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือละเมิดผลประโยชน์ของประชาชน ประชาชนสามารถใช้สิทธิรักษาและปกป้องผลประโยชน์ของตนตามกระบวนการดังกล่าว โดยสามารถดำเนินการเป็นกลุ่มเครือข่ายภาคประชาชน เพื่อสร้างพลังอำนาจการเรียกร้องความยุติธรรมจากผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งเป็นประเด็นความสนใจเชิงสาธารณะ อันจะนำไปสู่การรับฟังปัญหาของผู้บริหารภาครัฐทุกระดับ ในขณะเดียวกัน ประชาชนต้องไม่ยอมรับและส่งเสริมระบบอุปถัมภ์ทุกรูปแบบ โดยส่งเสริมระบบความรู้ความสามารถตามวุฒิภาวะและปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการพัฒนาศักยภาพตนเอง อย่างไรก็ตาม เมื่อภาคประชาชนได้รับข้อมูลการทุจริต ต้องเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบอย่างทั่วถึง ในฐานะเป็นเจ้าของและปกป้องทรัพยากรของท้องถิ่นร่วมกัน ในรูปแบบส่งเสริมโครงการกิจกรรม และวิธีการอื่น ๆ อาทิ การจัดอบรมหลักสูตร “การควบคุมคอร์รัปชั่นภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี” อันเป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนทุกระดับและทุกพื้นที่ชุมชนและสังคม เช่น วัด ผู้นำชุมชน และสถานศึกษา ทั้งนี้ต้องเชื่อมโยงกับหลักกฎหมายและบทลงโทษของผู้ประพฤติทุจริต

3. ผลการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชั่นภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี

การแสดงออกซึ่งความโปร่งใสเป็นแนวทางสำคัญในการเสนอตัวตรวจสอบ เสริมสร้างความร่วมมือ และการควบคุมการทุจริตได้อย่างประจักษ์ เพราะสนใจต่อปัญหา เสนอปัญหาและรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้น ภายใต้การศึกษาข้อเท็จจริงทางกฎหมายและระเบียบปฏิบัติเป็นอย่างดี ประชาชนจึงเชื่อถือ ให้ข้อมูลข่าวสาร และคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ จากนั้นจึงแสดงบทบาทตรวจสอบการทุจริตในนามตัวแทนภาคประชาชน ที่สนใจในข่าวสารและกิจกรรมของบ้านเมืองทั้งภาคราชการและองค์กรอื่น ๆ ซึ่งสามารถกระทำได้ด้วยการสร้างเครือข่ายการดำเนินการร่วมกัน ในประเด็นปัญหาที่เหมือนกัน อาทิ การเข้าร่วมประชุม การร่วม

สัมมนา การออกตรวจเยี่ยม วิธีการต้องให้แนวทางการรณรงค์ การส่งเสริม การเชิญชวน ซึ่งต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ในรูปแบบคณะกรรมการเฉพาะกิจตรวจสอบตามวัตถุประสงค์ที่ดำเนินการขณะนั้น ซึ่งต้องมีกลไกการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ เพื่อปกป้องการถูกละเมิดโดยอำนาจรัฐท้องถิ่น ผ่านรูปแบบโครงการ กิจกรรม หรืองบประมาณ อันเกิดจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ ละเว้นการปฏิบัติหน้า ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ใช้ตำแหน่งหน้าที่ขมขู่ประชาชน สิ่งเหล่าถือเป็นความชอบธรรมที่ประชาชนดำเนินการตามกฎหมาย ด้วยความรู้ที่เท่าทันในวิธีการที่แสดงออกซึ่งการกระทำทุจริต โดยสามารถยกหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาเสริมแนวทางได้ อาทิ หลักการประพฤติชอบ คือ ประพฤติตามกรอบที่กฎหมายอนุญาตให้เท่านั้น และหลักการเลี้ยงชีพชอบ คือ การแสวงหาความเจริญรุ่งเรืองตามวิธีการที่ถูกต้องปราศจากการทุจริต อย่างไรก็ตามประชาชนที่เข้าร่วมตามแนวทางนี้ ต้องได้รับการอบรมด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ พร้อมทั้งช่องร้องเรียน แจ้งเบาะแส และพฤติกรรมการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐอันเป็นกระบวนที่ถูกต้องโดยไม่ถูกกลั่นแกล้งจากเจ้าหน้าที่รัฐ แต่รัฐเองต้องส่งเสริม เปิดโอกาสและสนับสนุนบทบาทภาคประชาชน ให้มีความเป็นรูปธรรมในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การร่วมแสดงความคิดเห็น การเสนอความต้องการ การปฏิบัติหน้าที่บางอย่างร่วมกับเจ้าพนักงานของรัฐ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนในชุมชนโดยตรง

อภิปรายผล

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชั่นภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี

สำหรับภาคประชาชนต้องมีสำนึกความเป็นพลเมืองดี มีวุฒิภาวะน่าถือเชื่อเชิงประจักษ์แสดงบทบาทการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ กระบวนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐแบบชุมชนเครือข่ายต่อต้านการทุจริต ด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลและวิธีการดำเนินการตามเจตนารมณ์ของท้องถิ่น ซึ่งเป็นการตรวจสอบจากบุคคลภายนอกและจากล่างขึ้นบนโดยประกาศยกย่องบุคคลดีเด่นตัวอย่างภาคประชาชนระดับชุมชน สอดคล้องกับรายงานการศึกษาของ กฤษฎา บุญชัย และคณะ เรื่อง “บทบาทของภาคประชาสังคมในการคุ้มครองสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง” พบว่า บทบาทของภาคประชาสังคมในช่วง 4 ทศวรรษที่ผ่านมามีบทบาทในการคุ้มครองสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง 4 ทิศทาง คือ 1) การเคลื่อนไหวร้องทุกข์หรือเรียกร้องให้รัฐเข้ามาแก้ปัญหาที่ไม่ได้รับการเหลียวแล 2) การเคลื่อนไหวที่มุ่งตรวจสอบกระบวนการใช้อำนาจรัฐ 3) การประท้วงอำนาจรัฐและเรียกร้องให้ถ่ายโอนอำนาจที่รัฐเคยมีมาเป็นของประชาชน และ 4) การร่วมมือเชิงวิพากษ์กับรัฐหรือความผูกพันในทางสร้างสรรค์เพื่อเบียดแย่งพื้นที่ (กฤษฎา บุญชัย, 2556)

2. หลักวิเคราะห์การเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชั่นภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี

ภาคประชาชน ต้องเข้าถึงข้อมูลของท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่รัฐที่ประพฤติมิชอบเพื่อรักษาผลประโยชน์ของท้องถิ่น ที่เป็นประเด็นสนใจสาธารณะ ไม่ยอมรับวิธีการอุปถัมภ์ทุกรูปแบบ ซึ่งสามารถดำเนินการด้วยระบบกลุ่มเครือข่ายภาคประชาชน เรียกร้องความยุติธรรมที่สอดคล้องกับกฎหมาย เปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง ผ่านโครงการ กิจกรรม และวิธีการอื่น ๆ ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับและทุกพื้นที่ของชุมชนมีส่วนร่วม สอดคล้องกับรายงานการศึกษาของ กฤษฎา บุญชัย และคณะ เรื่อง บทบาทของภาคประชาสังคมในการคุ้มครองสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง โดยได้สรุปว่าบริบทของความขัดแย้งด้านฐานทรัพยากร ดิน น้ำป่า และการปรากฏตัวของการรวมตัวกันของเครือข่ายองค์กรชาวบ้าน อาทิ สมัชชาคนจน สมัชชาเกษตรกรรายย่อย เครือข่ายสลัม 4 ภาค องค์กรชาวบ้านด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัญหาและข้อจำกัดของประชาธิปไตยแบบตัวแทนหรือการเมืองแบบปกติ ปัญหาการทุจริตคอรัปชั่น การใช้อำนาจรัฐโดยขาดฉันทานุมัติจากประชาชน และการปรากฏตัวของกลุ่มคนที่มีค่านิยมโลกชีวิตแบบใหม่ ทำให้เกิดการรวมตัวกันของกลุ่มที่แสดงความคิดเห็นขัดแย้งกับรัฐ เสนอการต่อรองจัดความสัมพันธภาพรัฐ - สังคม ซึ่งมีวิธีการเคลื่อนไหวต่อสู้ทางการเมือง (กฤษฎา บุญชัย, 2556)

3. แนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชั่นภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี

ภาคประชาชนต้องสนใจปัญหาของประชาชนในพื้นที่ศึกษากฎหมายและระเบียบปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ ประสานความร่วมมือจากตัวแทนภาคประชาชนทุกระดับของพื้นที่ท้องถิ่น แล้วจัดตั้งเป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ และกลไกการตรวจสอบท้องถิ่นที่เป็นระบบ สร้างกิจกรรมร่วมกันผ่านการประชุม การสัมมนา การออกตรวจเยี่ยม การรณรงค์ การส่งเสริม และการเชิญชวนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจปฏิบัติงานร่วมกันกับเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภาณินี กิจพอค้า และคณะ ได้สรุปบทบาทของภาคประชาชนในการป้องกันและปราบปรามคอรัปชั่น ประกอบด้วย บทบาทในการติดตามข้อมูล บทบาทในการสอดส่องเฝ้าระวัง บทบาทในการรวบรวมข้อมูลและพยานหลักฐาน บทบาทในการเปิดโปงเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ บทบาทในการแจ้งเบาะแส บทบาทในการร้องทุกข์กล่าวโทษ บทบาทในการเป็นพยาน บทบาทในการเรียกร้อง บทบาทในการติดตามผล บทบาทในการรายงานประชาชนด้วยกัน บทบาทในการจัดกิจกรรมต่อต้านคอรัปชั่น และบทบาทในการชุมนุมประท้วง (ภาณินี กิจพ่อค้า และคณะ, 2550)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ให้ภาคประชาชนต้องมีสำนึกความเป็นพลเมืองดี มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐ แบบชุมชนเครือข่ายต่อต้านการทุจริตตามเจตนารมณ์ของท้องถิ่น สามารถถูกตรวจสอบจากทั้งบุคคลภายนอกและจากประชาชนในท้องถิ่น จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการทุจริต เช่นจัดการประกวด แข่งขัน และอื่น ๆ เพื่อประกาศยกย่องบุคคลดีเด่นตัวอย่าง จากภาคประชาชนในชุมชน การเสริมสร้างความร่วมมือภาคประชาชน ต้องมีส่วนร่วมกับชุมชนและภาครัฐ สามารถเข้าถึงข้อมูลของท้องถิ่น เพื่อรักษาผลประโยชน์ของท้องถิ่น ดำเนินการด้วยระบบกลุ่มเครือข่ายภาคประชาชนที่ ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ ในท้องถิ่น ซึ่งได้รับการยอมรับจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการทำงานร่วมกัน แนวทางการเสริมสร้างความรู้และควบคุมคอร์รัปชั่นภาคประชาชน ต้องสนใจศึกษาปัญหาของชุมชนในพื้นที่ เพื่อการมีส่วนร่วมกันกับภาครัฐ ศึกษากฎหมายและระเบียบปฏิบัติขององค์การปกครองท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่รัฐ กำหนดวิธีการประสานความร่วมมือจากตัวแทนภาคประชาชนทุกระดับของท้องถิ่น โดยจัดตั้งเป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อป้องกันและควบคุมการทุจริต เพื่อดำเนินงานตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ และจัดให้มีระบบกลไกการตรวจสอบภายในจากภาคประชาชน กำหนดกิจกรรมการประชุม การสัมมนา การออกตรวจเยี่ยม การรณรงค์ การส่งเสริม และการเชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง โดยปฏิบัติงานร่วมกันกับเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งนี้ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ปัจจุบันภาคประชาชนมีความตื่นตัวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นบทบาทการเสนอนโยบาย เรียกร้องการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมในท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ประพฤติตนมิชอบทั้งโดยหน้าที่ เชิงนโยบาย และเชิงผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนั้น จึงต้องตรวจสอบการดำเนินงานภาครัฐในนามคณะกรรมการตรวจสอบการคอร์รัปชั่นภาคประชาชน ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1) รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายบทบาทภาคประชาชนที่ส่งผลต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี และ 2) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำงานภาคประชาชนเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี

เอกสารอ้างอิง

กฤษฎา บุญชัย. (2556). บทบาทของภาคประชาสังคมในการคุ้มครองสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.

ไทยรัฐ. (2560). ทุจริต. เรียกใช้เมื่อ 23 กรกฎาคม 2561 จาก https://www.thairath.co.th/tags

นภธร ศิวารัตน์ และภักดี โพธิ์สิงห์. (2561). ทิศทางการคอร์รับชั่นในประเทศไทย. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 5(2), 343-354.

ปิยะธิดา อภัยภักดิ์. (2561). แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอรัปชั่นในหน่วยงานภาครัฐ. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 13(1), 1-12.

ภาณินี กิจพ่อค้า และคณะ. (2550). การพัฒนาบทบาทการให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชั่นในกระบวนการยุติธรรม: มาตรการคุ้มครองภาคประชาชนที่มีส่วนร่วม. ใน รายงานผลการวิจัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน. เรียกใช้เมื่อ 23 กรกฎาคม 2561 จาก https://www.nesdc.go.th/article_attach/article_file_20210201184051.pdf

แพะเขาใหญ่: แนวทางส่งเสริมการเลี้ยงแพะในชุมชน กรณีศึกษาชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

KHAOYAI GOAT: GUIDELINES FOR PROMOTING GOAT RAISING IN THE COMMUNITY: A CASE STUDY GOAT FARMER RAISING KHAO-NOY SUB-DISTRICT, SICHON DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

วิพัฒน์ แซ่เฮง
จิตติมา ดำรงวัฒนะ
เดโช แขน้ำแก้ว
อุดมศักดิ์ เดโชชัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการเลี้ยงแพะในชุมชน สภาพปัญหาการเลี้ยงและแนวทางส่งเสริมการเลี้ยงแพะในชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัย พบว่า 1) วิธีการเลี้ยงแพะในชุมชน มีวิธีการ ดังนี้ 1.1) การเตรียมโรงเรือน เลือกทำเลที่โล่ง เลือกตีนเสาที่ทำด้วยปูน ใช้ไม้เทียมในการทำคอก คอกต้องยกให้สูงจากพื้นดิน เพื่อสะดวกในการกวาดมูลแพะ และทำลานใต้คอกเพื่อรับมูลแพะ 1.2) การเลือกสายพันธุ์ พ่อพันธุ์เป็นพันธุ์บอร์ แม่พันธุ์บอร์ และแม่พันธุ์จะเน้นเลือด 50 ซาเนน ควรเลือกสายพันธุ์ที่เป็นพันธุ์ 3 สายเลือด เพราะจะมีความทนทานต่อโรคได้สูง 1.3) การดูแลและให้อาหาร ให้อาหารช่วงเช้า ประมาณ 10 โมง และเปลี่ยนน้ำรอบเที่ยง ตอนเย็นให้หญ้าหมักและเปลี่ยนน้ำให้กินอาหารผสม กากถั่วเหลือง และหญ้าสด 1.4) การรักษาโรค ใช้ยาปฏิชีวนะ ใช้ยาอ็อคซี ฉีดเข้าใต้ผิวหนัง เพื่อให้ฆ่าเชื้อ 1.5) การจับจำหน่าย แพะก่อนที่จะขาย จะมีการงดอาหารให้กินแต่หญ้ากับน้ำนิด ๆ หลังจากการขายแพะ ต้องล้างคอกทำความสะอาด และใส่หญ้าให้กับตัวมีขนาดเล็กที่เหลือกินอยู่ตามปกติ 2) สภาพปัญหาในการเลี้ยงแพะในชุมชน มีดังนี้ 2.1) ปัญหารูปแบบการเลี้ยงแพะ 2.2) ปัญหาอาหารที่ใช้เลี้ยงแพะ 2.3) ปัญหาโรคในแพะ 2.4) ปัญหาด้านเงินลงทุน 2.5) ปัญหาด้านพันธุ์สัตว์ และ 2.6) ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม 3) แนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงแพะ มีดังนี้ 3.1) แนวทางส่งเสริมด้านอาชีพ 3.2) การให้ความรู้เรื่อง วิธีการเลี้ยงดูและโรคระบาด 3.3) การจัดการด้านอาหาร และยารักษาโรค 3.4) แนวทาง

ส่งเสริมด้านเงินลงทุน 3.5) แนวทางส่งเสริมด้านการพัฒนาสายพันธุ์ และ 3.6) แนวทางส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ: การส่งเสริม, แพะเขาใหญ่, การเลี้ยงแพะ

Abstract

The objectives of this research article were to study Goat Raising in the community, The problem of Goat Raising and Guidelines for promoting Goat Raising in the community: A Case Study Goat farmer Raising Khao-noy Sub-district, Sichon District, Nakhon Si Thammarat Province Thailand. This research had used the qualitative research method. The research results found that 1) Goat Raising in the community There are methods as follows: 1.1) Preparing the house Choose an open location Choose a pole made of cement. Use artificial wood to make a stable. The stall must be raised above the ground. For easy sweeping of goat droppings and make a yard under the pen to collect goat droppings. 1.2) Selection of breeds. The breeder is Boer. And the mother Boer will focus on the blood 50 Sanen, should choose a breed that is a 3 bloodline because it will be highly resistant to disease. 1.3) Care and feeding, feeding in the morning around 10 o'clock and changing the water around noon. In the evening, put the hay. And change the water to eat mixed food, Soybean meal, and fresh grass. 1.4) Treatment of disease, using antibiotics, using Amoxicillin injected under the skin. To sterilize. 1.5) catch and sell goat before sale After the sale of goats, only grass and a little water will be refrained from food have to clean the stall and put grass on the small ones that are left to eat normally. 2) The problem of Goat Raising in the community. The problems are as follows: 2.1) Goat farming model., 2.2) Goat feed problem, 2.3) Goat disease problem 2.4) Investment problem, 2.5) Animal breed problem, and 2.6) Environmental problem. 3) Guidelines for promoting Goat Raising in the community. There are promotion guidelines as follows: 3.1) Career promotion guidelines 3.2) Knowledge of Methods of nurturing and epidemics 3.3) food management and medicines 3.4) investment promotion guidelines 5) breed development promotion guidelines, and 6) environmental promotion guidelines.

Keywords: Promoting, Kaoyai Goat, Goat Raising

บทนำ

แพะเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญประเภทหนึ่ง สามารถเลี้ยงในเชิงพาณิชย์ได้ ทั้งเป็นอาชีพหลัก และอาชีพเสริม และมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ภาคใต้ การส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการในธุรกิจเลี้ยงแพะครบวงจร ตั้งแต่การเพาะเลี้ยง การอนุบาล การขุนแพะเนื้อนม การแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวเนื่อง และด้านการตลาดจึงเป็นสิ่งสำคัญ การเลี้ยงแพะช่วยสร้างอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ทั้งในระดับฟาร์มครัวเรือน และระดับฟาร์มธุรกิจการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลผลิตทางการเกษตร ทำได้จากการพัฒนาศักยภาพ และความสามารถของเกษตรกร เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างสมดุล และยังยืน ให้สามารถแข่งขัน และพึ่งพาตนเองได้

การเลี้ยงแพะเป็นกิจกรรมที่ชาวบ้านคุ้นเคยอยู่แล้ว และสามารถพัฒนาให้เป็นอาชีพที่สำคัญได้ แต่ต้องมีแผนธุรกิจในลักษณะบูรณาการที่ครบวงจร ใช้ประโยชน์ทั้งหมด ไม่ให้มีของเหลือทิ้ง จะเห็นว่าแพะเป็นสัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดเล็กที่อยู่กับมนุษย์มานานหลายพันปี แพะเป็นสัตว์พิธีกรรมทางศาสนา โดยเฉพาะศาสนาอิสลามในหลายโอกาส ดังนั้นแพะจึงเป็นสัตว์ที่สำคัญของประเทศที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม แต่ประเทศที่เลี้ยงแพะ และจำหน่ายแพะมากที่สุด คือ ประเทศจีน ซึ่งเป็นประเทศที่ไม่ใช่ประเทศมุสลิม เพราะคนจีนเชื่อกันว่าเนื้อแพะเป็นยาบำรุงกำลังอย่างหนึ่ง จึงมีเมนูอาหารแพะตุ่นยาจีน เป็นที่นิยมว่าเป็นอาหารชั้นดี ซึ่งชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบล เขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญหรือประโยชน์ดังกล่าวจึงรวมตัวกันสร้างกลุ่มเลี้ยงแพะในชุมชน ซึ่งสามารถสร้างเศรษฐกิจในชุมชนหรือสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน (วินัย ประลมพ์กาญจน์, 2550)

ชุมชนบ้านเขาใหญ่ก่อนจะมีอาชีพเลี้ยงแพะในชุมชน ประชาชนในชุมชนมีอาชีพหลัก คือ ทำสวนควบคู่ไปกับการทำเกษตรกรรมที่ตนเองมีความผูกพัน และคุ้นเคย เนื่องจากในพื้นที่มีอาชีพ ทำสวน แต่บวกกับเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ราคายางพาราลดลงจึงทำให้ชาวบ้านหาช่องทางการเพิ่มรายได้เข้ามา โดยมีการเล็งไปเห็นการเลี้ยงแพะที่กำลังมาแรง และเป็นที่ต้องการในตลาดจึงเกิดเป็นความสนใจมากขึ้น โดยมีการศึกษาหาข้อมูลในสื่อออนไลน์ หนังสือ หน่วยงาน จากฟาร์มที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงแพะ แต่ก็ต้องจุดเริ่มต้นความสนใจมากขึ้น โดยมีการศึกษาหาข้อมูลในสื่อออนไลน์ หนังสือ หน่วยงาน จากฟาร์มที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงแพะ แต่ก็ต้องจุดเริ่มต้น (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2555)

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง แพะเขาใหญ่: แนวทางส่งเสริมการเลี้ยงแพะในชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช เพราะเห็นถึงวิธีการเลี้ยงแพะ สภาพปัญหาในการเลี้ยงแพะ และแนวทางส่งเสริมการเลี้ยงแพะเพื่อใช้ในการส่งเสริมอาชีพให้แก่คนในชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการเลี้ยงแพะในชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเลี้ยงแพะในชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการเลี้ยงแพะในชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

1.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 5 ฟาร์ม ได้แก่ ฟาร์มแพะของนางบุญพา เกลี้ยงขำ, ฟาร์มแพะของนางจารึก เพชรด้วง, ฟาร์มแพะของนายอรรนพ ยอแสงรัตน์, ฟาร์มแพะของนายขจต เลื่อนลอย และฟาร์มแพะของนายวัชระพงศ์ เกตุประทุม

1.2 ผู้ให้ข้อมูลรอง คือ ผู้สนับสนุน และส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ ชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 6 คน ได้แก่ นายศุภโชค พัฒฉิม (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาน้อย) นายปราโมทย์ ชูแก้ว (นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ) นายพลูศักดิ์ อภิปรัชญาพงศ์ (เกษตรตำบล) นายวิลาศ ใจเด็ด (อาสาปศุสัตว์) นายฐานนท์ ทองแซม (ผู้ใหญ่บ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5) และนายศิริพัฒน์ เทียงเดช (เจ้าพนักงานสาธารณสุข)

2. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

2.1 การสัมภาษณ์ (Interview) ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแต่ละประเด็นคำถามที่กำหนด ตามขอบเขตเนื้อหาการศึกษา และการสัมภาษณ์ มีลักษณะการพูดคุยแบบธรรมชาติ และเป็นกันเอง ตามเวลาความเหมาะสมและโอกาสโดยผู้ตอบเล่าเรื่องต่าง ๆ ของตนเองตามประเด็นที่วางไว้อย่างยืนหยุ่น

2.2 การสังเกต เป็นแบบที่ใช้ในการสังเกตในขณะที่สัมภาษณ์ หรือเพื่อสังเกตการณ์ตอบคำถามของผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าตอบตรงประเด็น และตามข้อมูลเท็จจริง เป็นการสังเกตกำหนดแนวทางโดยใช้สาย

2.3 เครื่องบันทึกภาพ เป็นการใช้กล้องถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐานในการวิจัย เพราะขณะสัมภาษณ์อาจจะต้องใช้กล้องถ่ายรูปในการเก็บเพื่อนำมาใช้ในการวิจัย

2.4 เครื่องบันทึกเสียง เป็นการบันทึกเสียงตอนสัมภาษณ์ เนื่องจากบางครั้งการจดบันทึกระหว่างการสัมภาษณ์ไม่ทัน ก็ยังมีเครื่องบันทึกเสียงเป็นเครื่องสำรอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 สำรวจพื้นที่ในในชุมชนเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นก่อน หลังจากนั้นจึงไปสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการเลี้ยงแพะในพื้นที่

3.2 สร้างความสัมพันธ์ และแนะนำตัวเองเบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การปรับตัวให้เข้ากับชุมชน พร้อมทั้งสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการเลี้ยงแพะของบ้านเขาใหญ่

3.3 ประสานงาน โดยใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลรายเอียดแบบเจาะลึกโดยนัดวัน เวลา และสถานที่ จากนั้นผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ไปเก็บข้อมูล และรายละเอียดแต่ละประเด็นโดยการพบปะพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมายพร้อมถ่ายภาพมาประกอบ

3.4 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และสรุปผล หากปรากฏว่าขาดรายละเอียดข้อมูลส่วนใด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ได้แก่ วิธีการเลี้ยงแพะ สภาพปัญหาการเลี้ยงแพะและแนวทางการส่งเสริม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก และผู้ให้ข้อมูลรอง เมื่อรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบเนื้อหาอย่างถูกต้องเรียบร้อยแล้วจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้เนื้อหาที่ถูกต้อง ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ผู้วิจัยทำการศึกษา และนำมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. วิธีการเลี้ยงแพะในชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.1 การเตรียมโรงเรือน การเลือกทำเลต้องเน้นพื้นที่โล่งที่ไม่ชื้น เพราะถ้าหากมีความชื้นมากเกินไปก็จะเป็นปัญหาเลือกพื้นที่เป็นเนินสูงพ้นจากน้ำท่วมหาพื้นที่เป็นเนินสูงมีร่มไม้เพื่อแพะจะได้ไม่ร้อนจนเกินไป และต้องเป็นพื้นที่สะดวกในเรื่องของน้ำ ใช้ตีนเสาปูนเพื่อให้มีความทนทานถ้าหากเป็นไม้จะมีสัตว์รบกวน จะมีการทำไม้มาดักใต้คอกเมื่อแพะมูล หรือเศษหญ้าตกลงก็จะอยู่ในเขตที่เอาไม้ดักไว้ใต้คอกก็จะมีการนำตาข่ายมาขึงใต้คอกเมื่อเวลามูลแพะและเศษหญ้าตกลงก็จะอยู่ใต้คอกส่วนใหญ่ใช้ไม้ดักไว้บริเวณใต้คอก และเน้นการขุดดินยกเป็นแนวใต้คอกเมื่อมีน้ำไหลก็จะไม่ลากมูลแพะออกจากบริเวณใต้คอก

1.2 การเลือกสายพันธุ์แพะ พ่อพันธุ์เป็นพันธุ์บอร์เพื่อจะได้มีลูกที่มีรูปร่างใหญ่เนื่องจากมีความทนทานต่อโรค และให้น้ำหนักได้มากกว่าสายพันธุ์อื่น แม่พันธุ์บอร์โดยตรงเพื่อให้มีเชื้อพันธุ์ที่ไม่มีสายเลือดอื่น เนื่องจากพันธุ์พันธุ์บอร์ให้ลูกที่มีรูปร่างสวย และแม่พันธุ์จะเน้นเลือด 50 ซาเนน ควรเลือกสายพันธุ์ที่เป็นพันธุ์ 3 สายเลือด เพราะจะมีความทนทานต่อโรคได้สูง

1.3 การดูแล และให้อาหาร ให้อาหารในช่วงเช้า ประมาณ 10 โมงเช้า และเปลี่ยนน้ำรอบเที่ยง หลังจากเสร็จยางก็เอาอาหารให้แพะ พอตอนเย็นก็ใส่หญ้าหมัก และเปลี่ยนน้ำให้กินอาหารผสม กากถั่วเหลือง และหญ้าสดก็จะใส่หญ้าหมักให้กิน พืชที่นิยมส่วนมากจะเป็นพืชที่มีในชุมชนหรือพืชที่ปลูกกันเอง เช่น หญ้าเลี้ยงวัว ต้นข้าวโพด ใบปาล์ม และหญ้าเนเปียเพราะมีการแจกสายพันธุ์กันในกลุ่มของผู้เลี้ยงแพะ พวกนี้เป็นหญ้าที่แพะชอบ ทำให้แพะไม่เบื่อและยังหาได้ง่ายในชุมชน

1.4 การรักษาโรค ใช้ยาปฏิชีวนะ ใช้ยาอ็อคซี ฉีดเข้าใต้ผิวหนัง เพื่อให้ฆ่าเชื้อในร่างกายแล้วใช้ยาเหลืองทาตรงบริเวณแผล เพื่อให้แผลหายเร็วขึ้น หรือทาจนกว่าแผลที่เปื่อยหายจะมีการใช้ยาถ่ายพยาธิในทุก ๆ เดือนโดยใช้ยาถ่ายพยาธิสำหรับสัตว์ 4 เท้าเพื่อให้ถ่ายพยาธิให้กับแพะในทุก ๆ 35 วัน เพื่อทำให้แพะมีร่างกายสมบูรณ์ และหากรู้ว่าแพะเป็นพยาธิก็จะเอายาถ่ายพยาธิผสมน้ำให้กินทันที โรคพยาธิในเม็ดเลือดถ้าพบว่าเป็นก็ต้องรักษาทันที เพราะหากปล่อยไว้นานจะทำให้เม็ดเลือดแต่งต้องให้สัตวแพทย์มาฉีดยาในทันที โรคติดต่อในกระแสเลือดส่วนน้อยที่แพะ จะเป็น แต่ถ้ามีการตรวจพบการกรมปศุสัตว์ ก็จะต้องจับแยก ออกจากตัวอื่น และรักษาจนกว่าจะหายป้องกันการติดตัวอื่น โรคข้ออ่อน จำเป็นต้องเสริมแคลเซียมให้ตั้งแต่ลูกแพะ

1.5 การจับจำหน่าย แพะก่อนที่จะขาย จะมีการงดอาหารให้กินแต่หญ้ากับน้ำนิด ๆ เมื่อพ่อค้ามาจับไปเดินทางไปไกล ก็จะทำให้แพะไม่ตาย ส่วนใหญ่จะมีพ่อค้าประจำอยู่แล้วโดยจะมาดูขนาดแล้วจำนวน พ่อค้าที่ซื้ออยู่แล้วเป็นประจำ และมีพ่อค้าจากประเทศมาเลเซียมาติดต่อซื้อ เสร็จก็จะเลือกขนาดที่ตามที่ต้องการ แล้วก็จะจับขึ้นตาชั่ง จดน้ำหนัก และก็จ่ายเงินหลังจากการขายแพะตัวที่ได้ขนาดตมที่ พ่อค้าต้องการแล้ว ก็จะต้องมีการล้างคอกทำความสะอาด และใส่หญ้าให้กับตัวมีขนาดเล็ก ที่เหลือกินอยู่ตามปกติ แต่อาจจะมีการปล่อยให้กินหญ้าตามธรรมชาติบ้าง มีการจ่ายเงินมีที่ จับแพะประจำจะมีการจ่ายเงินสดหลังจากที่ชั่งน้ำหนักเสร็จแล้วถ้าเป็นลูกค้าที่ขายกันเป็นประจำจะมีการโอนเงินเข้าบัญชีก่อนที่จะออกจากหน้าคอก

ภาพที่ 1 แสดงโรงเรือน

ภาพที่ 2 แสดงพ่อพันธุ์แพะ

ภาพที่ 3 แสดงแม่พันธุ์แพะ

ภาพที่ 4 แสดงหญ้าภายในสวนปาล์ม

ภาพที่ 5 แสดงชุดในการรักษาแผล

ภาพที่ 6 แสดงการชั่งน้ำหนักแพะ

2. สภาพปัญหาในการเลี้ยงแพะในชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1 ปัญหารูปแบบการเลี้ยงแพะ พบว่า พ่อพันธุ์แพะต้องป้องกันการผสมพันธุ์ถ้ามีการผสมพันธุ์มากเกินไปก็จะทำให้ร่างกายไม่ของแพะสมบูรณ์ อวัยวะเพศอักเสบ หรือเปื่อยได้ แม่พันธุ์แพะจะต้องดูแลอย่างให้ทั่วถึงบางทีเวลากลัวตกเมือกก็จะทำให้บริเวณอวัยวะเพศของแม่แพะอาจเป็นแผลเปื่อยได้ บางครั้งจะต้องดูเวลาแพะคลอด อาจจะมีรกติดออกมา หากไม่มีการฉีดยาเร่งช่วยขับก็จะทำให้แม่แพะตายได้ ต้องช่วยดูแลเรื่องนม บางทีแม่แพะบางตัวนมออกน้อยต้องช่วยนวดเต้านม หรือบีบน้ำนม และต้องป้องกันลูกแพะเกิดใหม่ต้องแยกออกให้อยู่กับแม่แพะเพียงลำพังเพื่อป้องกัน พ่อพันธุ์ และแม่พันธุ์ตัวอื่นมาทำร้ายลูกแพะ

2.2 ปัญหาอาหารที่ใช้เลี้ยงแพะ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ ที่พบบ่อย คือ เวลาในการให้อาหารไม่ว่าจะเป็นในตอนเช้า หรือตอนเย็น เพราะบางครั้งเวลาในการให้อาหารไม่ค่อยจะตรงกันในแต่ละวัน เพราะต้องทำงานหลายอย่างให้เสร็จก่อน ที่จะมาใส่อาหารให้แพะ การที่จะนำหญ้ามาหมัก หรือมาบด จะต้องไปตัดหญ้ามาจากที่ไกล ๆ เพราะในช่วงฤดูแล้ง หญ้าจะหายาก และขาดแคลน และต้องใช้เวลานานกว่าจะนำหญ้ามาบดให้แพะกิน ลงทุนเยอะในการเลี้ยงแพะตอนแรก ๆ ต้องลงทุนไปกับการซื้อของหลายอย่าง ก็จะทำให้มีต้นทุนในการซื้ออาหารได้ครั้งละน้อย ๆ และจะพบบ่อยในช่วงฤดูแล้ง เพราะหญ้าที่จะให้แพะกิน ก็จะไม่ค่อยจะมีเยอะอาหารเสริมส่วนใหญ่จะต้องสั่งที่ละเยอะ ๆ และจะต้องสั่งมาจากภาคอื่น ๆ มีปัญหาในการขนส่ง

2.3 ปัญหาโรคในแพะ พบว่า โรคปากเท้าเปื่อย จะทำให้แพะกินหญ้ากินน้ำไม่ค่อยได้ เนื่องจากเจ็บปาก และจะทำให้แพะ ผอม เพราะเกิดจากอาการเบื่ออาหาร แพะบางตัวเกิดอาการเจ็บตรงบริเวณที่ปากถ้าหากินอาหาร น้ำ ได้ก็จะน้อยลงไปจากปกติ และบางตัวหากถึงตายจากโรคนี้ จะต้องมีการป้องกันด้วยการฉีดยาป้องกันไว้ โรคพยาธิจะต้องถ่ายพยาธิอยู่บ่อย ๆ เพราะถ้าไม่มีการถ่ายพยาธิจะทำให้ร่างกายของแพะผอม โรคติดต่อทางกระแสเลือดเป็นโรคที่น่ากลัวทั้งมีผลทั้งมีผลต่อชีวิตของแพะแล้วยังติดต่อไปยังตัวอื่นได้ง่ายต้องรีบรักษาหาก

รักษาไม่หายต้องรีบกำจัดทิ้งเพื่อป้องกันติดต่อตัวอื่น โรคข้อเข่าอ่อนต้องเอาใจใส่แพะมาก โรคพยาธิในเม็ดเลือด ถ้าเป็นแพะ แพะจะมีอาการ และรูปร่างค่อย ๆ ผอมลง

2.4 ปัญหาด้านเงินลงทุน การเลี้ยงแพะต้องใช้เงินในการลงทุนหลายอย่าง ตั้งแต่การสร้างโรงเรือน การจัดหาพันธุ์แพะ อาหารสำหรับเลี้ยงแพะ เป็นต้น ขาดเงินทุนในการนำมาเลี้ยงแพะในช่วงแรก ต้องเอาหยิบยืมเงินจากญาติพี่น้องก่อน เมื่อขายแพะได้จึงค่อยคืน การขาดแคลนเงินทุนที่จะนำเงินมาหมุนเวียนมีปัญหาในการทำงานบางครั้งค่าใช้จ่ายสูง ปัญหาแหล่งเงินทุน ประสบปัญหาการกู้เงินจากธนาคารกู้เงินมาก และไม่ค่อยผ่านการอนุมัติทางธนาคาร หรือการรออนุมัติกว่า 2 - 3 เดือน ปัญหาเงินในการลงทุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ จะพบปัญหาไม่ค่อยมีใครให้เงินทุนที่จะหมุนเวียนเงิน ปัญหาการขาดทุนง ในการเลี้ยงแพะบางครั้งประสบปัญหา แพะป่วยหรือเกิดโรคระบาด ทำให้แพะตาย หรือต้องใช้ยาในการรักษามาก ก็จะทำให้มีการขาดทุนในแพะรุ่นนั้น และรัฐไม่ค่อยให้การสนับสนุนด้านเงินลงทุน

2.5 ปัญหาด้านพันธุ์สัตว์ ในการจัดหาพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์แพะนั้นต้องเลือกพันธุ์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เกษตรกรยังขาดความรู้ในการพัฒนาในการสายพันธุ์แพะ ให้มีลักษณะที่สมบูรณ์ตามที่ตลาดต้องการ ต้องให้ปศุสัตว์เข้ามาให้ความรู้ ปัญหาแพะพันธุ์พื้นเมือง ในช่วงแรกเกษตรกรยังคงเลี้ยงแพะพันธุ์พื้นเมือง แต่ประสบปัญหาขาดทุน เนื่องจากแพะให้เนื้อน้อย ไม่มีน้ำหนัก จึงเปลี่ยนมาเลี้ยงแพะพันธุ์ผสม ปัญหาการตั้งครรภ์ของแม่พันธุ์แพะจะใช้เวลาในการตั้งครรภ์ประมาณ 150 วัน ทำให้ขาดแคลนแม่พันธุ์แพะ ปัญหาลูกแพะที่คลอดออกมาร่างกายไม่สมบูรณ์

2.6 ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาการเลือกทำเลต้องเน้นพื้นที่โล่งที่ไม่ชื้น การเลี้ยงแพะนั้นจะมีปัญหาเกี่ยวกับกลิ่นของมูลแพะอย่างมาก จะส่งกลิ่นรบกวนเพื่อนบ้านในละแวกใกล้เคียง ปัญหาน้ำเสียจากการล้างคอกแพะ พบว่า เวลาที่ล้างคอกแพะ เพื่อทำความสะอาด มูลแพะ และฉี่ของแพะ ให้ลดกลิ่นลง แต่จะเกิดเป็นน้ำเสียที่ไหลลงสู่แหล่งน้ำจะทำให้น้ำเสียได้ ปัญหาแพะกินทำลายพืชผัก พบว่า แพะเป็นสัตว์ที่สามารถกินพืชได้ทุกชนิด จึงต้องค่อยระวังแพะเมื่อปล่อยให้กินหญ้าตามธรรมชาติเพราะแพะจะกินพืชได้ทุกชนิด ทำให้บางครั้งอาจไปกินพืชผักของชาวบ้านที่ปลูกไว้ก็ได้ปัญหาเวลาที่ฝนตก แล้วจะทำให้เกิดความเดือดร้อนเกี่ยวกับกลิ่นของมูลแพะที่จะกระจายไปทั่ว ทำให้สร้างความรำคาญให้กับชาวบ้านใกล้เคียง

ภาพที่ 7 แสดงการจับพ่อพันธุ์แยกออกจากแม่พันธุ์

ภาพที่ 8 แสดงขาดแคลนหญ้าในช่วงฤดูแล้ง

ภาพที่ 9 แสดงแพะเป็นโรคปากเปื่อย

3. แนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงแพะ กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.1 แนวทางส่งเสริมด้านอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้เข้ามาในครอบครัว ได้มีเงินเข้ามาในครอบครัวเป็นอย่างดี และยังสามารถจะทำเป็นอาชีพทางเลือกให้กับคนในชุมชนได้ และยังสามารถพลิกชีวิตให้กับชาวบ้านได้ จากอาชีพเสริมจนกลายเป็นอาชีพหลักได้เลยในปัจจุบัน ตลาดมีความต้องแพะเป็นอย่างมากในตลาดปัจจุบัน และยังสามารถเลี้ยงได้ครั้งละหลาย ๆ ตัว

3.2 การให้ความรู้เรื่อง วิธีการเลี้ยงดูและโรคระบาด การให้ความรู้ด้านการป้องกันโรคระบาด โดยกลุ่มผู้เลี้ยงแพะอยากให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอ ได้จัดการอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคระบาด และการให้บริการในการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคระบาดแก่กลุ่มผู้เลี้ยงแพะด้วย

3.3 การจัดการด้านอาหาร และยารักษาโรค ส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มมีการทำหญ้าหมักเพื่อยืดอาการให้เก็บไว้ได้นานกว่าปกติ เอาหญ้าเนเปีย ต้นข้าวโพด ทางปาล์มมาบดผสมกันแล้วหมักไว้ในถังโดยใช้กากน้ำตาลราดบนแล้ว ปิดฝาไว้ให้สนิท ประมาณ 15 - 17 วัน ถึงจะเปิดให้กินได้ และมีการเตรียมยาสำหรับยารักษาโรคให้แพะ

3.4 แนวทางส่งเสริมด้านเงินลงทุน เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการเลี้ยงแพะ โดยการแนะนำแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยถูกแก่เกษตรกร ให้ภาครัฐช่วยจัดทำโครงการเกี่ยวกับการเลี้ยงแพะ จัดโครงการเกี่ยวกับการเลี้ยงแพะ เพื่อเป็นความรู้แก่เกษตรตั้งแต่ขั้นตอนการลงทุน การใช้เงินทุนหมุนเวียนในการเลี้ยงแพะ แนะนำให้เกษตรกรรู้จักแหล่งเงินกู้ ซึ่ง ธกส. จะมีโครงการเกี่ยวการเลี้ยงสัตว์อยู่แล้ว ที่จะให้การสนับสนุนเกษตรกรด้านเงินทุน

3.5 แนวทางส่งเสริมด้านการพัฒนาสายพันธุ์ หากมีการพัฒนา อยากพัฒนาสายพันธุ์ให้เอาแพะพันธุ์บอร์เป็นหลักในการผสมต่อเพราะแพะพันธุ์บอร์เป็นพันธุ์ที่ได้มีการพัฒนามาแล้วในกลุ่มนำแพะพันธุ์พื้นเมืองมาผสมใหม่กับแพะพันธุ์บอร์ เพื่อที่จะได้ลูกแพะรุ่นต่อไปที่มีภูมิต้านทานต่อโรคเพิ่มขึ้น และเป็นพันธุ์ที่มีน้ำนมมาก สามารถนำไปเลี้ยงสัตว์อื่นได้อีกด้วย

3.6 แนวทางส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม โดยเกษตรกรจะต้องตั้งโรงเรือนให้อยู่ในที่สูง มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มีน้ำท่วมขัง หรืออยู่ในที่อับเปียกชื้นอยู่ตลอดเวลา มีแหล่งน้ำที่สะอาดเหมาะแก่การเลี้ยงแพะ และมีปริมาณเพียงพอตลอดปี และต้องต้องอยู่ในพื้นที่เหมาะสำหรับการเลี้ยงแพะ ห่างไกลแหล่งชุมชน และไม่มีน้ำท่วมขัง มีการกำจัดมูลแพะเป็นประจำ นำมูลแพะที่ได้เก็บรวบรวมได้นั้น นำไปทำเป็นปุ๋ยใส่พืชต่อไป นำมูลแพะมาเป็นก๊าซชีวภาพ เช่นเดียวกับที่นำมูลของสุกร หรือมูลวัวมาทำเป็นก๊าซชีวภาพ โดยการให้ความรู้แก่เกษตรกร

อภิปรายผล

1. วิธีการเลี้ยงแพะในชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.1 การเตรียมโรงเรือน การเลือกทำเลต้องเน้นพื้นที่โล่งที่ไม่ชื้น เพราะถ้าหากมีความชื้นมากเกินไปก็จะเป็นปัญหาเลือกพื้นที่เป็นเนินสูงพ้นจากน้ำท่วมหาพื้นที่เป็นเนินสูงมีร่มไม้และสะดวกในเรื่องของน้ำ ใช้เสาปูนเพื่อให้มีความทนทาน ถ้าหากเป็นไม้จะมีสัตว์รบกวน จะมีการทำไม้มาดักใต้คอกเมื่อแพะมูล หรือเศษหญ้าตกลงก็จะอยู่ในเขตที่เอาไม้ดักไว้ใต้คอกก็จะมีการนำตาข่ายมาขึงใต้คอกเมื่อเวลามูลแพะ และเศษหญ้าตกลงก็จะอยู่ใต้คอกส่วนใหญ่ใช้ไม้ดักไว้บริเวณใต้คอก และเน้นการขุดดินยกเป็นแนวใต้คอกเมื่อมีน้ำไหลก็จะไม่ลากมูลแพะออกจากบริเวณใต้คอก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุชาติ นาคกุล ศึกษาเรื่อง การเตรียมคอกให้พร้อมก่อนที่จะนำมาเลี้ยง พบว่า พื้นที่ตั้งของคอก คอกแพะควรอยู่ในที่เนินน้ำไม่ท่วมขัง แต่ถ้าหากพื้นที่ที่ทำการเลี้ยงแพะมีน้ำท่วมขังเวลาฝนตก ก็ควรสร้างโรงเรือนแพะให้สูงจากพื้นดินตามความเหมาะสม แต่ทางเดินสำหรับแพะขึ้นลงไม่ควรมีความสูงลาดสูงกว่า 45 องศา เพราะหากสูงมากแพะจะไม่ค่อยขึ้นลง พื้นคอกที่ยกระดับจากพื้นดินควรให้เป็นร่อง โดยใช้ไม้หนาขนาด 1 นิ้ว กว้าง 2 นิ้ว ปูพื้นให้เว้นร่องระหว่างไม้แต่ละอันห่างกันประมาณ 1.5 เซนติเมตร หรืออาจจะใช้พื้นคอนกรีต (สุชาติ นาคกุล, 2552)

1.2 การเลือกสายพันธุ์แพะ พ่อพันธุ์เป็นพันธุ์บอร์เพื่อจะได้มีลูกที่มีรูปร่างใหญ่เนื่องจากมีความทนทานต่อโรค และให้น้ำหนักได้มากกว่าสายพันธุ์อื่น แม่พันธุ์บอร์โดยตรงเพื่อให้มีเชื้อพันธุ์ที่ไม่มีสายเลือดอื่น เนื่องจากพันธุ์พันธุ์บอร์ให้ลูกที่มีรูปร่างสวย และแม่พันธุ์จะเน้นเลือด 50 ซาเนน ควรเลือกสายพันธุ์ที่เป็นพันธุ์ 3 สายเลือด เพราะจะมีความทนทานต่อโรคได้สูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุรชน ต่างวิวัฒน์ เรื่อง การเลี้ยงแพะ พบว่า การที่จะให้การเลี้ยงแพะประสบความสำเร็จ ปัจจัยที่สำคัญอันหนึ่ง ก็คือพันธุ์แพะที่จะใช้เป็นพ่อ - แม่พันธุ์ เพราะพ่อ - แม่พันธุ์ ที่ดีหากเลี้ยงอย่างถูกวิธี จะให้ผลผลิตที่ดีด้วย การเลือกพ่อ - แม่พันธุ์แพะ ที่จะทำการเลี้ยง นั้น พ่อพันธุ์ควร คัดเลือกแพะ ที่มีสายเลือดแพะพันธุ์แท้ รูปร่างสูงใหญ่น้ำหนักตัวมากที่สุดในฝูงมีความแข็งแรง มีความสมบูรณ์พันธุ์โดยควรคัดพ่อพันธุ์แพะที่เกิดจากแม่แพะที่ให้ลูกแฝดสูง (สุรชน ต่างวิวัฒน์, 2546)

1.3 การดูแล และให้อาหาร ให้อาหารในช่วงเช้า ประมาณ 10 โมงเช้า และเปลี่ยนน้ำรอบเที่ยง หลังจากเสร็จยางก็เอาอาหารให้แพะ พอตอนเย็นก็ใส่หญ้าหมัก และเปลี่ยนน้ำให้กินอาหารผสม กากถั่วเหลือง และหญ้าสดก็จะใส่หญ้าหมักให้กิน พืชที่นิยมส่วนมากจะเป็นพืชที่มีในชุมชนหรือพืชที่ปลูกกันเอง เช่น หญ้าเลี้ยงวัว ต้นข้าวโพด ใบปาล์ม และหญ้าเนเปียซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชญาณี คงเกียรติจิรา ศึกษาเรื่อง การผลิต และการตลาดแพะเนื้อในอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ด้านสภาพการผลิตแพะเนื้อของเกษตรกร พบว่า

การให้อาหารแพะเนื้อเกษตรกรให้อาหารหยาบเพียงอย่างเดียว อาหารหยาบที่นำมาเลี้ยงใช้ใบกระถิน การกำจัดพยาธิแพะเนื้อเกษตรกรทำการฉีดยาถ่ายที่กำจัดพยาธิทั้งภายใน-ภายนอกให้แพะเนื้อทุก 2 - 3 ครั้งต่อเดือน (ชญาณี คงเกียรติจิรา, 2556)

1.4 การรักษาโรค ใช้ยาปฏิชีวนะ ใช้ยาอ็อคซี ฉีดเข้าใต้ผิวหนัง เพื่อให้ฆ่าเชื้อในร่างกายแล้วใช้ยาเหลืองทาตรงบริเวณแผล เพื่อให้แผลหายเร็วขึ้น หรือทาจนกว่าแผลที่เปื่อยหายจะมีการใช้ยาถ่ายพยาธิในทุก ๆ เดือนโดยใช้ยาถ่ายพยาธิสำหรับสัตว์ 4 เท้าเพื่อให้ถ่ายพยาธิ ให้กับแพะในทุก ๆ 35 วัน เพื่อทำให้แพะมีร่างกายสมบูรณ์ และหากรู้ว่าแพะเป็นพยาธิก็จะเอายาถ่ายพยาธิผสมน้ำให้กินทันที โรคพยาธิในเม็ดเลือดถ้าพบว่าเป็นก็ต้องรักษาทันที โรคข้ออ่อน จำเป็นต้องเสริมแคลเซียมให้ตั้งแต่ลูกแพะ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชญาณี คงเกียรติจิรา ศึกษาเรื่อง การผลิต และการตลาดแพะเนื้อในอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า การกำจัดพยาธิแพะเนื้อเกษตรกรทำการฉีดยาถ่ายที่กำจัดพยาธิทั้งภายใน - ภายนอกให้แพะเนื้อทุก 2 - 3 ครั้งต่อเดือน (ชญาณี คงเกียรติจิรา, 2556)

1.5 การจับจำหน่าย แพะก่อนที่จะขาย จะมีการงดอาหารให้กินแต่หญ้ากับน้ำนิด ๆ เมื่อพ่อค้ามาจับไปเดินทางไปไกล ก็จะทำให้แพะไม่ตาย ส่วนใหญ่จะมีพ่อค้าประจำอยู่แล้วมาติดต่อซื้อ เสร็จก็จะเลือกขนาดที่ตามที่ต้องการ แล้วก็จะจับขึ้นตาชั่ง จดน้ำหนัก และก็จ่ายเงินหลังจากการขายแพะตัวที่ได้ขนาดตามที่พ่อค้าต้องการแล้ว ก็จะต้องมีการล้างคอกทำความสะอาด และใส่หญ้าให้กับตัวมีขนาดเล็ก ที่เหลือกินอยู่ตามปกติ แต่อาจจะมีการปล่อยให้กินหญ้าตามธรรมชาติบ้าง มีการจ่ายเงินมีที่จับแพะประจำจะมีการจ่ายเงินสดหลังจากที่ชั่งน้ำหนักเสร็จแล้วถ้าเป็นลูกค้าที่ขายกันเป็นประจำจะมีการโอนเงินเข้าบัญชีก่อนที่จะออกจากหน้าคอก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สหรัฐ เงินสง่า ศึกษาเรื่อง การผลิต และการตลาดแพะเนื้อในอำเภอสุไหงโกลก จังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรจำหน่ายตรง การจำหน่ายแพะมีชีวิตราคาเหมาเฉลี่ยตัวละ 2,500 บาท และจำหน่ายแพะมีชีวิตกิโลกรัมละ 120 บาท เกษตรกรเป็นผู้กำหนดราคา และชำระเป็นเงินสด (สหรัฐ เงินสง่า, 2550)

2. สภาพปัญหาในการเลี้ยงแพะในชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1 ปัญหารูปแบบการเลี้ยงแพะ พบว่า พ่อพันธุ์แพะต้องป้องกันการผสมพันธุ์ถ้ามีการผสมพันธุ์มากเกินไปก็จะทำให้ร่างกายไม่ของแพะสมบูรณ์ อวัยวะเพศอักเสบ หรือเปื่อยได้ แม่พันธุ์แพะจะต้องดูแลอย่างให้ทั่วถึงบางทีเวลากลัวตกเมือกก็จะทำให้บริเวณอวัยวะเพศของแม่แพะอาจเป็นแผลเปื่อยได้ บางครั้งจะต้องดูเวลาแพะคลอด อาจจะมีรกติดออกมา หากไม่มีการฉีดยาเร่งช่วยขับก็จะทำให้แม่แพะตายได้ ต้องช่วยดูแลเรื่องนม บางทีแม่แพะบางตัวนมออกน้อยต้องช่วยนวดเต้านม หรือบีบน้ำนม และต้องป้องกันลูกแพะเกิดใหม่ต้องแยกออกให้อยู่กับแม่แพะเพียงลำพังเพื่อป้องกัน พ่อพันธุ์ และแม่พันธุ์ตัวอื่นมาทำร้ายลูกแพะ

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วินัย ประลมพ์กาญจน์ ศึกษาเรื่อง ปัญหา และการพัฒนาการเลี้ยงแพะในประเทศไทย พบว่า การเลี้ยงแพะในประเทศไทย เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะขาดความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงแพะ ทำให้มีผลผลิตต่ำ เช่น มีสมรรถภาพในการสืบพันธุ์ต่ำ อัตราการเจริญเติบโตต่ำ ลักษณะซากไม่เป็นที่ต้องการของตลาด เป็นต้น (วินัย ประลมพ์กาญจน์, 2550)

2.2 ปัญหาอาหารที่ใช้เลี้ยงแพะ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ ที่พบบ่อย คือ เวลาในการให้อาหารไม่ว่าจะเป็นในตอนเช้า หรือตอนเย็น เพราะบางครั้งเวลาในการให้อาหารไม่ค่อยจะตรงกันในแต่ละวัน เพราะต้องทำงานหลายอย่างให้เสร็จก่อน ที่จะมาใส่อาหารให้แพะ การที่จะนำหญ้ามาหมัก หรือมาบด จะต้องไปตัดหญ้ามาจากที่ไกล ๆ เพราะในช่วงฤดูแล้ง หญ้าจะหายากและขาดแคลน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วินัย ประลมพ์กาญจน์ ศึกษาเรื่อง ปัญหา และการพัฒนาการเลี้ยงแพะในประเทศไทย พบว่า การเลี้ยงแพะในประเทศไทย ขาดอาหาร เนื่องจากส่วนใหญ่ปล่อย หรือล่ามแพะให้หากินอาหารเองในทุ่งหญ้าสาธารณะ บางฤดูกาลแพะได้รับอาหารไม่เพียงพอ และอาหารมีคุณภาพต่ำ นอกจากนั้นในฤดูฝนแพะไม่ออกไป และเล็มหญ้า เกษตรกรไม่หาอาหาร หรือให้อาหารแพะไม่เพียงพอ (วินัย ประลมพ์กาญจน์, 2548)

2.3 ปัญหาโรคในแพะ พบว่า โรคปากเท้าเปื่อย จะทำให้แพะกินหญ้ากินน้ำไม่ค่อยได้ เนื่องจากเจ็บปาก และจะทำให้แพะ ผอม เพราะเกิดจากอาการเบื่ออาหาร จะต้องมีการป้องกันด้วยการฉีดยาป้องกันไว้ โรคพยาธิจะต้องถ่ายพยาธิอยู่บ่อย ๆ เพราะถ้าไม่มีการถ่ายพยาธิจะทำให้ร่างกายของแพะผอม โรคติดต่อทางกระแสเลือดเป็นโรคที่น่ากลัวทั้งมีผลทั้งมีผลต่อชีวิตของแพะแล้วยังติดต่อไปยังตัวอื่นได้ง่ายต้องรีบรักษาหากรักษาไม่หายต้องรีบกำจัดทิ้งเพื่อป้องกันติดต่อตัวอื่น โรคข้อเข่าอ่อนต้องเอาใจใส่แพะมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของถวัลย์ วรรณกุล ศึกษาเรื่อง ปัญหาโรคในแพะ พบว่า โรคที่เกิดขึ้นกับแพะโดยทั่วไป สามารถแบ่งได้ดังนี้ โรคติดเชื้อ คือ โรคที่เกิดจากภาวการณ์ติดเชื้อโรคต่าง ๆ เช่น โรคติดเชื้อแบคทีเรีย โรคติดเชื้อไวรัส และโรคติดเชื้อปรสิตชนิดต่าง ๆ ทั้งภายนอก และภายใน และอีกประเภทหนึ่ง คือ โรคที่เป็นโรคไม่ติดเชื้อ ซึ่งมักเป็นภาวะที่เกิดได้จากการได้รับสารพิษจากอาหาร หรือสภาวะการขาดอาหาร และแร่ธาตุต่าง ๆ (ถวัลย์ วรรณกุล, 2546)

2.4 ปัญหาด้านเงินลงทุน การเลี้ยงแพะต้องใช้เงินในการลงทุนหลายอย่าง ตั้งแต่การสร้างโรงเรือน การจัดหาพันธุ์แพะ อาหารสำหรับเลี้ยงแพะ เป็นต้น ขาดเงินทุนในการนำมาเลี้ยงแพะในช่วงแรก ต้องเอาหยิบยืมเงินจากญาติพี่น้องก่อน เมื่อขายแพะได้จึงค่อยคืน ปัญหาเงินในการลงทุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ จะพบปัญหาไม่ค่อยมีใครให้เงินทุนที่จะหมุนเวียนเงิน ปัญหาการขาดทุน ในการเลี้ยงแพะบางครั้งประสบปัญหา แพะป่วย หรือเกิดโรคระบาด ทำให้แพะตาย หรือต้องใช้ยาในการรักษามาก ก็จะทำให้มีการขาดทุนในแพะรุ่นนั้น และรัฐไม่ค่อยให้การสนับสนุนด้านเงินลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา สมนึก ลิ้มเจริญ ศึกษาเรื่อง โมเดลการส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า

การเลี้ยงแพะเนื้อในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการเลี้ยงแพะเนื้อเป็นอาชีพเสริม แรงงานที่ใช้เลี้ยงแพเนื้อส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครัวเรือน มีการเลี้ยงแพะพื้นเมือง และพื้นเมืองลูกผสม การเลี้ยงแพะส่วนใหญ่เกษตรกรยังขาดเงินทุนหมุนเวียน ทำให้การเลี้ยงแพะต่อครัวเรือนมีจำนวนไม่มากนัก (สมนึก ลิ้มเจริญ, 2563)

2.5 ปัญหาด้านพันธุ์สัตว์ ในการจัดหาพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์แพะนั้นต้องเลือกพันธุ์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เกษตรกรยังขาดความรู้ในการพัฒนาในการสายพันธุ์แพะ ให้มีลักษณะที่สมบูรณ์ตามที่ตลาดต้องการ ต้องให้ปศุสัตว์เข้ามาให้ความรู้ ปัญหาแพะพันธุ์พื้นเมือง ในช่วงแรกนั้นเกษตรกรยังคงเลี้ยงแพะพันธุ์พื้นเมือง แต่ประสบปัญหาขาดทุน เนื่องจากแพะให้เนื้อน้อยไม่มีน้ำหนัก จึงเปลี่ยนมาเลี้ยงแพะพันธุ์ผสม ปัญหาการตั้งครรภ์ของแม่พันธุ์แพะจะใช้เวลาในการตั้งครรภ์ประมาณ 150 วัน ทำให้ขาดแคลนแม่พันธุ์แพะ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุธา โอมณี ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการเลี้ยง และวิถีการตลาดแพะเนื้อ กรณีศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า รูปแบบการเลี้ยง และวิถีการตลาดแพะเนื้อ กรณีศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกรขาดการพัฒนาสายพันธุ์ของแพะภายในฟาร์มอย่างจริงจัง เพื่อให้มีผลผลิตที่ดีขึ้น เช่น การเลือกสายพันธุ์ การวางแผนในการผสมพันธุ์ เป็นต้น (สุธา โอมณี, 2560)

2.6 ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาการเลือกทำเลต้องเน้นพื้นที่โล่งที่ไม่ชื้น การเลี้ยงแพะนั้นจะมีปัญหาเกี่ยวกับกลิ่นของมูลแพะ อย่างมาก จะส่งกลิ่นรบกวนเพื่อนบ้านในละแวกใกล้เคียง ปัญหาน้ำเสียจากการล้างคอกแพะ พบว่า เวลาที่ล้างคอกแพะ เพื่อทำความสะอาด มูลแพะ และฉี่ของแพะ ให้ลดกลิ่นลง แต่จะเกิดเป็นน้ำเสียที่ไหลลงสู่แหล่งน้ำ จะทำให้น้ำเสียได้ ปัญหาแพะกินทำลายพืชผัก พบว่า แพะเป็นสัตว์ที่สามารถกินพืชได้ทุกชนิด จึงต้องค่อยระวังแพะเมื่อปล่อยให้กินหญ้าตามธรรมชาติ เพราะแพะจะกินพืชได้ทุกชนิด ทำให้บางครั้งอาจไปกินพืชผักของชาวบ้านที่ปลูกไว้ก็ได้ปัญหาเวลาที่ฝนตก แล้วจะทำให้เกิดความเดือดร้อนเกี่ยวกับกลิ่นของมูลแพะที่จะกจะรายไปทั่ว ทำให้สร้างความรำคาญให้กับชาวบ้านใกล้เคียง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิไลลักษณ์ ชาวอุทัย ศึกษาเรื่อง มลภาวะทางอากาศและทางเสียงจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์ พบว่า สารมลพิษทางอากาศจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพคน และสัตว์ ได้แก่ ก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ ก๊าซแอมโมเนีย ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซคาร์บอนมอนน็อกไซด์ ก๊าซมีเทน สารประกอบอินทรีย์ระเหยง่าย อนุภาคมลสาร ได้แก่ ฝุ่นจากอาหารสัตว์ ขนสัตว์ มูลสัตว์แห้ง วัสดุรองพื้น จุลชีพ ละอองเกสร และฝุ่นจากแมลง เป็นต้น (วิไลลักษณ์ ชาวอุทัย, 2555)

3. แนวทางการเลี้ยงแพะในชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.1 แนวทางส่งเสริมด้านอาชีพ พบว่า การส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงแพะเพื่อเพิ่มรายได้ให้เข้ามาในครอบครัว ได้มีเงินเข้ามาในครอบครัวเป็นอย่างดี และยังสามารถจะทำเป็น

อาชีพทางเลือกให้กับคนในชุมชนได้ และยังสามารถพลิกชีวิตให้กับชาวบ้านได้ จากอาชีพเสริมจนกลายเป็นอาชีพหลักได้เลย ในปัจจุบันตลาดมีความต้องแพะเป็นอย่างมากในตลาดปัจจุบัน และยังสามารถเลี้ยงได้ครั้งละหลาย ๆ ตัว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ บัณฑร อ่อนคำ และวิริยา น้อยวงศ์ ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาชนบท: ประสบการณ์ของประเทศไทย พบว่า การส่งเสริม และพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชน ก่อให้เกิดรายได้ และแก้ปัญหาการว่างงานของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตทางการเงิน เป็นกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง และพึ่งตนเองได้ และเป็นอีกวิธีที่จะส่งเสริมให้ประชาชนได้เกิดกลุ่มอาชีพที่หลากหลาย มีการพึ่งพาอาศัยกัน และกัน เกิดความสามัคคีขึ้นในหมู่คณะ และชุมชนรายยังสามารถนำสินค้ามาจำหน่าย หรือแลกเปลี่ยนกันจะเป็นทุนหมุนเวียนในชุมชน (บัณฑร อ่อนคำ และวิริยา น้อยวงศ์, 2553)

3.2 การให้ความรู้เรื่อง วิธีการเลี้ยงดูและโรคระบาด การให้ความรู้ด้านการป้องกันโรคระบาด โดยกลุ่มผู้เลี้ยงแพะอยากให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอ ได้จัดการอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคระบาด และการให้บริการในการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคระบาดแก่กลุ่มผู้เลี้ยงแพะ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิสากร กล้าณรงค์ ศึกษาเรื่อง ศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมการเลี้ยงแพะเพื่อการค้าในภาคใต้: กรณีศึกษาอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา พบว่า การส่งเสริมและการสนับสนุน กรมปศุสัตว์ได้สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ การดูแลสุขภาพสัตว์ ด้านการควบคุม ป้องกัน และรักษาโรคสัตว์ด้วยการส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกันโรค การกำจัดพยาธิทั้งภายนอก-ภายใน การหน่วยรักษาพยาบาล คลีนิคเกษตร โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์จัดหวัดในพื้นที่ที่จะเข้าตรวจเยี่ยมฟาร์ม เกษตรกรสม่ำเสมอ (นิสากร กล้าณรงค์, 2549)

3.3 การจัดการด้านอาหาร และยารักษาโรค ส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มมีการทำหญ้าหมักเพื่อยืดอาการให้เก็บไว้ได้นานกว่าปกติ เอาหญ้าเนเปีย ต้นข้าวโพด ทางปาล์มมาบดผสมกันแล้วหมักไว้ในถังโดยใช้กากน้ำตาลราดบนแล้ว ปิดฝาไว้ให้สนิท ประมาณ 15 - 17 วัน ถึงจะเปิดให้กินได้ และมีการเตรียมยาสำหรับยารักษาโรคให้แพะ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธนสิทธิ์ เหล่าประเสริฐ ศึกษาเรื่อง ลดต้นทุนด้วยอาหารสัตว์ธรรมชาติ พบว่า อาหารสัตว์นับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการเลี้ยงสัตว์ และเป็นหนึ่งในต้นทุนที่สำคัญ ซึ่งในวันนี้เกษตรกรเป็นจำนวนมากต้องประสบกับภาวะราคาต้นทุนอาหารที่เพิ่มขึ้น จากภาวการณ์ที่เกิดขึ้น ได้ส่งผลกระทบเป็นอย่างมากต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงรายย่อย ที่มีจำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถแบกรับภาระต้นทุนค่าอาหารที่เพิ่มขึ้นได้ จนทำให้ต้องเลิกอาชีพการเลี้ยงสัตว์ไปในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา และทำให้เกษตรกรสามารถเลี้ยงสัตว์เพื่อสร้างรายได้ต่อไปได้ จึงได้มีการนำแนวคิดเกี่ยวกับการใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ในท้องถิ่นมาผสมขึ้นเป็นอาหารใช้เอง ทดแทนการซื้ออาหารสำเร็จรูป (ธนสิทธิ์ เหล่าประเสริฐ, 2561)

3.4 แนวทางส่งเสริมด้านเงินลงทุน เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการเลี้ยงแพะ โดยการแนะนำแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยถูกแก่เกษตรกร ให้ภาครัฐช่วยจัดทำโครงการเกี่ยวกับการเลี้ยงแพะ จัดโครงการเกี่ยวกับการเลี้ยงแพะ เพื่อเป็นความรู้แก่เกษตรตั้งแต่ขั้นตอนการลงทุน การใช้เงินทุนหมุนเวียนในการเลี้ยงแพะ แนะนำให้เกษตรกรรู้จักแหล่งเงินกู้ ซึ่ง ธกส. จะมีโครงการเกี่ยวการเลี้ยงสัตว์อยู่แล้ว ที่จะให้การสนับสนุนเกษตรกรด้านเงินทุน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กัลยานี ภาคอัต และคณะ ศึกษาเรื่อง การจัดการการเงิน พบว่า เงินทุน หมายถึง เงินตราที่องค์การธุรกิจจัดหามา เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินกิจการ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ได้ผลตอบแทนจากการลงทุนอย่างคุ้มค่า เงินทุนมีความสำคัญต่อธุรกิจ เพราะเป็นปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ ตั้งแต่เริ่มตั้งกิจการ และระหว่างดำเนินกิจการ เงินทุนทำให้การผลิต การซื้อขายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทำให้ธุรกิจขยายตัวได้อย่างรวดเร็ว (กัลยานี ภาคอัต และคณะ, 2551)

3.5 แนวทางส่งเสริมด้านการพัฒนาสายพันธุ์ หากมีการพัฒนา อยากพัฒนาสายพันธุ์ให้เอาแพะพันธุ์บอร์เป็นหลักในการผสมต่อเพราะแพะพันธุ์บอร์เป็นพันธุ์ที่ได้มีการพัฒนามาแล้วในกลุ่มนำแพะพันธุ์พื้นเมืองมาผสมใหม่กับแพะพันธุ์บอร์ เพื่อที่จะได้ลูกแพะรุ่นต่อไปที่มีภูมิต้านทานต่อโรคเพิ่มขึ้น และเป็นพันธุ์ที่มีน้ำนมมาก สามารถนำไปเลี้ยงสัตว์อื่นได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สมเกียรติ สายธนู ศึกษาเรื่อง การปรับปรุงสายพันธุ์ ได้พบว่า การปรับปรุงพันธุ์แพะ หมายถึง การพัฒนาหรือปรับปรุงพันธุกรรมของแพะเพื่อให้ได้แพะที่มีคุณลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ ซึ่งวัตถุประสงค์โดยกว้างในทรรศนะของผู้เลี้ยงแพะก็คือ ต้องการเลี้ยงแพะให้ได้กำไรมากที่สุด หรือให้ได้แพะที่มีคุณภาพที่ดี มีน้ำหนักมาก และมีลูกแพะจำนวนมากการที่แพะจะให้ผลผลิตสูง หรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ พันธุกรรมของตัวแพะเอง และสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งเราอาจจะเขียนเป็นสมการง่าย ๆ (สมเกียรติ สายธนู, 2537)

3.6 แนวทางส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม โดยเกษตรกรจะต้องตั้งโรงเรือนให้อยู่ในที่สูง มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มีน้ำท่วมขัง หรืออยู่ในที่อับเปียกชื้นอยู่ตลอดเวลา มีแหล่งน้ำที่สะอาดเหมาะแก่การเลี้ยงแพะ และมีปริมาณเพียงพอตลอดปี และต้องต้องอยู่ในพื้นที่เหมาะสำหรับการเลี้ยงแพะ ห่างไกลแหล่งชุมชน และไม่มีน้ำท่วมขัง มีการกำจัดมูลแพะเป็นประจำ นำมูลแพะที่ได้เก็บรวบรวมได้นั้น นำไปทำเป็นปุ๋ยใส่พืชต่อไป นำมูลแพะมาเป็นก๊าซชีวภาพ เช่นเดียวกับที่นำมูลของสุกร หรือมูลวัวมาทำเป็นก๊าซชีวภาพ โดยการให้ความรู้แก่เกษตรกร สอดคล้องกับการศึกษาของ พิริยะพงศ์ บำรุงกิจ ศึกษาเรื่อง พบว่า การดับกลิ่นมูลแพะและกลิ่นแก๊สในโรงเรือนด้วย EM การเลี้ยงแพะในโรงเรือน จำเป็นต้องมีการจัดการที่ดี โดยเฉพาะกลิ่นของมูลแพะใต้โรงเรือนซึ่งจะสะสมและกลายเป็นแก๊ส ลอยตัวขึ้นมาภายในโรงเรือน ทำให้แพะหายใจไม่สะดวก ป่วยง่าย โตช้า ร่างกายไม่แข็งแรง เทคนิคง่าย ๆ ที่สามารถช่วยดับกลิ่นมูล

ของแพะและกลิ่นแก๊สที่สะสมภายในโรงเรือนโดยการใช้ EM (มีขายตามร้านขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรทั่วไป) ผสมกับน้ำที่เตรียมไว้ให้แพะกิน ในอัตราส่วน EM 1.5 ช้อนโต๊ะต่อน้ำ 30 ลิตร ให้แพะกินเป็นประจำ นอกจากจะลดกลิ่นและแก๊สในโรงเรือนแล้วยังช่วยให้ระบบการย่อยอาหารและระบบขับถ่ายทำให้แพะมีสุขภาพแข็งแรงอีกด้วย (พิริยะพงศ์ บำรุงกิจ, 2558)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ศึกษาวิธีการเลี้ยงแพะในชุมชน สภาพปัญหาการเลี้ยงและแนวทางส่งเสริมการเลี้ยงแพะในชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า วิธีการเลี้ยงแพะควรให้ความรู้แก่ผู้ที่มีความสนใจในการเลี้ยงแพะ ให้มีการมาเลี้ยงแพะอย่างจริงจังโดยเน้นการเลี้ยงแบบปล่อยธรรมชาติให้มากที่สุด และมีการจัดการระบบของมูลแพะให้ถูกต้อง และไม่ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนคนอื่น รวมผู้ที่มีความสนใจจะต้องมีทั้งความพร้อมในด้านความรู้ และการลงทุน มีตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอน มีการวางโปรแกรมการผลิตที่ดีเพื่อให้สามารถจำหน่ายในช่วงที่แพะมีราคาดี และมีต้นทุนในการผลิตต่ำที่สุด และภาครัฐควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนในการเลี้ยงแพะ ส่งเสริมให้เล็งเห็นคุณค่า และความสำคัญ รวมทั้งให้ความรู้และคำแนะนำในการเลี้ยงที่มีประสิทธิภาพแล้วก็สามารถขอรับคำปรึกษาได้จากเกษตรอำเภอ เกษตรจังหวัด กรมปศุสัตว์ หรือกรมวิชาการเกษตรได้ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเรื่อง กระบวนการในการเลี้ยงแพะ กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราชและควรศึกษาเรื่อง กระบวนการเลี้ยงแพะเพื่อสร้างอาชีพ กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านเขาใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาน้อย อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร. (2555). การส่งเสริมกลุ่มอาชีพกลุ่มเลี้ยงแพะ. เรียกใช้เมื่อ 20 สิงหาคม 2562 จาก https://www.google.co.th/search?dcr=0&source=hp&ei=58mlXYfrLJaSvQSfoafwCQ&q0.M93Zarli0E0&ved=0ahUKEwjHtDgr57lAhUWSY8KHZ_QCZ4Q4dUDCAY&uact=5

กัลยานี ภาคอัต และคณะ. (2551). การจัดการการเงิน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ชญาณี คงเกียรติจิรา. (2556). การผลิตและการตลาดแพะเนื้อในอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ. ใน วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการเกษตร. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ถวัลย์ วรรณกุล. (2546). การเลี้ยงแพะและการป้องกันโรคแพะ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สัตว์เศรษฐกิจ แมกกาซีน.

ธนสิทธิ์ เหล่าประเสริฐ. (2561). ลดต้นทุนด้วยอาหารสัตว์ธรรมชาติ. เรียกใช้เมื่อ 20 สิงหาคม 2562 จาก https://www.technologychaoban.com/bullet-news-today/article_79861

นิสากร กล้าณรงค์. (2549). ศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมการเลี้ยงแพะเพื่อการค้าในภาคใต้ : กรณีศึกษาอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยทักษิณ.

บัณฑร อ่อนคำ และวิริยา น้อยวงศ์. (2553). ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาชนบท : ประสบการณ์ของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ .

พิริยะพงศ์ บำรุงกิจ. (2558). การดับกลิ่นมูลแพะและกลิ่นแก๊สในโรงเรือนด้วย EM. เรียกใช้เมื่อ 20 สิงหาคม 2562 จาก https://www.rakbankerd.com/agriculture/page.php?id=5812&s=tblanimal

วินัย ประลมพ์กาญจน์. (2548). ปัญหาและการพัฒนาการเลี้ยงแพะในประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 1(1), 16-20.

วินัย ประลมพ์กาญจน์. (2550). ผลผลิตการแพะ. เรียกใช้เมื่อ 20 สิงหาคม 2562 จาก http://opac.lib.kmitl.ac.th/Catalog/BibItem.aspx?BibID=b00144430

วิไลลักษณ์ ชาวอุทัย. (2555). มลภาวะทางอากาศและทางเสียงจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์. วารสารปศุสัตว์เกษตรศาสตร์, 39(153), 47-53.

สมเกียรติ สายธนู. (2537). การปรับปรุงสายพันธุ์. เรียกใช้เมื่อ 20 สิงหาคม 2562 จาก http://www.natres.psu.ac.th/radio/radio_article/radio37-38/37-380002.htm

สมนึก ลิ้มเจริญ. (2563). โมเดลการส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 12(3), 337-360.

สหรัฐ เงินสง่า. (2550). การผลิต และการตลาดแพะเนื้อในอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส. ใน วิทยานิพนธ์หลักสูตรเกษตรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริม และพัฒนาการเกษตร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุชาติ นาคกุล. (2552). แพะ. เรียกใช้เมื่อ 20 สิงหาคม 2562 จาก https://www.rakbankerd.com

สุธา โอมณี. (2560). การศึกษารูปแบบการเลี้ยง และวิถีการตลาดแพะเนื้อ กรณีศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี. ใน วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีการเกษตร . มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุรชน ต่างวิวัฒน์. (2546). การเลี้ยงแพะ. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารสังคมพัฒนศาสตร์

วารสารสังคมพัฒนศาสตร์ เป็นวารสารวิชาการของวัดสนธิ์ (นาสน) ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการค้นคว้าและนำเสนอองค์ความรู้ทางด้านวิชาการ โดยการเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์และนักศึกษา ในมิติเพื่อสนับสนุนการศึกษา การสอน การวิจัยในมหาวิทยาลัยสงฆ์รวมถึงคณะสงฆ์ไทย และสถาบันภายนอก รวมทั้งนักวิชาการและผู้สนใจ โดยเน้นสาขาวิชาเกี่ยวกับ การพัฒนาชุมชม การพัฒนาสังคม ศิลปะทั่วไปและมนุษยศาสตร์ ศาสนศึกษา ธุรกิจทั่วไป การจัดการและการบัญชี สังคมศาสตร์ทั่วไป การศึกษา รวมถึงสหวิทยาการ ด้านสังคมศาสตร์และและศาสตร์แห่งการพัฒนา โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลหรือองค์กร ทั้งภายในและภายนอกวัด เปิดรับบทความเฉพาะภาษาไทย ประเภทบทความวิจัย และ บทความวิชาการ

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารสังคมพัฒนศาสตร์จะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา ทางวารสารกำหนดออกวารสารปีละ 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - เดือนมิถุนายน ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - เดือนธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสาร สังคมพัฒนศาสตร์

1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับองค์ความรู้ สาขาวิชาเกี่ยวกับ การพัฒนาชุมชม การพัฒนาสังคม ศิลปะทั่วไปและมนุษยศาสตร์ ศาสนศึกษา ธุรกิจทั่วไป การจัดการและการบัญชี สังคมศาสตร์ทั่วไป การศึกษา รวมถึงสหวิทยาการด้านสังคมศาสตร์และและศาสตร์แห่งการพัฒนา

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจารณ์หรือเสนอแนวคิดใหม่

3. การจัดเตรียมบทความต้นฉบับ

ผู้เขียนจะต้องจัดเตรียมบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของวารสาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาวไม่เกิน 12 หน้ากระดาษ A4 (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ TH Sarabun PSK ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนา เช่น ตารางที่ 1 หรือ Table 1 และ ภาพที่ 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้ตรงกลางหน้าแรก

3) ชื่อผู้เขียน ภาษาไทย พร้อมระบุชื่อสังกัดหรือหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทย จำนวน 300 - 350 คำ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) 3 - 5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจาก หัวข้อใหญ่ 3 - 5 ตัวอักษร และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ ให้เว้นระยะห่าง 1 บรรทัด

7) การใช้ตัวเลข คำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็น สากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับเนื้อหาสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ (Abstract) เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุป สั้นกะทัดรัดได้ใจความ

2) บทนำ (Introduction) ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัย และระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3) วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

4) ผลการวิจัย (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ

5) อภิปรายผล (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

6) องค์ความรู้ใหม่ (ถ้ามี) (Originality and Body of Knowledge) ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย

7) สรุป (Conclusion)/ข้อเสนอแนะ (Recommendation) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

8) กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี) (Acknowledgement) (เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือกรณีชื่อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

9) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการอ้างอิงที่มีปรากฏในบทความเท่านั้น

บทความวิชาการ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ (Abstract)

2) บทนำ (Introduction)

3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ

4) สรุป (Conclusion)

5) เอกสารอ้างอิง (Reference)

4. รูปแบบการอ้างอิงเอกสารทางวิชาการ

การอ้างอิงในบทความ เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ สามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

4.1 การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้**วิธีการอ้างอิงระบบนาม - ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA)** ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บเปิด - ปิด แล้วระบุชื่อ - นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ตัวอย่าง เช่น ธรรมนูญตำบล หมายถึง กติการ่วม ข้อตกลงร่วมของคนในชุมชนที่เกิดจาก สำนึกของคนในตำบลที่มาอยู่ร่วมกันและสามารถกำหนดเป้าหมายอนาคตของตนเอง ตามวิถีชีวิตแห่งจิตสำนึกร่วม โดยการบูรณาการทุนชุมชนสู่การปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการจัดการตนเองของตำบล การทำธรรมนูญ จึงมีองค์ประกอบส่วนระดับและกระบวนการหลายขั้นตอน มีเรียกว่า ธรรมนูญ ข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือระเบียบชุมชน เป็นต้น มีหัวใจสำคัญของธรรมนูญนั้นอยู่ที่การจัดรูปแบบของอำนาจใหม่ให้เกิดปฏิบัติการเกิดการยอมรับร่วมกันในเงื่อนไข กฎเกณฑ์และมาตรการการควบคุมต่าง ๆ (สำนักสนับสนุนสภาองค์กรชุมชน, 2559) นับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีการพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ทำให้วิถีชีวิตของประชากรไทยและสภาพความเป็นอยู่ของสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นมาก ส่งผลให้ประเทศชาติมีความรุ่งเรืองขึ้นตามลำดับ ทำให้ประชากรไทยมีความสุขกายและมีความพอใจกับวิถีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สังคมไทยในปัจจุบันโดยทั่วไปมีความเสื่อมในด้านศีลธรรมและคุณธรรมมากยิ่งขึ้น ประชากรมีค่านิยมที่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยตามกระแสบริโภคนิยมและวัตถุนิยม (พระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ.ปยุตโต), 2556)

ในกรณีที่ต้องการอ้างคำกล่าว หรือต้องการยกผลการวิจัยของนักวิจัยมายืนยัน มีรูปแบบการอ้างอิงดังนี้ คือ หลังชื่อผู้เขียน ครั้งแรก ยังไม่ต้องใส่ปี พ.ศ. แต่ให้ใส่หลังจากเนื้อความจบแล้วแทน ตัวอย่างเช่น

ดังผลการวิจัย ณัฐธิกานต์ โสกงโสด พบว่า การเจริญเติบโตในนักเรียนอายุ 6 - 12 ปี จำนวน 1,492,089 คน จาก 76 จังหวัด นักเรียนมีภาวะอ้วน จำนวน 187,000 คน เตี้ย จำนวน 254,620 คน และผอม จำนวน 99,112 คน ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสุขภาพ นักเรียนที่เตี้ยและผอม จะมีสติปัญญาด้อย เรียนรู้ช้า ภูมิต้านทานโรคต่ำ ติดเชื้อได้ง่าย นักเรียนที่มีภาวะอ้วน เสี่ยงต่อการเกิดโรคเรื้อรังต่าง ๆ เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง หัวใจและหลอดเลือด เป็นต้น (ณัฐธิกานต์ โสกงโสด, 2559)

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า การกล่าวถึงชื่อครั้งแรกจะยังไม่ระบุ ปี พ.ศ. ตามหลัง แต่จะมาระบุ (ชื่อ-นามสกุล, ปี พ.ศ.) หลังจากเนื้อความจบแล้ว

การกรอกข้อมูลอ้างอิงระบบนาม - ปีจะต้องดำเนินการกรอกในฟังก์ชั่นการอ้างอิงของโปรแกรม Microsoft Word 2013 ขึ้นไป เอกสารอ้างอิงที่ใช้อ้างอิงในบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ โดยรูปแบบของเอกสารอ้างอิง มีดังนี้

4.1.1 อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์ /เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า มาด้วย ตัวอย่าง เช่น เนื้อหาสาระเกี่ยวกับอนัตตลักขณสูตร พระพุทธเจ้าได้ตรัสกับปัญจวัคคีย์ทั้ง 5 โดยมีใจความสำคัญของพระสูตรว่า "ภิกษุทั้งหลาย รูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เป็นอนัตตาภิกษุทั้งหลาย ถ้ารูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้จักเป็นอัตตาแล้วไซร้ รูป เวทนา สัญญา สังขารวิญญาณนี้ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ และบุคคลพึงได้ในรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณว่า "รูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณของเราจงเป็นอย่างนี้ อย่าได้เป็นอย่างนั้น ภิกษุทั้งหลาย ก็เพราะรูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณเป็นนัตตา ฉะนั้น จึงเป็นไปเพื่ออาพาธ และบุคคลย่อมไม่ได้ในรูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณว่า "รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ของเราจงเป็นอย่างนี้ อย่าได้เป็นอย่างนั้น" (วิ.ม.(ไทย) 4/20/27) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) เป็นต้น

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อผู้แต่งแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), (2550)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างชื่อของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (พระครูวินัยธร สุริยา สุริโย (คงคาไหว) และวิเชษฐ์ สินประสิทธิ์กุล, 2564)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรกแล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระครูวินัยธร สุริยา สุริโย (คงคาไหว) และคณะ, 2564)

5) พระราชบัญญัติหรือกฎหมาย ให้ระบุชื่อพระราชบัญญัติ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, 2562)

6) ออนไลน์ ให้ระบุชื่อผู้เขียน หรือชื่อหน่วยงานหรือองค์กร หรือระบุชื่อเว็บไซต์ แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระครูพรหมเขตคณารักษ์, 2564), หรือ (กระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564), หรือ (ไทยรัฐออนไลน์, 2564)

7) กรณีที่ชื่อผู้เขียน และปี พ.ศ. ที่ตีพิมพ์เหมือนกัน ชื่อผู้เขียนที่เป็นภาษาไทยให้ใช้ ก ข ค ต่อท้ายปี พ.ศ. เช่น (พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย, 2564ก), (พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย, 2564ข), (พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย, 2564ค)

8) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกัน หรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคนให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงกับปีปัจจุบันมากที่สุด หรือให้ใช้นักวิชาการที่เป็นที่รู้จักของวงการวิชาการทั่วไปมากที่สุด ซึ่งในกรณีนี้เรียกว่า “การอ้างอิงซ้อน” การอ้างซ้อน

สามารถอ้างซ้อนได้ไม่เกิน 3 รายการ เช่น การศึกษา คือ ความเจริญงอกงาม คนที่ได้รับการศึกษาจะทำให้มีความเจริญงอกงามในทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมร์ สังคม สติปัญญา และความเจริญงอกงามนั้นต้องเป็นไปในทางที่ดีเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม (Dewey, J. 1965); (พุทธทาสภิกขุ, 2549); (ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์, 2555) เป็นต้น

4.1.2 อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Dewey, J., 1965)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสองราย โดยใช้เครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลางระหว่างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสอง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Vogler, R. & Huber, B., 2008)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรกตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Keller, K. L. et al., 2008)

4) กรณีที่ชื่อผู้เขียน และปี พ.ศ. ที่ตีพิมพ์เหมือนกัน ชื่อผู้เขียนที่เป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ A B C ต่อท้ายปี พ.ศ. เช่น (Khongkhawai, S., 2021A), (Khongkhawai, S., 2021B), (Khongkhawai, S., 2021C),

5) กรณีการอ้างอิงซ้อน ให้ใช้หลักการเดียวกันกับภาษาไทย

4.2 การอ้างอิงเอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม (หัวข้อเอกสารอ้างอิง)

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อพระไตรปิฎกอรรถกถา.//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อหนังสือ.//(ครั้งที่พิมพ์).//สถานที่พิมพ์/:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สุภางค์ จันทวานิช. (2554). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing. (5th ed.). New York: Harper Collins. Publishers.

(3) บทความในหนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).//ชื่อเรื่อง/(เลขหน้าที่อ้าง).//สถานที่พิมพ์/: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

โสภณ รัตนากร. (2527). หมายเหตุคดีตามฎีกาที่ 2405/2516 ใน แนวฎีกาวิธีพิจารณาความแพ่ง 2516-2527 พร้อมหมายเหตุท้ายฎีกา ข้อวินิจฉัยและข้อสังเกต. (หน้า21-22). กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวิชาการกลุ่มเนติธรรม.

(4) บทความจากวารสาร

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ชื่อวารสาร.//ปีที่/(ฉบับที่), /เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย (คงคาไหว) และวิเชษฐ์ สินประสิทธิ์กุล. (2564). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กับการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(6), 464-477.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607- 610.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ/ใน ชื่อสารานุกรม/(หน้า). สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

ประเสริฐ ณ นคร. (2562). อนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร ใน บทความจากสารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (หน้า 92 - 115). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ชื่อหนังสือพิมพ์,/เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

เสกสรร กิติทวีสิน. (17 ตุลาคม 2555). หลังสู้ฟ้า - หน้าสู้ดิน. มติชน, 6.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์, รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.//ใน/ ระดับวิทยานิพนธ์ สาขา./ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์.

ตัวอย่าง :

วชิราวรรณ นิลเกตุ. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย. ในสารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บรรเจิด สอพิมาย. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ธีรุตม์ สุขสกุลวัฒน์. (2563). การวิเคราะห์โมเดลทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบแบบผสมพหุระดับด้วยโมเดลทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบทางเลือกที่คำนึงถึงการเดา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร. (2552). การวิจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.//(วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์).//ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์.//(ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

พระณัฐพงษ์ สิริสุวณฺโณ (จันทร์โร). (28 มีนาคม 2564). ความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติม. (พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย (คงคาไหว), ผู้สัมภาษณ์).

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.//เรียกใช้เมื่อ/ จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2564). รายงานจำนวนวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร. เรียกใช้เมื่อ 10 มกราคม 2564 จาก https://smce.doae.go.th/smce1/report/select_report_smce.php?report_id

Global Entrepreneurship Research Association (GERA). (2020). GEM Thailand Report 2019-20. Retrieved December 21, 2020, from https://www.gemconsortium.org/report/gem-thailand-report-2019-20

(10) ราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบ:

ชื่อกฎหมาย.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อเรื่อง(ถ้ามี).//ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่/ตอนที่/หน้า/(วันเดือนปี).

ตัวอย่าง:

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2484. (2548). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 58 ตอนที่ 1391 (14 ตุลาคม 2548).

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2535). พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฎกำ 2500. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สุภางค์ จันทวานิช. (2554). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โสภณ รัตนากร. (2527). หมายเหตุคดีตามฎีกาที่ 2405/2516 ใน แนวฎีกาวิธีพิจารณาความแพ่ง 2516-2527 พร้อมหมายเหตุท้ายฎีกา ข้อวินิจฉัยและข้อสังเกต. (หน้า21-22). กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวิชาการกลุ่มเนติธรรม.

พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย (คงคาไหว) และวิเชษฐ์ สินประสิทธิ์กุล. (2564). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กับการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(6), 464-477.

ประเสริฐ ณ นคร. (2562). อนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร ในบทความจากสารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (หน้า 92-115). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.

เสกสรร กิติทวีสิน. (17 ตุลาคม 2555). หลังสู้ฟ้า - หน้าสู้ดิน. มติชน, 6.

วชิราวรรณ นิลเกตุ. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย. ในสารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บรรเจิด สอพิมาย. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ธีรุตม์ สุขสกุลวัฒน์. (2563). การวิเคราะห์โมเดลทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบแบบผสมพหุระดับด้วยโมเดลทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบทางเลือกที่คำนึงถึงการเดา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร. (2552). การวิจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

พระณัฐพงษ์ สิริสุวณฺโณ (จันทร์โร). (28 มีนาคม 2564). ความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติม. (พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย (คงคาไหว), ผู้สัมภาษณ์).

กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2564). รายงานจำนวนวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร. เรียกใช้เมื่อ 10 มกราคม 2564 จาก https://smce.doae.go.th/smce1/report/select_report_smce.php?report_id

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2484. (2548). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 58 ตอนที่ 1391 (14 ตุลาคม 2548).

Browder, D. M. et al. (2001). Reviewing resources on self-determination: A map for teachers. Remedial and Special Education, 22(4), 233-244.

Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing. (5th ed.). New York: Harper Collins. Publishers

Global Entrepreneurship Research Association (GERA). (2020). GEM Thailand Report 2019-20. Retrieved December 21, 2020, from https://www.gemconsortium.org/report/gem-thailand-report-2019-20

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607- 610.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ ของวารสารสังคมพัฒนศาสตร์ได้ที่ https://so07.tci-thaijo.org/index.php/JSSD เมื่อส่งเข้าระบบสำเร็จให้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมทาง Email : suriya.sur@mcu.ac.th

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสาร สังคมพัฒนศาสตร์

บทความต้นฉบับที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสาร ให้นำส่งในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2013 หรือมากกว่า ความยาวของบทความต้นฉบับต้องไม่เกิน 12 หน้า (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไขจะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัยไม่ตรงกับแนวทางของวารสารสังคมพัฒนศาสตร์หรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ เมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้เขียนจะได้รับลิงค์วารสารฉบับที่นำบทความลงตีพิมพ์ พร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารสังคมพัฒนศาสตร์

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

บทความวิจัย (12 pt)

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)
ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (ไทย) (14 pt)
หน่วยงานต้นสังกัด (ไทย) (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 - 350 คำ)

(16 pt) ระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินวิธีวิจัย และผลการวิจัยที่พบตามวัตถุประสงค์ สั้น ๆ ได้ใจความ .....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3 - 5 คำ

Abstract (18 pt)

(16 pt) แปลเนื้อความให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย .....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3 - 5 words

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

(16 pt) 1. กล่าวถึงความเป็นมา โดยกว้าง ๆ พร้อมอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

2. กล่าวถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้น (อ้างงานวิจัยหรือทฤษฎีมารองรับ) พร้อมอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

3. กล่าวถึงสภาพปัญหาของประชากรกลุ่มตัวอย่างหรือสภาพปัญหาของพื้นที่ที่ต้องการศึกษา (พร้อมอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล)

4. สรุปความเป็นมาทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (16 pt)

1. (16 pt)
2. (16 pt)
3. (16 pt)

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

(16 pt) ระบุรูปแบบของการวิจัย, ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง, วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง, การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ, การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย (18 pt)

(16 pt) นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

อภิปรายผล (18 pt)

(16 pt) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

องค์ความรู้ใหม่ (18 pt) (ถ้ามี)

(16 pt) ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย

สรุป/ข้อเสนอแนะ (18 pt)

(16 pt) สรุปผลการวิจัยทั้งหมด สั้น ๆ กะทัดรัดได้ใจความ พร้อมข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้ ร่วมถึงเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป

กิตติกรรมประกาศ (18 pt) (ถ้ามี) (ให้ใส่เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือกรณีชื่อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

(16 pt) ตัวอย่าง เช่น ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2559 และข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อย เรื่องสภาพปัญหาและความต้องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในบริบทภาคใต้ตอนล่าง

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ

บทความวิชาการ (12 pt)

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)
ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (ไทย) (14 pt)
หน่วยงานต้นสังกัด (ไทย) (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 - 350 คำ)

(16 pt) .....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3 - 5 คำ

Abstract (18 pt)

(16 pt) .....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3 - 5 words

บทนำ (18 pt)

(16 pt)

เนื้อหา (18 pt)

(16 pt)

สรุป (18 pt)

(16 pt)

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)